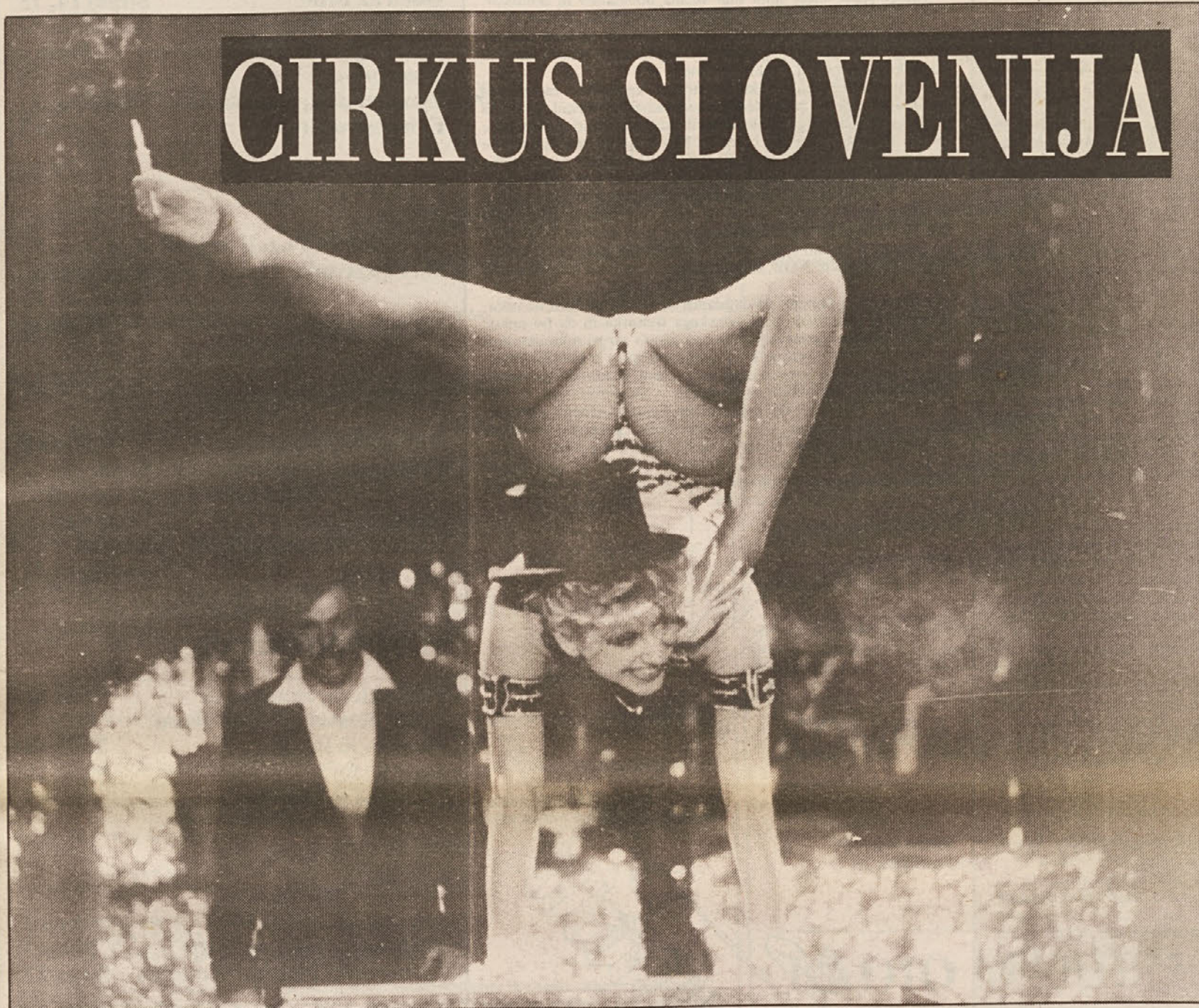

CIRKUS SLOVENIJA

M. PUNGARTNIK:

ŽIVIM V OKUPI- RANI DRŽAVI

MASTNI HONO- RARJI V VLADI

320 TISOČ DIN ZA
SESTAVO ZAKONA

OBED NA BRDU

VARNOŠTIKOV
VEČ KOT
NOVINARJEV

GLAD- OVNA STAVKA

PRED HMEZADOM
ŽALEC ŠTRAJKA
RAČUNOVODJA

Trgovsko podjetje d.o.o.

SIAL

Dobojska 16 (Hudinja),
Celje
tel: (063) 38-011
tel.-fax.: (063) 31-193

**ZELO UGODNA
PONUDBA:**
Tople grede
UNIHORT
različnih dolžin.

Delovni čas od 6.30 do
17. ure
ob sobotah od 7. do 12.
ure

Pomlad je tu!

BiRObit

Podjetje za servis in trgo-
vino
posredovanje
– svetovanje

Telef. servis: (063) 37-501 Telef-
-fax. za trgovino: (063) 34-624

MARIBORSKA 116 V CELJU

Delovni čas od ponedeljka do petka
od 6.30 do 15. ure

POMAGAJMO JANEZU V AMERIKO

STAVA TISOČLETJA

100 BREZPOSELNIH GRE NA MORJE

Priznajmo se sami in tujina nas bo priznala

HUDIČARIJE

El maestro Gros

El sindaco del Kranjos (la república yugoslava de Eslovenia), uno de los liberales obrtnicos más elokventes del mundo Vitomir Gros, je pred nedavnim, vsekakor pa ravno pravi čas, da je zasačil Spomenko Hribar na delu, odšel v tujino, in tam obiskal argentinske Slovence. Kot poroča Gorenjski glas, je bilo srečanje más cuordiales, še posebno, ker Gros ni eden tistih Slovencev, ki hodijo po svetu tresočih se hlač, svoja mnenja pa izražajo moljaje («preveč z bojznijo hodijo tja in premalo jasno povedo svoje stališče»).

Sovražna emigracija, ki je potem, ko je bila tukaj skupaj z nekaterimi urejenimi osebnostmi pokopana tudi njihova družbena ureditev, postala naša, uglednega gosta iz Kranja ni pustila tavati po Buenos Airesu, ampak ga je sprejela medse in prislunhila njegovim težavam («zadovoljni so bili, ker sem govoril naravnost»). Ko jim je povedal, da je bil njegov oče v partizanih štiri leta, mu niso obrnili hrbta, ampak so hitro razumeli, da so v vsakem gibanju, kot jim je rekel, «na vsaki strani dobri, slabi in mešani», in da je bil Gros st. dober.

Slovenska javnost je bila z itinererjem Spomenke Hribar, ene od organizatork bližajočega se Svetovnega slovenskega kongresa, natančno seznanjena – o njenem delovanju je poročal tudi Delov dopisnik iz New Yorka – medtem ko se ji za Vitomira Grosa sanjalo ni, da je sploh kam šel. Krivde za to kajpak ne gre pripisati njemu, ampak novinarjem. Namesto da sedijo v skupščini, bi raje opazovali Brnik oziroma lovili delegate, ki vzletavajo z njega.

No, z novinarji bo, po strokovni plati, uredila dr. Manca Košir, kako bodo stvar razčistili znotraj strank, je pa druga pesem. Vitomir Gros je v Buenos Airesu skopal Spomenki Hribar jamo, in potem skupaj z ostalimi Slovenci gledal, kako bo vanjo padla. Povedano v politično histeričnem jeziku, Liberalna stranka je v tujini po vnaprej zrežiranem scenariju poskušala razvrednotiti Svetovni slovenski kongres oziroma Socialdemokratsko stranko, ki ga pripravlja.

Vitomir Gros je bil od 10. do 18. marca v Buenos Airesu, tako zdaj pravi sam, »po naročilu liberalne stranke«. Ta je svojega predstavnika poslala tja zato, ker je »ugotovila, da Slovenci po svetu niso informirani o dejanskih dogajanjih v Sloveniji, in tudi mi ne vemo, kako živijo in delajo oni«. Samo slučaj gre pripisati, da je le nekaj dni za njim prišla v isti kraj tudi Spomenka Hribar, agentka SSK, ki je bila ob pogledu na Vitomira Grosa in njegova dela dobesedno paf. Medtem ko ona njega ni mogla frapirati.

Prvi mož slovenskih obrtnikov je po vrnitvi domov izjavil »mislim, da sem jih uspel prepričati«, namreč, da bodo prišli na kongres, ki ga pripravlja Spomenka Hribar in njeni, »teško pa, da bodo na njem nastopali pod rdečo zvezdo, to jih pa zelo moti«. Se pravi, Vitomir Gros je k zadevi pristopil preventivno. Še več, ko je argentinske Slovence vnaprej opozarjal, da je Spomenka Hribar nevarna ženska, njen SSK pa sumljiva zadeva, jih je istočasno že prepričeval o nasprotnem. Hribarjeva je tako prišla na »fertig del«, in ji ni bilo treba drugega, kot pozdraviti vse prisotne ter odpotovati nazaj v domovino.

Vitomir Gros je namesto nje opravil tudi druga umazana dela. Pri svojem stanodajalcu, nekdanjem domobrancu, je na primer prebral nekaj poglavij iz knjige o Urhu ter ugotovil, da je napisana v skrajno nemarnem stilu in polna lahko dokazljivih laži, šel pa je tudi v argentinski parlament, kjer se je pogovarjal s poslanci ter tako dokazal, »da se dá navezati stike z vrhom državnih organov, če ima človek voljo«. Poleg tega je v tistih pičlih nekaj dnevih storil še nekaj, kar kakšni Hribarjevi ali pa Ruplu in Peterletu, ki so vsi slabo vzgojeni, še na misel ne bi prišlo, namreč, argentinskim oblastem se je zahvalil, da so po vojni sprejele naše begunce. Naj živi Vitomir Gros in njegova dobra dela. P. S.: Spomenka Hribar se ima zahvaliti samo Jožetu Volfandu, zunanjemu sodelavcu celjskega Novega tednika, da je njena ideja o spravi oziroma obelisku pred leti zaživela. On je bil tisti, ki jo je s svojimi genocidnimi strastmi oživil ter izročil ljudstvu na milost in nemilost. Slava mu.

Primer, ki smo ga opisali v eni številki Nove dobe, ko smo govorili o dogodku v restavraciji »California« v Umagu, ko so nekatere osebe napadale delavce Zorana Katza, povratnika iz Amerike, dobiva nove razsežnosti. Bili smo pričča dogodka, ko se je nekega večera (po objavi teksta) oseba ki je omenjena v tekstu (brez imena in priimka) ponovno nadlegovala lastnika restavracije. Slišali smo, ko je Zoranu Katzu rekla: »Bil sem v časopisu, toda ne glede na to te bomo pregnali od tukaj!«

Kakor da takšen odnos posameznikov proti povratnikom, ki so vložili svoj kapital v ta del Istre, ostaja označen samo v policijskih zapisnikih, akterji pa še vedno ostajajo »anonimci«. Do kdaj?

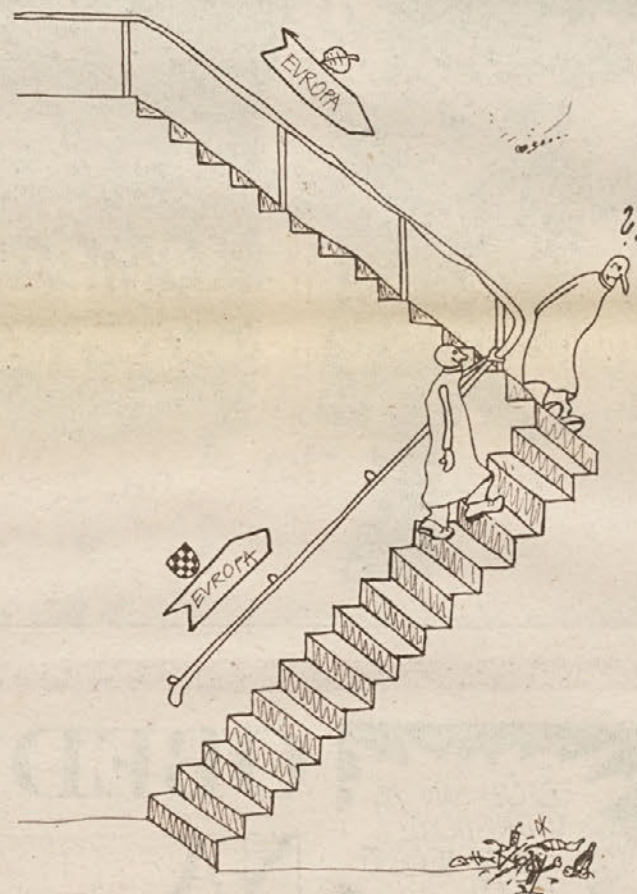
MED NAMI

Zgodovina

Mnogo ljudi, med njimi tudi večina novinarjev in politikov, meni, da bodo zdajšnji časi v zgodovini slovenstva zapisani če že ne z zlatimi, pa vsaj z velikimi črkami. Takšna pa je le zunanja podoba slovenskega dogajanja, le šminkarski pomp dnevnih dogodkov nas zavaja v takšne ocene.

Če si namreč velike črke na straneh zgodovine zasluži vsa gniloba, ki je delno resda dediščina socialističnih navad, delno pa produkt ambicioznega pohlepa novih ljudi na oblasti, potem bi se morali Slovenci vprašati, če ne bi bilo bolje te čase čimprej in čimbolj tiho prebroditi in se končno lotiti kakšnih zgodovinsko pomembnih podjetij. Saj če se izkaže, da se pod puhlo nacionalno evforijo skrivata neodločnost oblasti in klanjanje kulturi in devizi zahoda, bodo nekoč na naše čase neki drugi politiki skušali izbrisati spomin. Enako, kot se je že zgodilo borcem za severno mejo, samostojni državi Sloveniji ob ustanovitvi kraljevine SHS, borcem NOB ali kavčičizmu v začetku sedemdesetih let.

Zgodovinarji pravijo, da dandanes slovenski časopisi ne odražajo dovolj avtentično zgodovinskega trenutka in da bo nekoč kasneje izredno nezanesljivo iz časopisnih virov rekonstruirati zgodovino. Prav v tem je ključ razumevanja. Če politiki dajejo danes takšne, jutri povsem nasprotno izjave, če leto dni po »prvih svobodnih in demokratičnih volitvah v Sloveniji« spet rastejo v javnosti simpatije do socialistično-komunističnega opozicijskega bloka, potem (če parafraziramo gospoda Franceta Bučarja) v Sloveniji še ni demokracije. Drugače povedano, časi, ki jih bo zgodovina pisala z velikimi črkami, še niso prišli. V čakanju nanje nas prebirajte in bodite žive priče in udeleženci nezanimive slovenske zgodovine.

euro.com

Petrovče 231, 63301 Petrovče
Telefon: 063/28-220
063/25-121
Telefax: 063/24-115

računalniški inženiring d.o.o.

- osebni računalniki AT 286, AT 386, AT 486
- prenosni (lap-top) računalnik PHILIPS, EPSON
- tiskalniki EPSON, NEC, Hewlett Packard
- ploterji ROLAND, Hewlett Packard
- knjigovodski programski paketi za obrtnike in podjetja
- telefaksi CANON, PANASONIC z a-testom
- mreže NOWEL, RPTI

Poslovni prostor in servis: Levec 56

NOVA DOBA

Nova doba – izdaja podjetje Prese d.o.o., tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. ● Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, tel. (063) 27-606, 25-331 ● Glavni urednik Srečko Šrot, odgovorni urednik Brane Plano ● Cena 17 din, mesečna naročnina 65 din ● Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455 ● Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu republiškega sekretariata za informiranje ● Izhaja ob sredah ● Rokopisov ne vračamo

IZPADI

Skočili so si v hlače	Stran 7
Novi politiki krađejo	Stran 7
S stradanjem nad kriminal	Stran 13
Mastni honorarji v vladi	Stran 6
Obed na Brdu	Strani 14, 15
Rdeče posledice	Stran 12
Vpletanje nedolžnih kimavcev	Stran 6
Brca mrtvega konja	Stran 8
Zgodovinarji, pisec in vino	Strani 16, 17
El maestro Gros	Stran 2

INTERVJU

M. Urankar: Pogoji težji od uteži	Stran 23
M. Pungartnik: Živim v okupirani državi	Strani 18, 19
J. Šarlah: Krasne nove barve	Stran 25

KRIMINAL

Solzne slike upornikov	Stran 9
Bombe nad Porečem	Strani 20, 21
Novi Azijci, Beg pred smrtjo, Ceglar in Lebič sta kriva	Stran 20
Z bombo na randi, Pikipik v zadnjico	Stran 21

NEGOSPODARJENJE

Vidim kleca, zlomljen ni	Stran 11
So bili delavci premalo glasni?	Stran 8
Ples rdečih števil	Stran 11
Poziv k stavki	Stran 10
Elektrike je preveč	Stran 7

AKCIJE

Stava tisočletja	Stran 3
100 brezposelnih na morje	Stran 3
Pomagajmo Janezu v Ameriko	Stran 22

K METIJSKO ZAVAROVANJE

MURPHYEV ZAKON
KMETIŠTVA

PREJALI SLEJ
PRIDE DO
NAJSLABŠE
KOMBINACIJE
PREČNIH
OKOLIŠČIN.

zavarovalnica triglav
Kot izjeme potrdilne varnosti

STAVA TISOČLETJA

Naša nagradna akcija temelji na domnevi, da se bo Slovenija osamosvojila in da bodo politiki udeleženi plebiscitno izraženo voljo Slovencev.

Med prispelimi odgovori bomo vsak teden izžrebali (najmanj) tri nagrade, tistega, ki bo pravilno napovedal datum osamosvojitve, pa bomo na koncu akcije bogato nagradili. Če bo pravih odgovorov več, bomo nagrajenca izžrebali.

Nagradna akcija »Stava tisočletja« traja do 15. maja letos.

Stavni listič tisočletja

Priimek in ime .....

naslov .....

1. Kdaj bo Slovenija mednarodno priznana kot samostojna država.

.....
(dan, mesec, leto)

2. Kdaj bo Slovenija formalno razglasila samostojnost in neodvisnost?

.....
(dan, mesec, leto)

3. Katera tuja država bo prva priznala samostojno Slovenijo?

.....
(dan, mesec, leto)

Kupon pošljite na naslov: Nova doba, Aškerčeva 15, 63 000 Celje
– knežje mesto s pripisom »Stava tisočletja«.

Med stavnimi listki, ki so prišli v našo redakcijo do ponedeljka, 15. aprila, je žreb razdelil nagrade

- Ida SVETELŠEK, Luterje 13, 63232 Ponikva dobi zlat prstan, darilo ZLATARSKEGA BOUTIQUE-a BOJAN, hotel Donat iz Rogaske Slatine
- Valentina VLAJIČ, Vena Pilon 14, 66000 Koper dobi MAJICO POCO LOCO
- Ivan PETELINŠEK, Dobojska 14, 63000 Celje pa lahko gre na uro terenskega jahanja v Zdravilišče Rogaska Slatina

V naslednjem kolu bomo med stavnimi listki, ki bodo prispeli v našo redakcijo do ponedeljka 22. aprila izžrebali naslednje tri nagrade:

- zlat prstan ZLATARSTVA KRAGL iz Žalca
- majico POCO LOCO
- podvodno masažo v Zdravilišču Rogaska Slatina

Zdaj gre zares! Tako v naši nagradni akciji, kot pri osamosvajanju slovenske države. Optimistov je tudi med našimi bralci vse več; praviloma vsi postavljate formalno razglasitev v prvo polovico letošnjega leta in mednarodno priznanje v drugo polovico leta oziroma na začetek leta 1992. Avstrija še naprej vodi med tistimi, ki naj bi samostojno Slovenijo prvi priznali, tu in tam pa se pojavljajo Nemčija, Češko-Slovaška Federacija, Velika Britanija in druge (samostojne) države.

ZABAVA NAMESTO SLUŽBE

Gremo na morje

V prejšnji številki smo prvič objavili prijavnico za izlet brezposelnih Slovencev in Slovencev na morje. Odziv je precejšen; saj vemo, da je vedno več ljudi zaradi takšnega ali drugačnega vzroka brez službe.

Vsi, ki ste brezposelni in se še niste prijavi, še imate čas, javite se nam in morda boste prav vi 29. 5. in 30. 5. potovali z nami na lep krajši dopust. Prijavnica v časopisu ni nikakršen bav-bav in na vseh Zavodih za zaposlovanje v Sloveniji vam jo bodo rade volje potrdili in podpisali, če ste pri njih prijavljeni kot BREZPOSELNI.

Naj vam na kratko še opišemo izlet.

Odpeljali se bomo iz več krajev Slovenije in se prvič ustavili v Ljubljani, kjer si bomo ogledali nekaj znamenitosti. Pot nas bo vodila do Postojne in Postojnske jame in potem vse do naše lepe Jadranske obale, kjer bomo v dobri in živahni družbi preživeli večer, drugi dan pa se popeljali tudi s turističnimi barkami. V popoldanskem času se bomo vrnili v domače kraje.

Na izletu bomo seveda poskrbeli za nagradne igre, presenečenja, razvedrilo, ki pa bo za mnoge na žalost prekratko.

Prijavnica za žrebanje 100 brezposelnih v Sloveniji z Novo dobo na morje

ime in priimek .....

izobrazba .....

polni naslov prebivališča .....

rojstni podatki (dan, mesec, leto, kraj) .....

matična številka občana .....

od kdaj ste brezposelni in vzrok, da nimate zaposlitve .....

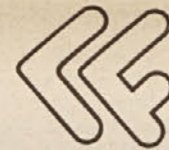
Pečat enote za zaposlovanje in podpis uradne osebe .....

v ....., dne ..... 1991 podpis: .....

Rok za prijavo poteče 15. maja 1991. Izžrebanci bodo objavljeni v Novi dobi 22. maja 1991. Brezposelni ne obupajte, Nova doba je z vami.

KOMPAS *Hertz* Rent-a-car

instalaterstvo
za ogrevanje
in odsesovanje

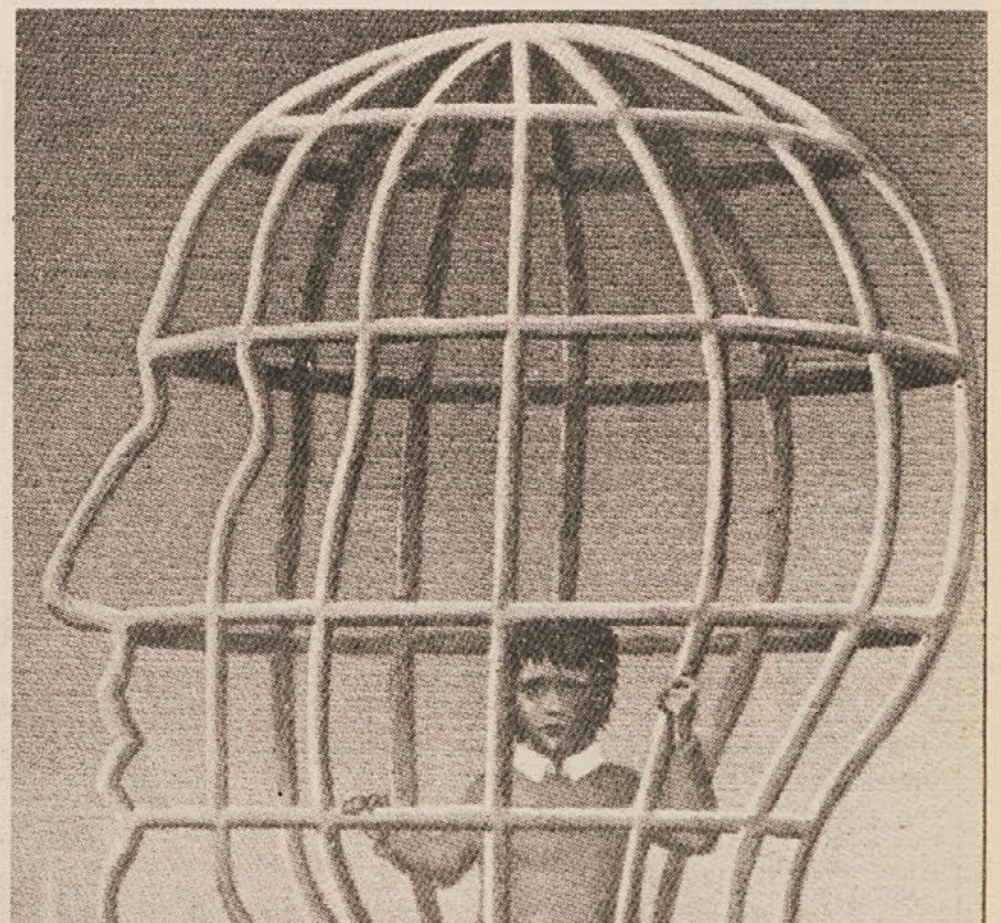
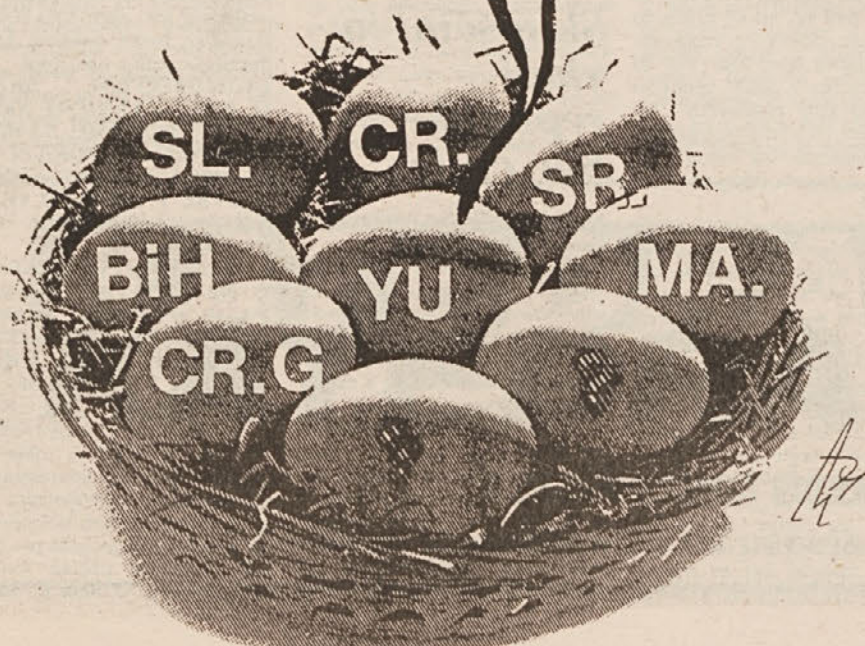

franc in jure kravanja
63000 celje-babno
telefon: (063) 27-970

RADIO MARIBOR

**REPUBLIŠKI
SEKRETARIAT ZA DELO**

ZAKAJ NAS JE
V ENEM JAJCU KAR
ŠEST ?!

ENA LASTOVKA ŠE NE PRINESE POMLADI

PISMA

Regres za upokojence

Vsako leto doslej smo upokojenci prejeli regres, izplačan meseca junija. Res, da ni bil nikoli v enakem razmerju do prejemkov aktivnih delavcev, vendar je bil in tudi bati se nam ni bilo treba, da ga nebi prejeli.

Že v petek, dne 29/3-91 so upokojenci spraševali preko radijske oddaje »petkovo srečanje« kdaj in kolik bo letošnji regres za nas upokojence. Novinarica na to ni vedela odgovoriti. Tudi v petek, dne 5/4-91 v »petkovem srečanju« ob 11. uri ni bilo nobenega odgovora s strani vas povezovalcev oddaje, pa tudi ne od odgovornih gospodov s strani ŠPIZ-a.

MOLK JE ZLATO, tako pravi star pregovor. Ali spet čakamo na kak na hitro sprejet zakon, kakšnega neodvisnega poslanca n.pr. presenetljivega, čez noč rojenega Grašičevega zakona?

Ne bi se javno zanimala za upokojenski regres za leto 91, če ne bi naši zakonspreminjevalci stremeli samo za tem, kje in kako bi naše pokojnine še bolj osiromašili, saj se v zadnjem letu nam upokojencem vedno slabše piše za 8,2% poročuna za lansko leto je bil sprejet in nato takoj preklican. »Zamrznili« so naše pokojnine. Kaj nismo upokojenci vredni niti toliko, da bi nas ŠPIZ vsakotredensko preko vaše oddaje obveščal, kdaj in za koliko še manjka do 20% padca pokojnin. V upokojenskih organizacijah so si sami izračunali, da je zaostajanje pokojnin za povprečno plačo na Slovenskem že tolikšno, da bi bilo tudi glede na 26. člen interventnega zakona treba pokojnine »odmrzniti«. In koliko mesecev smo moral čakati na 14% »uskladitev« pokojnin za november in december. Vsi vemo, da je ta denar bil že zagotovljen v mesecu januarju, vendar je moral iti drugam. Zaradi inflacije od decembra 90, ko bi dejansko morali dobiti upokojenci to razliko pa do 15. aprila letos, ko smo jo dobili, gledano skozi zapadno valutno DEM, smo upokojenci bili prikrajšani za 100%.

Znano je, da so v večini podjetjih in ustanovah pri nas v Sloveniji pohiteli letos z izplačilom letnih regresov že v mesecu marcu, to iz razloga, ker da se pripravljala neka zakonska sprememba na slabše. Prejeli so kar za okrog dve mesečni plači regresa. Rada bi vedela, če je tudi od tega izplačanega regresa po podjetjih in ustanovah bil odveden prispevek in če je, potem za nas upokojence ni nobenega strahu, da denarja za naš regres ne bo, ali pa bo morda ŠPIZ dobil direktivo, da naj počaka z izplačilom našega regresa, dokler se ne porodi in sprejme čez noč nov zakon, ki bi nam odvzel še to pravico.

Če podjetjem in ustanovam ni bilo treba, ne vem po kakšni logiki, odvzeti prispevkov od izplačanih regresov in ker je že splošna javna tajnost, da večina podjetij pri nas v Sloveniji izplačuje svojim delavcem poleg osebnih dohodkov še bone za prehrano, ki znatno, tudi več tisoč, prisegajo maksimum, določen za regresirano prehrano, samo zato, ker od tega presežka v obliki bonov ni treba odvajati prispevkov, čeprav vemo, da so ti boni izplačani kot nadomestilo za osebne dohodke, v izogib odvajanja prispevkov.

Zato predlagam, da naša vlada in zakonodajalci v Sloveniji nemudoma ukrepajo tako, da bomo tudi mi upokojenci prejeli svoj regres v višini dveh pokojnin, saj toliko se je steklo sedaj v SPIZOVO blagajno ali pa vzamejo denar za naš regres v že zbranih 6.808.- milijonih dinarjev zbranih zaradi zamrznitve pokojnin. Grašičevega zakona in od davkov, okoli 37.000 upokojencev, ki so morali plačati davek SPIZU na svoje pokojnine. S tem denarjem bi si lahko upokojenci izplačali kar tri regrese v višini svoje pokojnine. Podatek

o že zbranih din 6.808.- milijonih dinarjev sem povzela iz članka v Nedeljskem dnevniku od 7. aprila 91, stran 8, pod RAZMISLJANJE z naslovom USPEŠNA BRAKADA NA BABICE IN DEDKE. Hardvik Pirnovarja, RO Sivih Panterjev. Predlagam, da ta prispevek v Nedeljskem v celoti preberete v svoji oddaji »petkovo srečanje«, kajti marsikateri upokojenec si s svojo skromno pokojnino ne more kupiti niti časopisa.

Dostikrat poslušamo upokojenci s strani aktivnih delavcev, da prejemamo previsoke pokojnine, v to sta se obregnila tudi gospoda dr. Mencinger in dr. Kranjec. Oba gospoda imata moč in vpogled v splošne akte kolektivnih pogodb v našem gospodarstvu, ki jih podjetja kot n.pr. SCT grobo kršijo, saj prejemajo njih fizični delavci sramotno nizke osebne dohodke okrog 3.000.- din, vodilni pa okrog 40.000.- din, ne glede na rezultate v podjetju, ki je v razsulu. Te podatke sem povzela iz TV Dnevnika ob 21.10 uri, dne 4/4-91, razgovor novinarka Maje Nossan z direktorjem ekonomskega področja pri SCT, gospodom Mörel Karlom. Če nebi tega razgovora slišala v živo in tudi vide-la, ne bi verjela, da naša Slovenska vlada takšne razlike v osebnih dohodkih dopušta, saj je že vsakemu laiku znano, da v razvitem zapadnem svetu prejemajo fizični delavci, ki so izpostavljeni še vremenskim spremembam, osebne dohodke vredne človeškega življenja. Enako kot je pri SCT, je verjetno pri vseh Slovenskih gradbenih podjetjih, ali čaka naša vlada, da vodilni gospodje bogatijo in bodo kmalu postali bogati delničarji? Ali je potem pričakovati, da bo tak delavec z neeksistenčno plačo za preživetje soglašal z našo, pa čeprav najnižjo pokojnino?

K temu bi dodala še podatek iz Celjskega časopisa »Nova doba« od 20/3-91, stran 6, pod naslovom »Konec igrice s pokojninami« - VLADA PRED SODIŠČEM! Od 400 tisoč slovenskih upokojencev jih 360 tisoč ne plačuje davka - ta podatek pove vse o tem kako »lepe« so naše pokojnine, poudarja Sisinger Ivo iz Maribora.

Na koncu pa naj ponovim povzetek iz omenjenega članka v Nedeljskem od 7/4-91: Mi (upokojenci) nismo socialna kategorija, ne parazitski sloji, niti bilančno mašilo za pregrete proračunske apetite, in dokler ne bomo omagali, bomo terjali svoje pravice.

Če bi slučajno mojega pisma ne uvrstili v oddajo »petkovo srečanje« za upokojence; seveda pričakujem tudi odgovor s strani odgovornih gospodov od ŠPIZ-a, potem se bom potrudila, da se objavi to v dnevnem časopisu. Odgovor pričakujem že ta petek 12/4-91 ob 11. uri po radiu, drugače bom mislila, da se spet za nas upokojence nekaj namenoma zavlačuje. Nepredvidljivi zakoni naše vlade v škodo nas upokojencev pa so na dnevnem redu...
KATARINA, Ljubljana

Skupščini in vladi republike Slovenije

Stališča sindikatov v zvezi z Zakonom o privatizaciji.

Predstavniki Neodvisnosti - KNSS, ZSSS in Konfederacija sindikatov 90 smo se danes zbrali na delovnem setanku, na katerem smo razpravljali in zavzeli skupna stališča v zvezi z osnutkom Zakona o privatizaciji.

1. Vsi sindikati se zavzemamo, da je potrebno minimalno eno tretjino družbenega kapitala neodplačano prenesti na zaposlene in upokojence v obliki voucherjev (vrsta obveznic). Tako lahko vsak lastnik - prinašatelj na trgu vrednostnih papirjev vnovči le-te

za nakup delnic ali drugih vrednostnih papirjev. Nominalna vrednost voucherjev se določa po kriteriju skupne delovne dobe. Vsak posameznik si bo s tem pridobil občutek lastništva, kar pa bo izboljšalo motiviranost za boljše delo. Strinjamo se, da je potrebno ob tem poravnati tudi vse krivice, ki so bile storjene bivšim lastnikom.

Ostali delež družbenega kapitala naj se v obliki delnic razproda na prostem trgu za pridobivanje kapitala, ki bo namenjen predvsem ustvarjanju novih delovnih mest. Privatizacija mora biti hitra in decentralizirana. Bojimo se, da bi država s tem zakonom dobila izjemne pristojnosti in koncentracijo oblasti, gospodarskim subjektom pa ne bi dala možnosti in prostora za izvedbo lastninjenja. Smatramo, da bo gospodarstvo uspešno prebrodilo prehodno obdobje, če bomo velik del kapitala vložili nazaj v perspektivna podjetja. Ekonomski proces se mora osvoboditi neposrednih nadzornih mehanizmov, tako da se država omejuje predvsem na vzpodbujanje procesov privatizacije.

2. Od Izvršnega sveta R Slovenije zahtevamo, da osnutek zakona o privatizaciji spremeni tako, da bodo upoštevana zgoraj navedena stališča sindikatov.

3. Ker sindikati smatramo, da je zakon o privatizaciji (predlagamo, da se naslov zakona glasi: Zakon o lastninjenju in privatizaciji podjetij) vsaj tako pomemben kot sprememba ustave, smo mnenja da mora biti pripravljen tako, da bo zanj lahko glasovala velika večina poslancev. Ker zakon o privatizaciji v temelju spreminja lastninsko, organizacijsko in upravljalno strukturo gospodarskih subjektov, je potrebno na novo razdelati sistem upravljanja podjetij.

4. Zahtevamo, da se Markovičev zakon o podjetjih nadomesti s slovenskim zakonom o podjetjih, kjer bodo upoštevani novi lastninski odnosi in ne bo več možna zloraba. V praksi namreč prihaja do številnih pojavov kršitve pooblastil, nezakonitega ravnanja s strani poslovnih organov, katerih posledice nosijo izključno delavci, zato pozivamo Izvršni svet Slovenije k čimprejšnji pripravi zakona o soodločanju, ki bo uvedel pravni red, varstvo in zaščito delavcev.

5. Sindikati zahtevamo obvezno skrbništvo nad holdingi. Družbeno lastninski holdingi so nastali po večini s knjigovodskimi prenoski kapitala med podjetji v okviru bivših sozdov. Razpolagajo z ogromnim družbenim kapitalom, vendar nimajo ustreznega organa upravljanja, tako da v tej vlogi hkrati nastopa kot vrhovni management. Seveda gre za ekonomski in pravni nesmisel, ki ga je treba odpraviti z obvezno uvedbo začasnega skrbništva.

Neodvisnost - KNSS, ZSSS,

Konfederacija Sindikatov 90

Zahteva za tožbo

Podpisana poslanca Skupščine občine Velenje predlagava, da se skladno s 30., 33. in 96. členom Poslovnika Skupščine občine Velenje na naslednjo sejo vseh treh zborov skupščine uvrsti posebna točka dnevnega reda z naslovom: UGOTOVITVENI SKLEP O NEVELJAVNOSTI SKLEPA O SPREJEMU SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O UPRAVLJANJU SODNE STAVBE V TITOVEM VELENJU IN ZAHTEVA ZA VLOŽITEV TOŽBE.

1. UGOTOVITVENI SKLEP O NEVELJAVNOSTI SKLEPA O SPREJEMU SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O UPRAVLJANJU SODNE STAVBE V TITOVEM VELENJU.

V Uradnem Vestniku občine Velenje št 6/87 je objavljen »Sklep o sprejemu samoupravnega sporazuma o upravljanju sodne stavbe v Titovem Velenju«, ki ga je podpisal takratni predsednik Skupščine občine Velenje Drago Šulek. Z njim je občina

Velenje dovolila, da se od vl. št. 700 k. o. Velenje odpiše parc. št. 2544/3 (sodna stavba Velenju v izmeri 651 m²) in vpiše nov vložek te k. o. kot družbene lastnina, pri njem pa vknjižijo kot imetniki pravice uporabe: Občinska Velenje (do 4/6), Občinski komite ZKS Velenje (do 1/6) in Zveza sindikatov Slovenije, Občinski svet Velenje (do 1/6).

Po podatkih, s katerimi razpolagava, je citirani sklep Skupščine občine Velenje sprejel Zbor krajevnih skupnosti na 12. seji dne 2. junija 1987 (10. točka dnevnega reda) in Zbor združenega dela na 13. seji dne 2. junija 1987 (11. točka dnevnega reda), družbenopolitični zbor pa po dostopnih podatkih **O PREDLOGU SKLEPA SPLOH NI ODOLOČAL, OZIROMA O TEMNI SPREJEL STALIŠČA**. Po 2. alineji 140. člena Statuta občine Velenje namreč DPZ sprejema stališča v zadevah, ki se nanašajo na družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine.

Ker je sodna stavba v Velenju bila in je še družbena lastnina, bi DPZ moral k predvidenemu prenosu pravice upravljanja na delu stavbe na družbenopolitične organizacije, sprejeti svoje stališče.

V primeru, da so naši podatki točni (da torej DPZ o tem ni sprejel svoje stališče), je v Uradnem vestniku objavljeni sklep Skupščine občine Velenje **BREZPREDMETEN**, saj zanj Skupščina občine Velenje nikoli **NIDALA SOGLASJA**, takratni predsednik Skupščine občine Velenje pa je sporazum podpisal brez pooblastila skupščine.

Zaradi navedenih dejstev predlagava, da zbori sprejmejo naslednji sklep:

»ZBORI SKUPŠČINE OBČINE VELENJE UGOTAVLJAJO, DA SKUPŠČINA OBČINE VELENJE NI SPREJELA SKLEPA O SPREJEMU SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O UPRAVLJANJU SODNE STAVBE V TITOVEM VELENJU. IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE JE DOLŽAN ZAGOTOVITI, DA BOSTA IZ ZEMLJIŠKE KNJIGE IZBRISANA OBČINSKI KOMITE ZKS VELENJE IN ZVEZA SINDIKATOV SLOVENIJE, OBČINSKI SVET VELENJE, KOT IMETNIKA PRAVICE UPORABE NA 2/6 PROSTOROV SODNE STAVBE V VELENJU, V ZEMLJIŠKI KNJIGI MORA BITI KOT IZKLJUČNIMETNIK PRAVICE UPORABE VPISANA SKUPŠČINA OBČINE VELENJE.»

II. ZAHTEVA JAVNEMU PRAVOBRANILSTVU ZA VLOŽITEV TOŽBE

Premoženje bivših družbenopolitičnih organizacij je po sprejemu Zakon o političnem združenju (ZPD) ostalo družbeno, saj med bivšimi DPO in njihovimi sedanji (političnimi) nasledniki ni pravnega nasledstva. Družbenopolitične organizacije so bile nesporno družbene pravne osebe, saj so bile del »samoupravnega« družbenega reda, ki je temeljil na družbeni lastnini. Po sprejemu ZPD in z vpisom v register političnih organizacij, so DPO postale civilne pravne osebe, kot takšne pa ne morejo biti lastnice sredstev, s katerimi so razpolagale in upravljale kot družbenopolitične organizacije. Ta sredstva so namreč ostala družbena, saj noben zakon ali predpis ni določil nasprotno in jih prenesel v last današnjih političnih organizacij. DPO so torej z vpisom v register

političnih organizacij in s tem, ko so postale civilne pravne osebe, izgubile svoje upravljalske pravice na »svojih« sredstvih. Ta sredstva so namreč prešla po samem ZPD v upravljanje občine. Toda, dejansko so še vedno v posesti bivših DPO – danes političnih organizacij (nepremičnine pa so v zemljiški knjigi vpisane kot družbena lastnina), za kar pa **ni nobene pravne podlage** (noben predpis ne določa, da bi politični nasledniki bivših DPO, ki so danes civilne pravne osebe, pridobile lastninsko pravico na družbenih sredstvih, s katerimi so uporabljale in razpolagale kot družbene pravne osebe. Zaradi navedenega so podane vse predpostavke, da se sproži tožba na osnovi 228. člena Zakona o združenem delu, o zahtevku iz te tožbe pa bi odločalo sodišče v pravnem postopku (1. člen Zakona o pravnem postopku, Ur. list SFRJ, 4/77, 27/90). V predmetnem sporu med politično organizacijo in občino bi namreč šlo za civilni spor in ne za upravno pristojnost, zato lahko pristojni javni pravobranilec vložiti tožbo proti tistim političnim organizacijam, ki bi odklonile izročitev družbenega premoženja v uporabo in posest občini (stališča so povzeta po strokovnem mnenju gospodov Danijela Starmana in Jana Zobca).

Zaradi navedenega predlagava, da zbori sprejmejo naslednji sklep:

Izvršni svet Skupščine občine Velenje je dolžan takoj od javnega pravobranilstva, kot zakonitega zastopnika družbeno-politične skupnosti, zahtevati, da ta na pristojnem sodišču vložiti tožbo, v kateri bo zahteval izročitev družbenega premoženja, s katerim se vedno upravljajo bivše DPO, v uporabo in posest občini. V primeru, da bi se izkazalo, da je o spornem sklepu iz točke I. razpravljal in sprejel mnenje tudi družbenopolitični zbor, se mora tožba nanašati tudi na upravljalske pravice na prostorih v sodni stavbi v Velenju.

POJASNILO:

Predlog sklepov temelji na dveh dejstvih:

1. Da je bil predlog Zakon o varovanju premoženja bivših družbenopolitičnih organizacij v Skupščini republike Slovenije (s katerim bi to premoženje prenesli na družbenopolitične skupnosti) zamrznjen na osnovi dogovora parlamentarnih strank, s katerim so se bivše DPO zavezale, da bodo prostora s katerimi razpolagajo (družbena lastnina) prvenstveno oddajale političnim organizacijam in občini. S tem dogovorom so bile seznanjene vse, tudi lokalne podružnice bivših DPO. V Velenju se ta dogovor ne spoštuje, saj npr. bivša OK ZKS oddaja (družbene) prostore zasebnikom in ne političnim organizacijam ali občini.

2. Da DPO evidentno (in arogantno) odklanjajo izročitev družbenega premoženja v uporabo in posest občini.

Ker je občinska skupščina dolžna varovati (danes še) družbeno lastnino, je predlagane sklepe nujno sprejeti. S tem bodo preprečene nadaljnje malverzacije in spekulacije (ki si jih privoščijo bivše DPO), občinska skupščina pa bo lahko pričela upravljati s prostori in premoženjem, ki ga zelo potrebuje. S predlagano odločitvijo bo bistveno razbremenjen tudi IS občinske skupščine, ki se danes trudi z raziskovanjem lastnih deležev, ki bi naj jih bivše DPO vložile v gradnjo stavbe sodišča. S sprejetjem sklepa,

bo namreč breme dokazovanja lastništva padlo na bivše DPO, izvršni svet pa se bo lahko v celoti posvetil drugemu delu.

VANE GOŠNIK,
PETER REZMAN,
poslanca Zelenih Velenja v SOB
Velenje

»Zahvala Makarenku«

V zvezi z didaktičnim »nategovanjem« v nadaljevanju, se firma Makarenko iz Celja zahvaljuje, za zame brezplačno dobro reklamo v časopisu, kajti poslednje moje izleti tako dobro prodajajo na našem trgu, da bom v toku sezone 1991 verjetno celo uspela pokriti negativni saldo 650.000,00 DIN od DICACTE! Da pa bo zadeva »OD ACTA« na sodišču, je jasno že od 27. 2. 91, ko je g. Makarenko enostransko prekinil naše pogodbeno odnose. O sodbi »V IMENU LJUDSTVA« bom spoštovane bralce pisemno obvestila! Vse dotlej pa je zame vsakršni dialog preko javnih občil ali direktno z njim AD ACTA!

ALENKA KLEMEN, Laško

Hmezad Export-Import, Avgijev hlev?

Zal se moram zaradi omejenega prostora poslužiti skorajda telegrafskega stila, s tem, da sem veliko več pripravil povedati (in dokumentirati) v nadaljevanju.

V skladu z interno zakonodajo Hmezad Export-import se je 1. 3. na zboru delavcev obravnaval zaključni račun, ki ni bil sprejet. Kolektiv je izrekel direktorju g. Bračunu nezaupnico in od njega zahteval, da položi račune za 30 mio din denarja, ustvarjenega v poslovanju s hmeljem in izgubljenega v inženiringu Ljubljana in Duriju Šempeter. G. Bračun je izjavil, da bo račune položil 11. 3. in da zaradi obtožb, izrečenih z moje strani, ne bo ukrepal proti meni. Besede ni držal, 5. 3. mi je bil vročen suspenz, zaradi moje izjave na zboru delavcev, da bom v znak nestrinjanja s politiko direktorja gladovno stavkal.

Kolektiv se je na suspenz odzval s spontanimi protestnim zborom, kjer mi je vseh 67 prisotnih delavcev izreklo zaupnico. Naslednji dan mi je g. Bračun zamegnjal ključavnico na vratih. Kolektiv se je odzval s ponovnim protestnim zborom. Delavski svet pa je umaknil moj suspenz.

G. Bračun je ignoriral zahteve kolektiva po polaganju računov, zato je bil na zahtevo 59 delavcev sklican 23. 3. protestni zbor, kjer je od 64 prisotnih delavcev bilo 56 za razrešnico g. Bračuna, 8 delavcev pa se je vzdržalo. G. Bračun se na sklep kolektiva odzove tako, da me razreši del in nalog pomočnika direktorja. Delavski svet ponovno ugodni moji pritožbi. G. Bračun mi ponovno izda prerazporeditveno odločbo... Danes, 11. 4. mi je bil vročen ponoven suspenz.

Kje je geneza krize? V decembru 1990 je vodja prodaje hmelja g. Natek pred pričami izjavil, »da se denar ustvarjen s prodajo hmelja nahaja na privatnem računu g. Busherja v Švici in da s tem denarjem razpolaga g. Bračun. Ta izjava je bila kasneje potrjena. Kriza se je poglobljala iz

dneva in dan s čiščenjem nečednih poslov, v katere sem vključil UNZ Celje (kriminalista g. Natopnik in g. Jerman). Ugotovljeni so sumi naslednjih kaznivih dejanj:

- fiktivne pogodbe, grabež (Zlatka Štok) v trgovini z lesom
- lažne fakture, lažne temeljnice za knjiženje pri poslih telefaksi (g. Verdenik, g. Bračun, g. Natek).

- ponarejena dokumentacija za dvig deviz za nakup avtomobila predstavniku v Sarajevu (g. Bračun)

- kršitev konkurenčne klavzule - vodja Hmezad.

Inženiring v Ljubljani. Gre za firmo NOVOPAK, Ljubljana, ki dobavlja Hmezadu inženiring vrečke, ki se uporabljajo za polnjenje mleka v mlekarinah. Lastnik firme Novopak je g. Zaletel, ki je istočasno soproga vodje našega inženiringa g. Stojana. Žena torej dobavlja proizvode, mož pa jih v službenem času prodaja. Fakture izstavlja podjetje, ki je last gospo Zaletel-Stojan, izplačila v breme našega računa pa odobrava (likvidacija fakture) g. Stojan. Da ne bo pomote, Hmezad inženiring je velik prodajalec embalaže mlekarin Arja vas, Maribor, Kranj... kamor se plasirajo tudi proizvodi firme Novopak. Da bo posel že tragičnejši, se polnjenje v mlekarinah vrši na strojih, ki jih je z veliki časa in sredstev razvil naš inženiring, torej G. Stojan. O kršitvi konkurenčne klavzule v zadevi Zaletel-Stojan imamo pridobljeno pravno mnenje Gospodarske zbornice Slovenije (mag. Mežnar). Naš planer analitik je izdelal obračun, vodja knjigovodstva g. Terjav pa izvršila kontrolo. Številke so impresivne.

V letu 1990 je bilo prometa s firmo Novopak (torej med možem in ženo) kar 767.680 din in za Hmezad export realizirana izguba v višini 96.709 din. V letu 1991 je firma Novopak fakturirala preko Hmezada inženiring v prvih dveh mesecih 322.33 din (posel raste!), izguba v Hmezadu pa znaša 50.040 din. G. Stojan o svojem poslovanju seveda ni obvestil matičnega podjetja. In še vprašanje g. Bračuna.

Zakaj kot direktor podjetja ne izvrši ovadbe g. Stojana? Zakaj ga ne suspendira?

Na tiskovni konferenci sem izjavil, da Hmezad Export Import krače denar proizvajalcem. Ta izjava je bila dana s polno odgovornostjo, ker je v zadevo vključena UNZ in ne more ostati skrita. S tem v ničemer ne kršim načela poslovne tajnosti. Dejstva so naslednja. V trgovini s hmeljem nastopa Hmezad Export import kot komisionar, se pravi, da je hmelj last proizvajalcev, mi pa delujemo na trgu v svojem imenu, a za tuj račun. Za trgovino s hmeljem sta izključno pristojna g. Bračun in g. Natek. Namesto da bi delala kot komisionarja, sta se lotila trgovine v svojem imenu in za svoj račun. Kupila sta 450 ton nekvadratnega hmelja (ti. plevel) in ga zamešala s prvovrst-

nim, svetovno renimiranim savinjskim Goldingom in Aurora. V prisposobi povedano sta zmešala vino in vodo, s tem, da vino ni last Hmezad Exporta! Denarni izkupiček pa je v celoti pobral Hmezad Export. Prodano je bilo že 400 ton tako zmešanega hmelja, ki se seveda prodaja pivovarjem kot prvovrsten savinjski hmelj. Vemo, kaj piše v Kazenskem zakoniku glede preslepitev kupcev! Izkupiček tako zlorabljenega hmelja znaša cca 2,5 mio DEM. Ta denar je, če pustimo ob strani škodo, ki so jo storili imidžu proizvoda in preslepile kupce, ukraden proizvajalcem. Da ne bo pomote, Hmezad Export Import ni kupil v svojem imenu in za svoj račun niti tone kvalitetnega savinjskega hmelja, prodal ga je pa kar 400 ton. Kako lahko nekaj prodaš, če pa tega nisi kupil? Povprečna cena za ta hmelj je bila za Hmezad Export 17 DEM.

O tem, kakšen plevel se je zamešal v naš hmelj ne govore samo dokumenti, o tem vam lahko povejo kaj več naši delavci, zlasti »mešalni mojster«, sicer predsednik sindikata g. Ocvirk.

Določene količine tako zamešanega hmelja so še na zalogi in jih bo Hmezad Export poskušal podtakniti pivovarjem, denar pa odtegniti proizvajalcem. Komisija za pregled hmelja se v nečedne posle Hmezad Exporta ne spušča. Zaenkrat postavljam samo retorično vprašanje, ko bo čas, bom povedal tudi odgovor.

Poznavalci cenovne problematike hmelja bodo razumeli, da prehajam k bistvu. Nekvadratni hmelj (plevel) se je kupoval v tujini po ceni 2,18 DEM vse do 16. 1. 1991, ko je bilo po fakturi št. 5259 kupljeno 140.750 kg po ceni 10 DEM za kg! Plemeniti Golding in Aurora pa se na svetovnem trgu prodajata za 6 do 7,5 DEM za kg!!! Nakup kitajskega plevela po ceni 10 DEM pomeni, da je to stalo Hmezad Export 1,5 mio DEM. Ta plevel se zameša s hmeljem in ga podtakne pivovarjem, denar pa odtegne proizvajalcem Hmezad Export kasira 17 DEM, kmetje dobijo pa 6,5 DEM!

Od g. Bračuna, g. Nateka in direktorja Hmezad Mainburg g. Vovka sem zahteval na vpogled vhodno fakturo in pogodbo. (Fa. št. 5259 je izstavilo naše podjetje v ZRN Hmezad Mainburg). Finančni strokovnjaki bodo razumeli, da gre za sum oblikovanja fiktivne kooperacijske mase, ki se zapira z izvozom hmelja. Navedeni gospodje so odklonili izročitev faktur, čeprav sem bil pomočnik direktorja in finančnik podjetja. Zbor delavcev je 23. 3. sprejel sklep, da se nemudoma opravi, v skladu z Zakonom o zunanji trgovini in na osnovi določil naših aktov, revizija v Mainburg. (Z ozirom na dejstvo, da sem bil 3 leta pomočnik predsednika Gorenje Commerce za podjetja v tujini, sem za to delo edini v podjetju strokovno usposobljen) G. Bračun odklanja izvršitev sklepa zbora delavcev. De-

lavski svet je pred tremi dnevi sprejel sklep, da izvedem revizijo. Toda za g. Bračuna zakoni očitno ne obstajajo. Samopašno in nezakonito ignorira sklepe organov, obenem pa preko zunanjih faktorjev vrši pritisk na legitimne organe podjetja (o tem več drugič)

Človek ne ve več, kako ukrepati. G. Bračun je podpisal lažno izjavo, da je zbor delavcev sprejel zaključni račun, in jo dostavil Službi družbenega knjigovodstva. Z dopisom z dne 25. 3. sem obvestil Službo družbenega knjigovodstva, da zaključni račun ni sestavljen pravilno, kar smo ugotovili neposredno po oddaji. V dopisu konkretno navajam, katere lažne fakture so bile izstavljene in da ima naše podjetje v tujini knjiženo terjatev 1.551.503 ATS, mi pa ne izkazujemo obveznosti. Kaj to pomeni, je vsakemu finačniku jasno. Moja komunikacija z SDK Celje je bila presekana z lažnim obvestilom g. Bračuna, da ne opravljam več svoje funkcije kot pomočnik direktorja. Prosim g. Omerzo, novopečenega direktorja SDK Slovenije, za ustrezno ukrepanje.

Prosim javnost za pomoč. Po kalvariji zadnjih dveh mesecev sem z živci na koncu. Poglejte, g. Sonja Strgar, g. Stojan Pavle in g. Ludvik Intihar so ponaredili potne obračune. G. Strgar Sonja je na zboru delavcev to dejstvo tudi priznala. G. Bračun ne bo prijavil zadeve, sprožil bo le formalne discipline postoke, tako kot je to naredil v primeru Pavla Stojana in kršitve konkurenčne klavzule. Kako naj se brez javnosti borim z mlino na veter?

V utemeljitvi današnjega suspenza piše, da sem imenovane osebe zmerjal s tatovi. Saj so res. Jaz pa naj grem zato, ker imenujem tatove za tatove, na cesto? Borbe z družbenimi mehanizmi ne morem dobiti brez pomoči javnosti - in glodovne stavke.

MITJA ŠVIGELJ,
Žalec

Absurden popis prebivalstva v Srboslaviji

In to v času vojne, krize, razsula. Kdo je dovolil srbsko statistiko na ozemlju samostojne Slovenije? Pravi harakiri. Kdo bo plačal? Kaj smo res ovce? Revčki? Popis bi morali bojkotirati!

ANTON I. DROFENIK,
Ljubljana

NOVA ŠTEVILKA ŽE V PRODAJI

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
KMETUSTVA IN GOZDARSTVA
ŽALEC o. sub. o.

- 110-letna tradicija
- varno naloženi prihranki

- 40% letna obrestna mera za avista hranilne vloge
- 47% letna obrestna mera za enomesečne depozite
- 53% letna obrestna mera za enomesečne depozite za zneske nad 50.000,00 din
- jamstvo Republike Slovenije za hranilne vloge
- možnost dviga in pologa na poslovnih enotah Ljubljanske banke in poštah
- opravljanje plačilnega prometa za občane in obrtnike
- vodenje žiro računov za občane in obrtnike po 40% letni obrestni meri
- možnost nakazila pokojnin na vaše hranilne knjige

Poslovne enote: KZ Celje, Miklošičeva 7, Vojnik, Žalec (nasproti Železniške postaje), Nama Levec, Laško, blagajne pri članicah
Pošta: 63310 Žalec, Hmeljarska 3
Telefon: (063) 714-251 Telex: Hmezad 33514 Žiro račun: 50750-601-19275

KATEDRA KATEDRA

S PRILOGO IZPOD PULTA

Časopis, ki je močnejši od papirja.

KAKO JE SPOMENKA HRIBAR IZIGRALA SLOVENSKI KONGRES

Vpletanje nedolžnih kimavcev

Afera slovenski tolar se ni dobila pike na i in je kmalu tudi ne bo. Odmeva že tudi po svetu. Koroški Slovenci govorijo o škandalu, glavni iniciativni odbor svetovnega slovenskega kongresa pa je hvala bogu sklenil, da se zadeva razišče, saj že škoduje ideji svetovnega slovenstva. V Poljčah je odbor sklenil, da mora Spomenka Hribar osebno pripraviti pojasnilo, kako je prišlo do kovanja slovenskega tolarja. Povedati moram jasno kdo in kdaj je sklenil pogodbo z Evrotradom, kaj pogodba vsebuje...

Predsednica slovenske konference svetovnega kongresa se je odločila za igro, ki je ni kos tudi odigrati. Na izvršnem odboru – ne osrednjem! – slovenske konference je prebrala pismo, ki ga je dala odboru potrditi. Vpletla je večino tistih, ki v začetku pri tolarju sploh niso sodelovali. Članom je zamolčala, da mora pismo napisati osebno, torej pojasniti svoje osebno delovanje.

Zgodba je po 18. januarju letos bolj jasna in vsaj po formalni plati ni v celoti sporna. Zakaj ta datum? 18. januarja je minister Capuder podpisal mnenje, da za slovenski tolar kot spominski medaljon ni treba plačevati prometnega davka. To mnenje je dal na vlogo svetovnega slovenskega kongresa, konferenca za Slovenijo (9. 1. 91.). Spomenka Hribar je gledala članom odbora v oči, ko je zatrdila, da je vlogo napisal Eurotrada. Pa še to – 9. januarja, ko je svetovni kongres dal vlogo, je bila Spomenka Hribar glavna tajnica, predsednik odbora pa prof. Vlado Habjan, ki ga je eleganto, tudi s pomočjo tedanjih članov kongresa iz Celja, spodnesla, predsednik nadzornega odbora pa je bil gospod Goričar. O tem, da bi o poslu za tolar razpravljali kakšen organ kongresa, ni nobenega zapisnika. Najbrž o tem noben organ pravočasno sploh ni odločil in to je tudi razlog, da je dejanje Hribarjeve toliko bolj sporno, saj skuša vplesti zdajšnje člane izvršnega odbora. Jasno pa je tudi, da firma Feniks v tistem času še ni bila uradno firma za marketing svetovnega kongresa.

27. marca letos je minister Kranjec na vlogo Eurotrada pojasnil v dopisu brez številke (!), da mnenje gospoda Capudra velja, ker je bilo izdano pred 1. februarjem letos, ko so začeli veljati novi predpisi v Sloveniji.

Za vodstvo slovenskega kongresa tudi ni sporno ime slovenski tolar. Treba pa je reči, da je tolar, ko je veljal kot plačilno sredstvo pomenil zanesljiv znak germanizacijskega pritiska. Kako je z nemščino zdaj lahko vidimo v Papirnici Vevče, kjer od predelavca naprej, zaradi »dobrotne« nemške marke, govorijo nemško. Sicer pa je pravo ime doslej edinega pravega slovenskega kovanca lahko »celer«, saj so ga kovali celjski knezi v Celju. Ko smo o finančni konstrukciji, s katero je slovenska država zaradi kovanja v Avstriji izgubila najmanj 20 milijonov dinarjev že pisali, še nekaj o oznakah na tolarju. Slovenski minister pravilno razlaga, da zanj, ker ni denar, ni potrebno dovoljenje Narodne banke ne kogarkoli drugega, oznake pa po njegovem niso potrebne. Pa ni tako, oznake niso potrebne, če bi šlo za denar, ker gre za spominski medaljon pa so oznake državne kontrole obvezne. Tolmačenje, da zadostuje certifikat avstrijske kovnice, ker tolarje prodajajo v bankah (LB) in na PTT, ni resnično in inšpekcija bi morala prodajo brez obveznih oznak ustaviti.

Zapletlo se je tudi pri izdaji celjskega »celerja«, ki naj bi ga Zlatarna Celje in Narodni muzej v Ljubljani, ob sodelovanju celjske podružnice svetovnega kongresa, izdala kot vezilo I. svetovnemu slovenskemu kongresu. To je po mnenju Spomenke Hribar možno le, če bo dala soglasje njeno vodstvo v Ljubljani. Če ne bo tako, svetovni kongres ne bo sodeloval pri izdaji še dveh medaljonov s knežjim kamnom in Prešernom.

Peter Kavalir, predsednik celjske podružnice, o tem ni želel dati izjave dokler ne bo imel mnenja svojega odbora, po potrebi narodnega zbora celjske podružnice, po potrebi pa tudi slovenskega kongresa in svetovnega slovenskega kongresa. Ko bo gospod Kavalir prebral, kaj pišemo zgoraj, se bo najbrž lažje odločil.

OBIŠČITE NAS V

TRGOVINI HMERLJAR

V ŽALCU, Savinjska cesta 1

IN SI OGLEJTE NAŠO PONUDBO, KI VAM JO NUDIMO PO ZELO UGODNIH CENAH.

POSEBNA PONUDBA

– BIOLOŠKI PESIN SOK BIOTTA BREZ KONZERVANSOV
– KAVA
– MEHCALEC

EKSKLUZIVNO: FUNKCIONARJI V VLOGI ZASLUŽKARJEV

Mastni honorarji v vladi

Ali so bili vsi zakoni (in teh ni bilo malo), ki smo jih v Sloveniji v zadnjem letu spisali, avtorjem mastno honorirani? Sodeč po 320 tisoč dinarjih, ki naj bi jih poleg svojih plač v žepu vtaknili avtorji bodočega splošnega dela kazenskega zakona Republike Slovenije, bi lahko na vprašanje odgovorili pritrdilno.

Da nas bo samostojnost veliko stala, je najbrž že vsem jasno. Na primer: Ker bo Slovenija s pridobitvijo polne suverenosti postala tudi izključna nosilka kazenske zakonodaje, veljavne za njen teritorij, bo morala na novo napisati (in seveda potem sprejeti) tudi splošni del kazenskega zakona, kazniva dejanja iz dosedanje federalne pristojnosti in kolizijske norme. Da pa ne bi le povzeli dosedanje kazensko-pravne rešitve jugoslovanskega prava, naj bi oblikovali celovito, sodobno slovensko kazensko zakonodajo, temelječo na demokratični ustavni ureditvi (upajmo, da bo res takšna) in upoštevajočo zasebnolastninski tržni sistem gospodarjenja.

Ta zakon bo torej obsežno zakonodajno delo. Opravili ga bodo strokovnjaki Pravne fakultete, Vrhovnega sodišča Slovenije in nekaterih drugih republiških institucij. Predvidevamo, da ga bodo opravili v prostem času. Predvidevanje temelji na dejstvu, da za omejeno »kazensko« delo določena ekipa posameznikov zahteva za svoj trud reci in piši 320 tisoč dinarjev honorarjev. Slovenska država (beri državnik) po naših informacijah s tem povsem soglašajo (predvidevamo torej, da bodo nekateri izmed

njih tudi sodelovali v »honorirani« ekipi), denar pa bodo dobili iz takoiimenovanih »proračunskih rezerv«. Hvala bogu,

da imamo te rezerve! Kolikor jih pač v resnici »imamo«.

Ob gornji informaciji pa se seveda sami po sebi zastavljata dve vprašanji. Ali niso, tako kot smo bili doslej prepričani, novi zakoni del delovne in državniške obveznosti članov vlade? Ali je za njihovo sestavljanje tem ljudem res treba pose-

bej še kaj plačevati? In drugo. Ali smo bili doslej res tolikanj naivni in so bili na podobno masten način za našimi hrbti honorirani vsi zakoni in predpisi zadnjega leta, ali pa je kazenski zakon vendarle le izjema v pravilu, da niti vladni funkcionar za svoje delo ne more biti dvakrat plačan.

ZLATI ČASI POLICIJE IN NOVINARJEV

Cirkus Slovenija

»Zaradi šuma za hrptom je pokleknil, urno napravil korak nazaj in hitro izstrelil preostalih 11 nabojev. Še vedno je držal v rokah kadečo se pištolo, ko sta ob njej iz tal zrasli dve grozljivi gumijasti lutki. Bil je strašno hiter. Ob značilnem šumu je izvelkel nož iz nožnice na levem boku in z izurjenim gibom zabodel prvo v vrat. Odrinil jo je z nogo in na drugo, ki se je od njega odmaknila nekaj metrov, vrgel nož. Potem mu je nekdo z roba strelišča vrgel repetirko. Uspel jo je ujeti in na kartonsko maketo avtomobila izstrelil tri krogle. Repetirka je še nekaj časa, ampak puška ni več streljala, ker so bili v njej samo trije naboji...«

Takole so v zagrebškem Danasu opisovali vaje hrvaških »specialcev« prejšnji teden. Rambo je torej – po sili razmer – našel posnemovalce onstran Kolpe. Ker imamo posebne enote milice tudi v Sloveniji, ker vemo, da se zadnje čase še posebej urijo in tudi oborožene so primeno, se seveda zastavlja vprašanje, kako to, da tudi kakšen slovenski novinar ni mogel prisostvovati kakšni podobni demonstraciji izurjenosti slovenskih policajev.

Poskušam najti razlago. Hrvači so zaplet z jastrebi ob uvozu orožja z Madžarske že neka-ko preživeli, v podobne slovenske posle pa generali javnosti zaenkrat še niso vključili. Drug razlog bi morda bil ta, da se slovenska policija še ni odločila

dvigovati ravni »krvoločnosti naroda«. Tretji, ki se zdi še najbolj verjeten, je morda, da je Slovenija po zadnjih krvavih dogodkih v Kninski krajini in po pogovorih z armadnimi poveljniki ubrala malce manj odločno pot v samostojnost od dosedanje. Seveda so to le uganjane. Ampak zaenkrat je vse, kar javnost izve o načrtih slovenske policije (ki se mora zagotovo usposabljanje za kakšne »nove zadatke«) le nekaj odločne samohvale, ki si jo je v zadnji sobotni prilogi Dela privoščil tudi policijski minister Igor Bavčar: »V: Se vam zdi, da bi bila Slovenija brez svoje-ge obrambnega potenciala – policije in vojske – že na kolenih? O: Absolutno! Mislim celo, da sta ta dva aparata varovala dosedanje politične odločitve Slovenije. V: Trdite, da imata zanesljivo odvracevalni učinek? O: Ja. V: Ki bo še potreben? O: Mislim, da bo.«

Glede na informacije, ki smo jih dobili iz virov blizu oblasti (ki pa niso posebej preverjene), je Slovenija ta čas najbolj podobna kakšnemu cirkusu s krvoločno menažerijo. Nihče ne pomni, da bi ta in ta lev kdaj že pojedel kakšnega krotilca, ampak človek nikoli ne ve... Zato ima Slovenija pripravljene kup različnih operativnih načrtov (tako kot cirkuški bend rezervne komade za primer, če lev prične žreti krotilca). Najbolj neverjeten se zdi eden zadnjih, za katerega smo izvedeli. Po tem načrtu naj bi slovenski

sekretariat za notranje zadeve že ta ali vsaj prihodnji mesec na glavne ceste na meji s Hrvaško postavil nekakšne kioske, v njih pa naselil pripadnike posebnih enot milice. Ti bi nadzorovali promet ljudi, vozil in tovora v in iz Slovenije. To je informacija o drastičnejši varianti pričetka fizičnega osamosvajanja Slovenije. Druga, prvi nasprotujoča informacija, pa govori o tem, da slovenska policija že nekaj časa želi kupiti italijanske pištole Beretta F-52, pa jih

ne, ker upošteva Beograd, ki ji ni izdal soglasja za uvoz.

Kakorkoli, izdelanih »obrambnih« variant je v Sloveniji ta čas toliko, da zagotovo postaja policija vse pomembnejši dejavnik tudi političnega življenja. In ker nekateri tajni sodi puščajo, tudi v javnost pričurkja zdaj ena, ki kaže ne nekaj, potem druga, ki govori o povsem nasprotnem. Kakorkoli, prihajajo zlati časi za policijo in novinarje. Ostanite še naprej z nami.

NAROČILNICA NOVA DOBA

Ime ..... priimek .....

naslov .....

naročam časopis-tednik Nova doba na naslov .....

Na gornji naslov mi pošljite ..... izvodov. (številno)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

..... podpis naročnika

VLADA ŠE NI ODGOVORILA
NA DELAVSKE ZAHTEVE

So bili delavci premalo glasni?

Slovenska vlada ni odgovorila na delavske zahteve nezadovoljnih delavcev na protestnem shodu na Trgu svobode v Mariboru. So bili premalo glasni in preveč mirni, da bi jih odgovorni slišali? Očitno ni veliko pomagalo niti to, da so zahteve mariborskih delavcev podprli tudi v vodstvu Svobodnih sindikatov Slovenije in prav tako od vlade terjali odgovor nanje.

V Mariboru se je sestal tudi podravski svet Svobodnih sindikatov in pod vodstvom predsednika Franca Štelcerja ocenil bero delavskega protestnega shoda. Na seji so ugotovili, da je shod uspel, saj je množična udeležba na njem pokazala, kako težka in globoka je stiska ljudi. Sindikalisti so z organizacijo shoda, ki so ga organizirali sami, zadovoljni, čeprav niso mogli mimo ocene, da so jim nekateri s strani metali polena pod noge. Tako so ponekod direktorji prepredovali delavcem odhod na Trg svobode, drugod so vodstveni delavci zahtevali, naj iz firme na shod odide največ sto delavcev. V nekaterih tovarnah so se razširile celo govornice, da je shod odpovedan — kdo jih je širil, sindikalisti ne vedo in tudi ne morejo ugotoviti.

»Zaenkrat je uresničena samo zahteva, da se poviša z zakonom določeni minimalni osebni dohodek na 3520 dinarjev,« pravi Metka Roksančič, ena od najbolj neutrujnih v vodstvu podravskega Svobodnih sindikatov.

Ena od najresnejših zahtev delavcev je bila, da mora država zagotoviti izplačilo minimalnega osebnega dohodka tistim delavcem, ki jim njihova podjetja, kjer so zaposleni, ne morejo do 18. v mesecu dati plače.

»Ta delavska zahteva je zaenkrat popolnoma preslišana,« pravi Roksančičeva, »čeprav gre za presneto resno reč. Če ves mesec pridno delajo, morajo ljudje dobiti vsaj minimalno plačo, saj sicer ne morejo preživeti,« meni Roksančičeva.

»V naselju Maribor — Jug, kjer stanuje veliko delavskih družin, znašajo stroški stanovanja, elektrike, vode in vsega drugega, kar spada k stanovanju, 2200 dinarjev,« pravi Roksančičeva. »Vrtec za enega otroka stane mesečno 800 din, za dva otroka 1600 dinarjev. V Mariboru pa je kar nekaj tovarn, kjer zaposleni delavci od januarja do sredine aprila letos še niso dobili skupaj niti 10 tisoč dinarjev plače. Lepo vas prosim, od česa in kako naj ti ljudje živijo?«

Tudi predsednik podravskega Svobodnih sindikatov Franc Štelcer smatra, da delavec, ki je zaposlen in pridno dela, ne more biti odvisen od solidarnosti svojega okolja in socialnih služb, pač pa mu je treba zagotoviti plačo. Zavzel se je za nadaljevanje pritiskov na občinske in republiške vlade.

Delavci tudi niso dobili odgovorov na vprašanje, kdaj bodo začeli spoštovati kolektivne pogodbe, ki jih danes vseprek kršijo v korist kapitala in na škodo delavcev. Ni odgovora, kaj bo s privatizacijo podjetij, ali bodo morda za svoje dolgoletno delo, garanje in žulje morda dobili kakšno delnico.

Delno jim je odgovorila le mariborska vlada. Sindikalisti jo cenijo po tem, da je podjetjem posojala denar iz proračuna in skušala tako ohraniti socialni mir.

»Delavski shod je bil za vse odgovorne resno opozorilo. Sindikat je odgovorno opravil svoje poslanstvo ter stisko, razočaranje in tudi jezo organiziral ter delavcem pomagal izraziti njihove zahteve,« pripoveduje Roksančičeva in dodaja, da so sedaj na potezi odgovorni. Le ti morajo na delavske zahteve odgovoriti in začeti pogajanja z delavci.

Če tega ne bo, bo tudi sindikat vse težje organiziral delavce in spontani delavski nemiri lahko resnično doživijo »premiero«. Če po 18. aprilu ne bo v podjetjih niti minimalnih plač, potem lahko namreč v starih industrijskih središčih, kjer je veliko ljudi z nizkimi plačami, »zavre«. Čez zimo so pošle zaloge in ljudje sedaj za preživetje preprosto potrebujejo vsaj minimalno, če že ne dobijo zaslužene plače.

PERUTNINA PTUJ: ŠE ENA NOČ DOLGIH NOŽEV

Brca mrtvega konja

Ptujčani imajo spet svojo kost za glodanje. Po osupljivi odločitvi Alojza Gojčiča, generalnega direktorja, da je ob novem letu čez noč odstavil šest direktorjev, je zdaj spet on tarča napadov. Ptuj se je namreč pred dnevi zbudil oblepljen s plakati, kjer črno na belem neznani avtor sporoča, kdo je v resnici Alojz Gojčič.

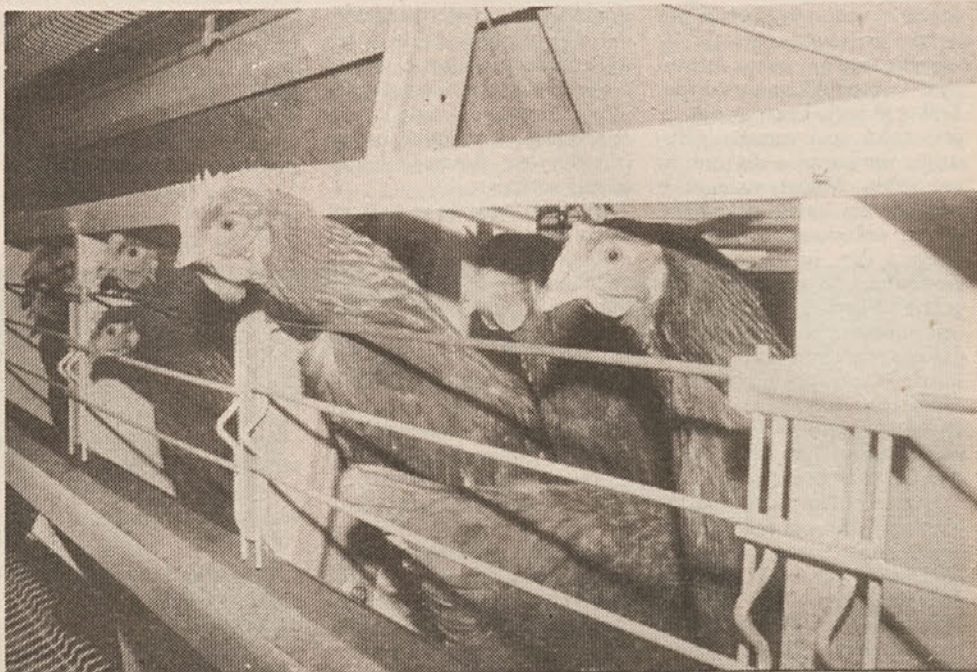
V tej kruti slovenski stvarnosti eni še kar kradejo, drugi pa razbijajo. Danes bognečaj, da si na vrhu podjetja s pridnimi delavci ali v srenji, kjer vse doslej zavrti in nesposobni ambicioznež iznenada ne vrže očesa na tvoj stolček. Še bolj neverjetno je, kako malo možganov je potrebno, da vedno znova uresničiš staro in že tolikokrat preizkušeno metodo blatenja, laži, podtikanja in potem žrtev prepustiš na milost in nemilost zaradi vsega drugega razdraženi množici.

Večina treznih Slovencev se danes samo še nasmehne ob vesti, da so iz zaupljivih virov potrdili, kako je ta in ta doslej sicer pošten in dober direktor (minister ali obrtnik, celo navaden smrtnik) skušal prek državne meje spraviti toliko in toliko deviz, da imajo ti in ti v tujini lastno podjetje, da...

Zal je narod danes prisiljen verjeti, da tam, kjer je dim, je tudi ogenj, ker se je pogosto šušljanje v praksi potrdilo. Pravimo pogosto, ne pa največkrat in zvečine. Spomnimo se samo slaboumnih apetitov takoj po volitvah, ko so se čez noč rojeni menedžerji in direktorji spravili nad uspešne direktorje. Malo je manjkalo, da bi se Mura, Unior, Konus, Perutnina Ptuj, Comet, IMV, Smelt, da naštejemo samo najbolj opazne primere, zrušili in pogreznili v sivino že skoraj povsem razpadlega gospodarstva.

Prav neverjetno je, kako v tem brezpravju lahko vsak počne, kar hoče, se mu zljubi in kar nakani. Če se izognemo že navedenim primerom zlonamernih in škodljivih prijav organom pregona posameznih direktorjev, kar je bila praksa do »slovenske pomladi«, smo danes priče drugačnih prijemov.

Celotno vodstvo soboške Mure je skoraj zrušil prenapeti in domisljavi strankarski aktivist, ki je vdrl v tovarno in skušal delavce prepričati, da je njihovo vodstvo v resnici ena sama grabežljiva banda. Unior bi skoraj razpadel zaradi kadrovskega špetirova in »avtobusnega postajališča«, konjiški Konus pa zaradi tovarnjaka s krompirjem. V javnosti dokaj odmevni primer delavca Avtoradgone, ki je s stavko, slo bi naj za stradanje do smrti, izsilil del zahtev, je v petek dobil še žalostnejšo inačico v žalskem Hmezadu. V Žalcu se je za tovrstno urejanje spornih zadev odločil nihče drug kot sam nekdanji pomočnik generalnega direktorja in računovodja. Na Ptuj je iskati rušilce tamkajšnje Perutnine zagotovo med odstavljenimi direktorji. Da je slika jasnejša: vseh šest odstavljenih direktorjev je na svojih stolčkih sedelo skoraj dvajset let, vsi so ostali v Perutnini in nobeden na novem de-

Smo res le navadne kokoši?

lovnem mestu ne prejema manj kot dvajset tisoč dinarjev plače.

Hočemo reči, da je danes že dovolj, če narediš krivo prijavo, natisneš najrazličnejše parole, razmnožiš anonimne letake in človeka ali podjetje stresaš do temeljev. Uspeh je zagotovljen, ker se žrtev le težko ubrani vsajenih dvomov; tembolj, ker tudi organi pregona različno reagirajo na tovrstno raboto. Naglavni greh ne pade na njih, saj je v tem zmedenem

času v resnici težko ugotoviti, kaj je in po katerem zakonu kaznivo, kaj je kapitalizacija, kaj grabež in kaj zakonita razprodaja družbenega imetja. Že količkaj v današnjih razmerah naučeni »gospodarstvenik« si lahko preko noči prilasti del tovarne, celo podjetje ali tržišče, pa ga ne bo pandurja, ki bi ga spravil za rešetke.

Enako grozljivo je, da se v tej zmešnjavi posamezniki morajo odločati za dejanja, ki

ne samo da razvrednotijo namen njih samih, v čudno luč in v težave silijo tudi svoje družine. Gre za že omenjene primere posameznikov, ki v obupu prisiljeni začno na tako grozljive načine opozarjati na probleme ali zaradi opozoril izgubijo zaupanje delodajalcev in pristanejo na cesti. Žalost je v tem, da pošten delavec, ki opozori na krivico, ostane na cesti, direktor, ki pa krade, dobi celo tovarno...

Danes glave letijo za vrečo krompirja.

UPOR GOJENCEV V RADEŠKEM PREVZGOJNEM DOMU

Solzne slike upornikov

Možakar v temnomodri uniformi, z zaščitno masko in šlemom na glavi je iz stavbe privlekel mlajšega civila, ki so mu iz oči lile solze, iz ust in nosnic pa sluz. Vlekel ga je za rokav, oni drugi se je malo upiral, miličniki in civili na dvorišču pa so pričeli vzklikati: »Čuj, novinarji so tu, a slišiš, novinarji so tu...«

Ker so v dnevnem časopisju po minulem petku izšla različna poročila, ponekod tudi nejasna, v ponedeljek pa še pojasnilo RSNZ, da pripadniki RSNZ niso neposredno sodelovali v zadušitvi upora v radeškem domu, se nam je seveda zastavilo vprašanje, kdo so bili uniformiranci, ki so s solzilcem in nato s silo iz zabarikadirane učilnice v domu zbežali uporne mladeniče. Tega ni vedel niti naš sodelavec, ki je v Radečah uspel napraviti nekaj zasilnih posnetkov (žal na njih skrivnostnih možakarjev ni videti). Izključili smo možnost, da bi bili to miličniki ali pripadniki njihovih posebnih enot, saj so nam na UNZ Celje zagotovili, da so oni le zavarovali okolico doma, da kateri gojencev ne bi pobegnil. Končno se je izkazalo, da so bili ljudje, ki so z odločno akcijo zadušili upor in vsako misel na nadaljevanje pripadniki posebne intervencijske skupine iz zaporov na Dobo, torej uslužbenci slovenskega ministrstva za pravosodje. Ta enota je posebej usposobljena za »urejanje razmer« v ka-

zenskih zavodih, za svoje delo pa je tudi primerno opremljena.

Uporna skupina 19 fantov iz Radeč (torej okoli tretjina vseh gojencev) se je za upor odločila, da bi uveljavila nekatere svoje zahteve. Upravnik Anton Šipek je za medije zahteve pokomentiral in menil, da so zahteve po nočnem gledanju televizije neuresničljive, prav tako po dovoljenju kajenja v spalnica, dalo pa bi se popustiti pri zahtevi po daljših laseh in višjih denarnih nagradah za delo. Seveda bi bilo prej treba povečati produktivnost, je dodal. No, denarci so vsaj za nekaj časa splavali po vodi, saj so zagnani fantje ob uporu naredili po nekaterih ocenah za kar okoli 300 tisoč dinarjev škode.

Izmed 19 upornikov so potem izločili osem fantov in najverjetneje jih bodo osumili storitve kaznivega dejanja. Ostali so bili menda prisiljeni sodelovati v uporu, če pa so že v začetku soglašali z njim, jim je pogum uplahnil ob solzilcu in mokrem pogledu na ošlemljene pripadnike pazniške interven-

cijske skupine z Doba. Vse se je zaenkrat hitro in razmeroma mirno končalo.

Zastavljata se nam le dve vprašanji. Zakaj so delavci doma in miličniki ob prisotnosti našega sodelavca interventnike posebej opozarjali na »prisotnost javnosti« in zakaj je tisti delovno-taboriščni napis »UČENJU IN DELU« na domu bil prav tako dober za prejšnje kot je tudi za zdajšnje oblasti? Res, včasih jih je kakšnemu fakinu res treba naložiti, ampak očitno novinarji s svojo prisotnostjo delujemo kot nekakšni mehčalci udarcev.

OČI IN UŠESA VOHUNSKÉ
SLUŽBE – TOP SEKRET

Sprašujete nas (na 25-331, prej še 063), kaj mislimo o vrli policiji, ki po Jugoslaviji z vodnimi topovi kopa demonstrante. Pravimo: Hvala bogu, nekateri na ta način končno pridejo do kopanja ali vsaj umivanja.

Gospod Lončar, zunanji minister nekakšne Jugoslavije, se je javno zavzel za Kurde in moleduje Sadama Huseina, naj jih ne pobije. Gospod Lončar že več let pozablja na srbske Kurde – na kosovske Albance. Ko smo mrzlično iskali odgovor, zakaj tako, smo lahko le ugotovili, da gospoda ministra ganejo žrtve šele, ko grejo v tisoče. Zakaj bi protestiral zaradi nekaj sto Albancev!

Analiziramo, če bodo ZDA in njeni sateliti napadli Srbijo, če bo ta zasedla kninsko Krajino. Možnosti pravzaprav ni. Kriv je vsemogočni bog. Če bi v kninski Krajini črpali nafto, bi bilo drugače. Takrat bi Amerosi, pa Johani, Bobbyji in drugi, tudi Mujoti, Janezi, skupaj pohopšali uporne Srbe. Tako pa – Krajina bo čedalje bolj srbska provinca, tako kot je bil Kuvajt del Iraka. Gospod Bush je v Kuvajtu dnevno izgubil po 8 milijonov dolarjev, ker ni dobil svojega deleža od nafte, v Krajini ne izgubi niti centa.

Gospod Tudjman je v Zagrebu, ko je razjarjena množica preložila sodno farso, naredil enako napako kot Milošević. Množico je čakala oborožena policija. Do zob. Prisebni komandirčič je, to smo sami videli, zadnji hip vzel avtomatsko puško jeznemu hrvaškemu specialcu, ki je hotel streljati na osebo za zamreženim oknom zagrebskega vojaškega sodišča. No, potem so prišli vojaki – ljudska vojska – ki so bili prav tako do zob oboroženi. To je že bolj normalno. Ko bo vojak JLA prvi tudi pritisnil na sprožilec pa bo vse jasno, začelo se je bratsko klanje.

Še ena iz Hrvaške – za tiste, ki imate radi kratice. Nova je HOMO. (Slovenci imamo o tej besedi nedvomno svoje predstave.) Pri sosedih pa pomeni Hrvaški Opozicijski Medstrankarski odbor.

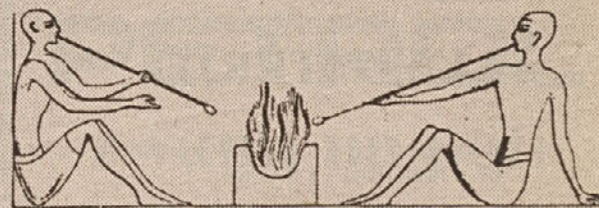
Žarko Puhovski, zagrebski filozof, ki živi in dela v Dojču, nam je zaupal svojo oceno: »Optimizem je le v tem, da sedanja blaznost v Jugoslaviji ne more dolgo trajati – ali bo državljanska vojna ali mirna rešitev z dogovori. Za dogovore pa sedanji republiški šefi niso sposobni. Ne vedo namreč, da moraš nekaj dati, če hočeš karkoli dobiti.«

Dobivamo tudi nenavadna vprašanja. Na primer tole: Ali je bil Jezus obrezan? Odgovor: Da. Osmi dan po rojstvu, ko so mu dali ime po angelu in to že prej, preden je bil spočet. Ste zadovoljni, gospod J. iz Novega mesta?

O telefonskih vprašanjih in telefonih še tole: Če vas zanima pravo vohunstvo, je pravi telefon 991-202-351-7676. Če pa vam je do tega, da bi pomagali obogatiti naše pisanje, pokličite (063) 25-331 ali 27-606.

Še nekdo je, ki preizkuša naše znanje. Sprašuje nas, če poznamo zveličavne blagre oziroma kreposti. Poizkusimo:

- Blagor ubogim na duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo.
  - Blagor krotkim, zakaj ti bodo deželo posedli.
  - Blagor žalostnim, zakaj ti bodo potolaženi.
  - Blagor lačnim in žejnim (pravice), zakaj ti bodo nasičeni.
  - Blagor usmiljenim, zakaj ti bodo usmiljenje dosegli.
  - Blagor čistim v srcu, zakaj ti bodo boga gledali.
  - Blagor mirotvorcem, zakaj ti bodo otroci božji.
  - Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani.
  - Itd.
- (Če niste zadovoljni, se oglasite in bomo poizkušali nadaljevati.)

IZ REGIJ

Radenci: Tudi Pomurje bo dobilo konferenco svetovnega kongresa.

Čatež ob Dravi: V Čatežu se je na tradicionalnem srečanju zbralo 700 slovenskih invalidov ob dnevu civilnih invalidov vojne. So proti vsakemu človeškemu brezumju.

Kočevska Reka: V središču zaprtega območja, kjer dolga leta niso imeli opravka s cervijo, je bila po 42 letih spet maša.

Maribor: Rojak Walter Wolf pri nas odpira butike in deli nasvete. Odkupil je večinski delež Tokovih prodajaln usnjene galanterije, dejal pa je, da je v Sloveniji premalo možnosti za plemenitjenje kapitala.

Trbovlje: Strah pred centralizmom in hkrati pretiranim drobljenjem slovenskega prostora na več manjših občin, je bil glavna tema razprave o lokalni samoupravi, ki so jo organizirali tukajšnji socialisti.

Slovenj Gradec: Kakih sto na delo čakajočih delavcev slovenjegraškega Fecra je blokiral tovarno Nieros metal in od direktorice zahtevalo, da odgovori na 21 vprašanj.

Idrija: Ob zapiranju rudnika živega srebra v Idriji bo republiški proračun prevzel obveznosti v višini 12 odstotkov vrednosti del v idrijskem rudniku.

Ljubljana: Iskra Telekom je kupila Delto Servis. Kupnina je bila 10 milijonov dinarjev, poudarek pa bodo dali računalniškim storitvam.

Velenje: TE Šoštanj je izdelala sanacijo odlagališča. Ker za zdaj ni možnosti, da bi opustili sedanje odlagališče, ga bodo skušali kar najbolj urediti.

Ostrožno pri Celju: Tamkajšnji krajanji so sprti zaradi prostora za gasilskim domom na Ostrožnem. Mladi nasprotujejo nameri v glavnem starejših krajanov, da bi namesto igrišča naredili zelenico.

Sentilj: Vzdrževanje meje bo poslej v zasebnih rokah. Mednarodni mejni prehod v Sentilju naj bi čistilo tudi podjetje Kogal, ki bo prevzelo ročno čiščenje in urejanje zelenic, smeti in strojno čistila pa bo še naprej Snaga.

Luče: Delavci podjetja Slovenija ceste-Tehnika končujejo most preko Lučnice. Z njegovim dokončanjem bodo precej spremenili promet v tem ozjem delu naselja.

Topolšica: Med krajanji Topolšice in Velenjčani je zbudilo precej nejevolje sekanje dreves v starem parku v Topolšici. Njihov strah je odveč, saj so se Velenjčani odločili, da bodo zavarovali vse naravne znamenitosti v svoji občini.

Maribor: Mariborski Trg svobode je še naprej prostor raznih shodov. Ponovno je bil prepoln radovednežev in pristašev Ivana Krambergerja, ki se skuša vrniti v slovensko politiko. Tokrat se zavzema za avtonomno Štajersko.

Murska Sobota: Mura bo delala sedežne prevleke za audije in ople. Sklenila je velik posel s koncernom Audi in nemško firmo Recaro.

Gornja Radgona: V radgonski občini se število brezposelnih naglo veča. Letos naj bi število presežilo 1500, kljub temu, da je bila že lani relativna brezposelnost 10,7 odstotka.

Lendava: Zanimanje za madžarsko zemljo. Po evidenčnih prijavih naj bi naši ljudje že zdaj vzeli v zakup nekaj sto hektarjev obdelovalne zemlje ob državni meji.

Sežana: Kulturni dom Srečka Kosovega je zaživel. Kulturni dom, ki so ga gradili šestnajst let, je ena izmed največjih slovenskih kulturnih investicij.

Grosuplje: Odpuščeni delavci Trenda hočejo OD ali nadomestilo. Ker je odločba o odpovedi neveljavna, bi morali dobiti plače, pa na računu podjetja ni denarja.

Begunje: Da je Elan še vedno živ potrjuje dejstvo, da so Elanova podjetja ustvarila v prvih dveh letošnjih mesecih za 155.000 dinarjev dobička. Ker gre ob dobičku za pravi jugoslovanski gospodarski čudež, menda ne bo sedaj Elan postal lastnik upnikov?

Kranj: Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Gorenjske želi razglasiti v kranjski občini 31 arheoloških spomenikov.

Škofja Loka: Škofjeloška občina še vedno prednjači v Sloveniji po višini stanarine na kvadratni meter. Po zadnjih povišanjih je treba odsteti v Škofji Loki 28,15 dinarjev. V ostalih gorenjskih občinah so cene naslednje: Kranj 24,06, Jesenice 17,20, Radovljica 16,97 in Trzin 15,23.

Kranj: Revitalizacija Pavšlarjeve hiše v Kranju je pokazala, da gre za eno najstarejših naselbin na prostoru nekdanjega Carni-uma. Arheologi so našli kovinsko spoňko in kovanec iz pozne antike ter žarne grobove iz prazgodovinskega obdobja.

Jesenice: V SO Jesenice je prišlo do pobude, naj bi prerasl glasilo Železar v občinsko glasilo. Pri občinskem glasilu naj bi imenovali programski svet, prav tako pa naj bi dobil svoj programski svet Radio Triglav Jesenice.

Jesenice: SO Jesenice ni mogla sprejeti občinskega proračuna, ker ni bil sklepčen Zbor združenega dela.

Žiri: Škofjeloški občinski radio, ki ima sedež v Žireh, je v težkem finančnem položaju. Ob slabih lastnih prihodkih in neplačanih računih dolžnikov, so precej dolžni tudi občinskemu proračunu. Delovanje radia je ogroženo, saj imajo veliko težav pri izplačevanju plač in honorarjev sodelavcem.

Trzin: Delavci BPT so se vrnili na delo potem, ko so jim z zamudo izplačali plače. Že sedaj je vprašanje, kako bo z izplačilom naslednji mesec, BPT je sicer sodišču sam predlagal stečaj.

AJDOVŠČINA, IDRIJA:

Poziv
k stavki

Minuli teden so ajdovski in idrijski gostinci za tri ure zaprli vse gostinske lokale na območju obeh občin. In to tako družene kot zasebne. Z opozorilno stavko je sekcija za gostinstvo pri obrtnih združenjih Ajdovščina in Idrija hotela opozoriti na nevrzden položaj, v katerem so se znašli gostinci po sprejetju novih stopenj prometnega davka. Protestno pismo so poslali odgovornim republiškim organom, obenem pa preko sredstev javnega obveščanja pozvali k splošni stavki gostince po celi Sloveniji, seveda, če se razmere v gostinstvu ne bodo uredile.

Ajdovski in idrijski gostinci ugotavljajo, da so se v pričakovano znižanja cen hrane in pijače cene v lokalih zaradi novih davkov povečale tudi do 164 odstotkov. Posledica tega je seveda manjši obisk. Tako zasebni kot družbeni gostinci ugotavljajo, da je obiska manj za okoli 20 odstotkov... Zaradi nastalega položaja so v družbenem sektorju že začeli odpuščati delavce, samo v ajdovski občini se je število zaposlenih v gostinstvu zmanjšalo za 40 odstotkov. O odpuščanju zaposlenih razmišljajo tudi zasebniki, nekateri pa kar o zaprtju lokalov.

Predsednik stavkovnega odbora, sicer pa znani gostinec iz Ceste nedaleč od Ajdovščine, Pavle Štor je povedal, da gostinci ne vidijo izhoda iz nastalega položaja. Cene bi morali dvigovati v nedogled in to vse na račun gostov. Seveda pa po njegovih besedah to vodi le v propad panoge. Še posebej tistih, ki ob pijaci ponujajo tudi hrano.

Gostinci pravijo, da imajo dohodek obdavčen celo štirikrat. V še slabšem položaju pa so se znašli gostinci po množičnem odpovedovanju aranžmajev tujih agencij. Po dogodkih na Plitvicah namreč odpovedi množično dežujejo. To še posebej občutijo v Lipici, pa Postojni in v Bovcu. Nekoliko bolje je le na Goriškem, kjer so rešitelji Italijani z obmejnih krajev.

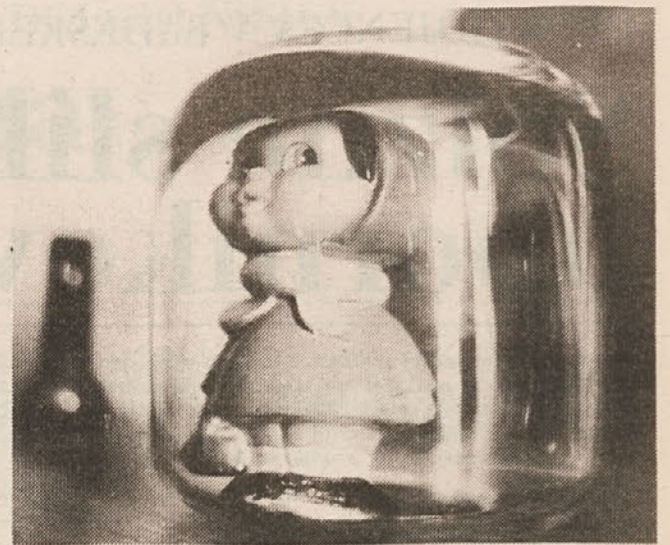
TRBOVLJE:

Protest
mamice

Trboveljska bolnišnica ima v Zasavju že stoletno tradicijo. Že tržaška premogokopna družba je spoznala, da je rudarstvo povezano z zdravstvom in da je potrebno skrbeti za ljudi in njihovo socialno varnost. Vedno znova pa je bila ta majhna bolnišnica izpostavljena pritiskom republiških zdravstvenih organov. Tudi tokrat je in pritiski na ukinitve porodniško ginekološkega oddelka so precejšnji.

Analiza je pokazala, da ginekološko-porodni oddelek razpolaga s 47 posteljami, leta 1974 jih je bilo 62. Na oddelku zmanjšujejo ležalno dobo in oskrbne dneve, res pa je, da se v trboveljski porodnišnici letno rodi tam okrog 500 do 600 otrok. Na oddelku je pet zdravnikov specialistov, od tega imajo štirje zaključen podiplomski študij, šest višjih medicinskih sester, šest babic, tako da je kadrovska zasedba na oddelku ustrežna. Tudi opremljenost z diagnostičnimi in terapevtskimi pripomočki in aparaturnimi je zadovoljiva v slovenskem povprečju.

Ko so poslanci trboveljske skupščine zvedeli za ukrep, da naj bi prišlo do ukinitve porodniškega oddelka splošne bolnišnice Trbovlje, so bili ogorčeni in menili so, da je to nerazumljivo dejanje, saj navsezadnje v naši družbi prisegamo na naš zdrav rod in bodočo generacijo. Poslanci so še odločno poudarili, da zdravstvena politika naj ne načinja starih stvari in ne vsiljuje svojih načel. Spet se je pokazalo, da je Zasavje razvojno deprimirajoča regija, socialno ogrožena in ekološko uničena. Takšna in podobna vznemirjenja in poskusi pa ljudi pripeljejo do protesta, jeze in ogorčenja, saj so tudi mnoge bodoče mamice pripravljene storiti vse, da rodijo v domači bolnišnici.

KRANJ

Dovoljenje za
slovenščino

Nekateri bi radi naprtli vse neljube dogodke na grbo slovenskemu kulturnemu ministru. Tako je na tiskovni konferenci o sejmju kmetijstva in gozdarstva v Kranju direktor Gorenjskega sejma Franc Ekar tudi polagal na njegova ramena odločitev, ali je prav, da so razobesili po Kranju reklame za celovški sejem Prosti čas (Freizeit) samo v nemščini.

Ker je Gorenjski sejem kot organizatorja reklame zaradi tega kritizirala televizija, je stresal na njen račun pravo ogorčenje. Zagotavljal je, da so s tem naredili samo veliko dobro reklamo, da upajo, da bodo tudi o drugih dejavnosti sejma poročali in podobno.

Sicer pa je v iskanju opravičila za zatajevanje slovenščine povedal, da so prosili za »strokovno razlago« kar slovenskega ministra za kulturo, vendar odgovora niso dobili pravočasno. Torej je gospod minister kriv...

Sicer pa gospod Ekar pravi, da je sploh vprašljivo, če je na mestu pisati Celovec namesto Klagenfurt. Hrvti in Srbi namreč potem sploh ne bi vedeli, za katero mesto gre...

O tem ali je primerno, da v Kranju sploh govorijo slovensko, se direktor Gorenjskega sejma ni izjasnil. Upamo, da ne pričakuje, da mu bo to pojasnjeval kulturni minister.

Sicer pa ni imel nič proti rabi slovenščine pomočnik direktorja Celovškega sejma dr. Gerhard Leitner. Na tiskovni konferenci je brez pomoči avstrijskega ministra za kulturo dejal, da bi morali biti po njegovem dvojezični napisi.

DAN OF

30.000
udeležencev

Ustanovitev Osvobodilne fronte pred petdesetimi leti je začetek odpora proti okupatorju. Ob letošnji okrogli obletnici pripravljajo v Ljubljani 27. aprila ob 11. uri na Trgu revolucije veliki ljudski shod, na katerem pričakujejo okoli trideset tisoč ljudi iz vse Slovenije. Prevoze tjakaj bodo organizirali z avtobusi. Na zborovanju bodo spregovorili član Predsedstva Republike Slovenije Ciril Zlobec, predsednik slovenske borbevske organizacije Ivan Dolničar in predstavnik Slovencev s Koroške in iz Trsta.

Istega večera ob 18. uri bo v Cankarjevem domu slovesna akademija, koncert slovenskih narodnih pesmi, slavnostni govornik pa bo slovenski predsednik Milan Kučan.

PAPIRNICA V KRŠKEM

Videm kleca, zlomljen ni

Ali v našem gospodarskem razsulu že poginjajo vlečni ali paradni konji našega gospodarstva? Še nedolgo tega smo govorili celo o lokomotivah. Krški celulozni in papirni velikan Videm že nekaj časa hudo kiha, nedolgo tega so celo ustavili proizvodnjo celuloze, čeprav je znano, da je tovarna vedno delala noč in dan, tudi sleherni praznik v letu. Od 3.000 delavcev so v ponedeljek, 8. aprila poslali na čakanje prvih 210 delavcev. Med dotodanjno ustavitvijo so še vsi opravljali predčasni remont. Sprva se je govorilo po Krškem, da bodo celulozni trak pognali do 15. aprila, zatem je bilo nekaj vesti, da utegne to biti 20. aprila. No, morda je postalo kaj jasneje po petkovi seji upravnega odbora.

Zaenkrat drži, če kdo že hoče prispedobe, da je Videm vsekakor močan slon, ne v kakšni trgovini s porcelanom, temveč še vedno v svojem elementu. Za to mastodontsko žival je značilno, da lahko hudo lomasti po gozdu, lahko pa kljub velikim nogam hodi tako tiho, da ne počí nobena iver. Prav za slednje pa gre. Že naključni obiskovalec Krškega lahko opazi, da na velikanskem lesnem skladišču ni značilnih hribov lesovine, pravzaprav so malce pričeli rasti »grički« šele sedaj, ko ne kuhajo več celuloze. Zato smo tudi člana poslovodnega odbora za kadre in neoporno drugega moža v tovarni Miloša Medveda vprašali prav o lesu kot njihovi osnovni surovini.

Moratorij prizadel tudi papirničarje

»Ni res, da je moratorij sečne v naših gozdovih prizadel le gozdarje, trpimo vsi, ki smo odvisni od te surovine,« odgovarja Miloš Medved, umirjen poslovnež, po novem tudi predsednik posavskega kluba managerjev. Pove, da na Hrvaškem sedaj posluje enotno podjetje Hrvatske šume, ki bi dobavljala les, če bi ga bilo s čim plačevati. Zato je Medved obrnil pogovor na splošno gospodarsko razulo, kjer so nam v nabavi lesa prej povedali, kako se trgajo ustaljene poslovne verige. Namesto o plačevanju govorijo marsikje že o povsem naravnih oblikah menjave, prav neverjetno se sliši, kaj morajo vse preprodajati. Splet so tu zloglasne »šticunge« za devize, kdor se more, se skuša zavarovati pred znova pretečo inflacijo...

Če hoče krški papirniški velikaš tekoče delati, potrebuje letno 200.000 kubikov bukovine, okrog 30.000 smreke in topole. Prav bukovino bi morali v tem času tovarnjaki pospešeno voziti, saj je znano, da z višjimi temperaturami postaja ta lesna vrsta muževne, kupi na lesnem skladišču pa pritrjuje zaskrbjeno Miloš Medved, so nikakršni. Papirničarji, še manj gozdarji, ne morejo ukazovati vremenu. Tako imenovane zelene zime brez ali z malo snega olajšujejo sicer težavno spravo, mi pa raje prekladamo gozdarski zakon. Preštevali smo gozdarje, pri tem pa se rado pozablja, da šteje samo Videm, kot že zapisano, 3.000 delavcev in ne dosti manj družin.

V Krškem se jim pred očmi odvija čuden film, ta je z gledišča časopisov, porabnikov časopisnega papirja že prava grozljivka. V svetu je cena celuloze dosegla spodnjo raven, cikel torej kaže na nizko ceno, papir pa se draži v skokih najmanj po četrtinah! Miloš Medved odgovarja, da povpraševanje po papirjih narašča v svetu, še bolj pa pri nas. Ko bi nanj le spisali kaj pametnih zakonov! Miloš Medved spregleda poanto, zato besedo obrne na tako imenovane notranje rezerve, ki jih, očitno že dolgo več ni. »Naše plače so enake že osem mesecev, nič od tega torej nismo prevajevali na cene,« zatrjuje. Spomnimo se uvodnika v tovarniškem Obveščevalcu, ki je tudi postal presunljivo tanek, še kovačeva kobila je torej domala že bosa. Piše o triperesni deteljici kot znaku sreče, v Vidmovem primeru pa naj bi

vse stranke, torej tudi delavci preko sindikata, našli kooperativni odnos. Ne nazadnje so prav delavci terjali, da se v poslovni odbor vrne Franc Pipan, prenoviteljski posavski-zasavski poslanec republiškega družbenopolitičnega zbora, ki je med tem odšel med samostojne odvetnike. »Da bi branil naše pravice,« poudarjajo. Medved seveda spomni na mnenja branžnega odbora pri gospodarski zbornici, ki dela na strokovnih kriterijih.

Največja slovenska naložba

Da je v Vidmu še bolj zagatno, imajo tačas v teku eno največjih slovenskih naložb v znameniti papirni stroj I. Vzeli so italijansko posojilo 27 milijard lir. Trajalo in trajalo je, kljub vsem žigom, da je slednjic postalo operativno. Pozablja se vse prerado, kakšne podvige imajo Vidmovi delavci in vzdrževalci za seboj, predno so s starega dobrega stroja sneli zadnji tambur rotacijskega papirja. Najtežja dela so opravljali sami, češ, to je naš prispevek, so se veselili delavci, sami razrezovali železje, rušili železobetone, vmes pa so žerjavi in vilicariji že vstavljali nove strojne sklope. Tako bo prve dni maja že dal prve tone boljših vrst papirja. Prav izdelovati boljše vrste papirja je strategija programov Videm 92, od zamene beljenja celuloze s klorom z bolj naprednimi stvarmi, zakaj na zahodu menijo, da je rakotvorno že samo listati in duhati časopis iz takega papirja, mi pa počnemo še vse kaj drugega. Nov postopek bo omogočal večjo uporabo reciklažnega in sploh starega papirja, to pa je že v zvezi z nikakršnimi kupi lesovine zunaj.

S poslovnežem Milošem Medvedom smo se pogovarjali prvič v ponedeljek zjutraj, pravzaprav smo ga prestregli, ko je pravkar prispel v tovarno. Preudarno je našteval opravila, ki jih delavci, ki nikakor niso na čakanju, opravljajo. »Pravzaprav je to domala kar reden

remont, postorili bomo še to in ono,« je našteval vajeno. Zvečer, v gostilni Zolnir, še ko je njegov nekdanji direktor Silvo Gorenc ustanavljal klub manager za Posavje, je prišepnil: »Nisem mislil, a danes je odšlo na čakanje prvih 210 delavcev, ostali sledijo sukcesivno. Kot sem vam pravil zjutraj, če bo to potrebno, sorazmerno bodo odhajali iz vseh sektorjev, da tudi uprave, ne le celuloze! Vmes so ga jeli klicati med okroglo omizje, češ, da bo predsednik kluba. Tam je bil redkobeseden, takoj je bilo slišati njegov umirjen ton o redu, prekinjenem plačilnem prometu. Sledil naj bi sproščen poslovni klepet v drugem prostoru te znane gostilne. Štiriperesna deteljica iz Vidma se je povlekla za svojo mizo. Nekam mrki so izgledali, neprestano nekaj tuhtajoč. Da njihov prvi mož Franc Čargo rad reče, da traja delovni čas poslovneža kolikor traja, dokler pač naloga ni opravljena. Umika ni, je le propad ali pa — rešitev. V Vidmu se je pričelo poslednje odštevanje.

Miloš Medved je brez pomišljanja odgovoril tudi na vprašanje, ali vse golgoti, ki se zlivajo na kolektiv, ne izvirajo morda iz nove vlade. Nikakor ne, odnosi so na moč kooperativni in odkriti. Odnosi so stalni in dobri. Pač pa se širijo razne govornice. Resnica je samo in zgolj ta, da Videm trenutno ne more, v tem nismo bili nobena izjema, kot podobne velike tovarne v svetu, več sponzorirati tega in onega. Sedaj gre za preživetje,« mrko zaključil Miloš Medved. Tista, da v težkih časih spoznaš prijatelja, kot da ne velja. Še prenekateri, ki je še pred časom kaj izmoledoval od krških papirničarjev, danes zabavlja čeznje. Morda pa bo čez čas tudi to dobro, ko se bo zadeva, in mora se, obrnila. In kaj bo rekel upravni odbor, smo vrtali dalje? »Običajno je kontrolni organ, je še nov in v formi, imamo mu kaj pokazati,« zaključil vedro Miloš Medved.

KRANJSKI »DOSEŽKI« SE BISTRIO

Ples rdečih števil

Ker politiki radi očitajo novinarjem, da pretiravajo pri opisovanju črnega položaja, citiramo iz materiala komisije kranjskega izvršnega sveta za prestrukturiranje in razvoj gospodarstva občine: »Stanje v občini Kranj je katastrofalno.«

Sledimo naprej v konkretnije podatke. Rezultati v lanskem letu in prvih letošnjih mesecih so iz meseca v mesec slabši. Prišlo je do velikih zastojev v naložbeni dejavnosti, rezultati so skrajno neugodni, likvidnost ni ničemur podobna, vrstijo se stečajji, narašča število nezaposlenih.

Bodimo še konkretni. Gospodarstvo kranjske občine je lani prikazalo za dobrih 790 milijonov dinarjev izgub. V podjetjih z izgubo je zaposlenih 69,7 odstotka vseh zaposlenih v občinskem gospodarstvu. Največji delež izgub je prikazala Sava in sicer 24,5 odstotka vseh izgub v Kranju. Po deležih sledijo Tekstilindus s 14,6, Iskra Tel 13,1, Elektro Kranj 10,8 Planika 6,5 odstotka.

Bogastvo neumnosti položaja je v tem, da v nič ne gre več verjeti. Še celo ne v izgube. Zaradi izgub nihče ne odgovarja, nasprotno, lahko prinesejo celo oprostitev različnih obveznosti. Ker po obstoječi zakonodaji direktorji ne odgovarjajo nosilcu (titularju) lastnine, ki bi morala po vsej logiki biti sedaj vsaj začasno država, lahko po mili volji prikrojujejo finančne rezultate. Pri nas namreč, ker nihče nikomur ne odgovarja, direktor ne odgovarja, če ima njegova firma izgubo. Direktor odgovarja le samemu sebi ali kvečjemu še interesnim skupinam v podjetju, ki se borijo za delež lastnine. V tem pogledu je sedaj slabše, kot je bilo v času, ko so direktorji odgovarjali vsaj vsemogočni komunistični partiji.

Pri nas se gremo izigravanja in sprenevanja do konca. Direktorjem je na primer uspelo, da so njihove včasih že astronomseke plače postale poslovna skrivnost. Znani so primeri (npr. kranjski Gradbinec), kjer varčujejo na eni strani tako, da nekatere pošiljajo za nekaj dni mesečno domov na čakanje ter prihranijo nekaj dinarjev, na drugi strani pa s tem denarjem močno zvišujejo plače tistim vodilnim, ki so med glavnimi krivci za propad. Direktorji so uspeli doseči v SDK zaupnost podatkov o izgubah v posameznih podjetjih.

Podajmo se v ples rdečih števil. Ker gre za poslovno tajno, za zaupne podatke, se delajmo, kot da ugrabimo. Torej predvidevamo, da držijo objavljene številke. Položaj je pripeljal tako daleč, da jih od zato poklicanih uradno ni mogoče dobiti, lahko pa zagotovimo, da jih lahko zagovarjamo pred sodiščem.

Omejili se bomo na ustvarjeno izgubo v lanskem letu na delavca.

PODJETJE

Izguba na delavca
v dinarjih v letu 1990

Elektro Gorenjske	231.090
Iskra Kibernetika	
– Tovarna orodij in naprav	44.525
– Stikala	20.449
– Inženiring	67.581
– TSD	24.739
– Števci	14.674
Agromehanika	89.893
Iskra Industrija	
za električna orodja	20.293
Iskra MKD	65.658
Iskra TIV	68.195
Iskra TEL	70.217
Iskra Terminali	38.899
Tekstilindus	65.751
Planika	11.738
Sava	44.184
Mercator Kmetijstvo	32.891
Gozdno gospodarstvo	13.123
Gradbinec	5.440
Cestno podjetje	26.753
Iskra SSD	83.989
Iskra Kibernetika	
– Vzdrževanje	32.896
– Poslovno tehnični servis	58.389
– RTC	102.159
Kokra	8.738

PETROL
z vami na poti

FOTOREPORTAŽA

Levo ena, desno druga, spredaj kup študentov

Premier Lojze Peterle na četrtkovem pogovoru s študenti: v navzočnosti ljubljanskega in mariborskega rektorja predvsem veliko obljub.

Razpis

Dobre, pogumne in drzne novinarje

redno ali pogodbeno zaposlimo.

Uredništvo Nove dobe,
Aškerčeva 15, Celje

KJER JE VOJSKA, ZA ŠTUDENTE NI DENARJA

Vsi v istem kotlu

Velika dvorana študentskega naselja v Rožni dolini je bila v četrtek polna do zadnjega kotička. Na vrsto vprašanj je bilo slišati mnogo obljub. Nekaj odgovorov je izvenelo humorno, nekaj jih je bilo izzvižganih, nekaj pa so jih študentje pospremili z aplavzom. Če sklepamo po besedah predsednika Študentske vlade, Marka Kušarja, ki je v pozdravnem govoru poudaril, da bo srečanje uspelo če bo vladnim predstavnikom ušla vsaj kakšna obljuba, ki se bo morda celo kasneje izpolnila, je bilo srečanje uspešno.

Študentski množici nasproti so sedeli Lojze Peterle, predsednik vlade, Katja Boh, ministrica za zdravstvo in socialno varstvo, Jožica Puhar, ministrica za delo, Peter Tancig, minister za raziskovalno dejavnost in tehnologijo ter podpredsednik vlade Matija Malešič. Prvo vrsto na študentski strani pa so med drugimi zasedli mariborski in ljubljanski rektor (Križman in Sket), prorektor za študentska vprašanja, predsednik Univerzitetnega sveta in vodstvo Študentskega centra. Tribuna sta vodila Manca Košir in predstavnik študentov Branko Čakarmi. Navzoča je bila tudi delegacija mariborske študentske organizacije.

Največ besed je bilo namenjenih sistemu štipendiranja. Vprašanja na to temo so zadevala znatno manjše število razpoložljivih štipendij, usklajevanje le-teh z rastjo osebnih do-

Kranj

Ukinitev neobstoječega

V Kranju ali bolje v Stražišču pri Kranju so se domislili novega izuma. Medtem ko so v pripovedi o Cesarjevih novih oblačilih podložniki občudovali nagega cesarja, je na seji zbora krajevnih skupnosti delegat KS Stražišče zahteval, da ukinejo nekaj, kar sploh ne obstaja več.

Zahteval je takojšen preklic lokacijskega dovoljenja, ki so ga izdali za zažigalnice odpadnih (strupenih) snovi v bivši opekarni v Stražišču.

Sekretariat za urbanizem je pojasnil, da je bilo lokacijsko dovoljenje za zažigalnice posebnih odpadkov izdano 31. 3. 1980. Takrat so dali pozitivno mnenje za postavitev SIS za varstvo zraka Gorenjske, Republiški komite za varstvo okolja, komisija za varstvo okolja Gospodarske zbornice Slovenije, inšpekcijske službe in Smelt Ljubljana. V postopku je bila udeležena tudi KS Stražišče.

Ker zoper lokacijsko odločbo ni bilo pritožbe, so izdali tudi gradbeno dovoljenje. Tudi takrat ni bilo pritožbe.

Na komiteju so pregledali vso dokumentacijo in tudi sedaj niso ugotovili nobene nepravilnosti, da bi lahko ugodili zahtevi delegata. Tako so mu lahko sporočili le to, da naprava že dolgo ne obratuje več in da je že od leta 1988 ni več v Stražišču.

CELJE

Banka danes

Po številnih zapletih so danes v Narodnem domu v Celju slednjič pripravili ustanovni zbor Štajerske banke obrti in podjetništva d. d. Celje in pričeli postopek registracije na Temeljnem sodišču v Celju. Zbrali so zadostno količino denarja in v začetku aprila jim je svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije izdal soglasje. Tačas imajo približno polovico predvidene vsote in pripravljajo drugo izdajo delnic.

Osnovni kapital banke naj bi po načrtu znašal šest milijonov DEM dinarske protivrednosti, kar bi po realizaciji možnih multiplikatorjev omogočilo nad 70 milijonov DEM dinarske protivrednosti plasmanov. Med delničarji, skupno število vplačanih delnic je 5395, za zdaj ni tujih bank, ki v teh negotovih časih še oklevajo.

Štajerska banka obrti in podjetništva bo od maja poslovala v najetih prostorih bivše zgradbe SDK, v prvi fazi v pritličju, v kratkem pa se bo razširila še deloma v klet in v prvo nadstropje. Za zdaj prostore adaptirajo, kasneje, ko bo denarja dovolj, jih bodo dokončno uredili.

Po dogovorih z vodstvi nekaterih občin obstajajo realne možnosti za odprtje filijal v Slovenskih Konjicah, v Sentjurju in Črnomlju. Prve bodo verjetno Slovenske Konjice, kjer je prostor že na voljo; v jeseni pa bodo bančne filijale odprli v ostalih dveh mestih.

študija v delovno dobo še ni. Na vprašanje, kam in na koga se obrniti ob pomanjkanju sredstev za preživetje s strani predstavnikov vlade ni bilo odgovora. Katja Boh je v svojem znanem slogu dejala, da smo vsi v istem kotlu. Predstavnica Študentske vlade Petra Globočnik pa je spregovorila o novem skladu za samopomoč, ki naj bi pomagal socialno ogroženim študentom. Študente je zanimalo, kako bo s štipendijsko politiko ob osamosvojitvi Slovenije in za koliko se bodo v tem primeru zmanjšala sredstva. Lojze Peterle je odgovoril z vprašanjem: Zakaj bi bila v tem primeru sredstva manjša, saj štipendij ne dobivamo iz Beograda?! Aplavz je požela izjava Matije Malešiča, češ da o uvedbi šolnine v vladi ne razmišljajo. Glede nastanitve študentov je bilo v ospredju plačevanje zdravil. Katja Boh je odgovorila, da so študentje še vedno oproščeni plačevanja participacije in pripomnila, da mnoga zdravila, za katera bi bilo treba plačati, lahko nadomestimo z domačimi. Študentske-matere so izenačene z vsemi nezaposlenimi ženskami, kar pomeni leto dni porodniškega dopusta, o višini denarnega nadomestila pa se še dogovarjajo. Vprašanje študenta iz zamejstva, zakaj se zamejski študentje obravnavajo kot tužci, se bo po besedah Bohove reševalo kdaj kasneje in na ustreznem mestu (kdaj, go spa Boh?). Na koga se obrniti ko naletiš na nemožnost ministrovega posredovanja, je odgovoril minister vseh ministrov, kot je Lojzeta Peterleta poimenoval eden izmed moderatorjev. Tam, kjer ni denarja, še vojska ne more vzeti! (toda po drugi strani je pozabil, da tam, kjer je vojska, denarja ni več). Položaj univerze bodo opredelili novi programi in zakoni, za vsebino katerih se bo zanimala tudi vlada, oblikovanje le-teh pa je prvenstvena naloga univerze same. V tem Matija Malešič vidi tudi njeno avtonomnost.

Tribuna je torej uspela, škoda je le, da se je minister za šolstvo gospod Peter Vencelj tokrat izmaknil, saj je menda moral nujno v Strassbourg. Upati je, da si bodo predstavniki vlade še kdaj vzeli čas, da se srečajo s študenti. Tokrat se je to zgodilo prvič v njihovem mandatu.

ČOLNI IZ CINKARNE

Rdeče posledice

Tudi v celjski Cinkarni, če so informacije točne, je položaj zelo kritičen, saj naj bi delavci ob prihodnjem izplačilu dobili po 3 tisoč dinarjev akontacije (ker ni denarja). Pustimo ob strani črni humor, ki pa ima poanto in pravi, da bodo zaposlenim razdelili tudi čolne, ki so jih dobili kot kompenzacijo, kajti ob negotovi usodi tovarne titanovega belila grozi malone potop in bodo takšna prevozna sredstva še kako prav prišla.

S tem smo pravzaprav pri jedru stvari. Pri razvojnih načrtih, ki so temeljili na titanovem belilu kot nekakšnem »zlatem runu«. Toda izginotja NDR in njenega partnerja seveda ni nihče mogel predvideti, kar pomeni, da tudi ni mogel računati z gospodarskimi posledicami za Cinkarno. Defekte v razvoju metalurške kemičnega kombinata je povzročila zelo slaba kadrovska politika, saj je na najodgovornejše mesto vselej nameščala ljudi, ki kljub svoji formalni izobrazbi niso imeli dosti, če sploh kaj, smisla za razvoj. To dokazuje primerjava s kombinatom Zorka, ki je bil po vojni tako velik kot Cinkarna, v zadnjih letih pa je najmanj desetkrat večji!

Če kot primer omenimo samo zadnja dva predsednika KPO, je suspendirani ekonomist M. Bastl videl edino perspektivo v drugi fazi TiO₂, njegov naslednik gradbenik M. Prelec pa v finančnih transakcijah – posojanju denarja: Pri tem niti ni pomembno, ali se je Cinkarna pri Elanu opekla za skoraj 6 milijonov DEM v dinarski protivrednosti ali je posojilo dobila vrnjeno v obliki obresti. Bistveno je, da je v zadnjih letih na ta način s svojim denarjem pomagala razvijati nekatera slovenska podjetja, sama pa je ostala brez perspektiv. Zato je tudi že davna skupščinska zahteva o preusmeritvah na čistejšo proizvodnjo ostala na papirju. Da bi bila nesreča večja, so podpredsednika KPO, ki je več let pripravil razvojni program, po znani aferi, z njim vred spravili iz Cinkarne.

Kako usodno in skrajno neodgovorno potezo imajo na vesti člani takratne cinkarniške konference ZKS z delavskim svetom, občinski komite z občinsko vladajočo strukturo, se bo brez dvoma še pokazalo. Takrat bo tudi jasno, kdo je imel prav – ali vsi tisti, ki so se odločili, da s političnimi sredstvi obračunajo s stroko, ali oni (redki), ki so opozarjali na posledice takega dejanja. Ampak to, žal, delavcem ne bo nič pomagalo.

IVO BRAČUN, DIREKTOR HMEZADA EXPORT-IMPORT

Ohromelo hmeljarstvo

Sumničnja o goljufijah in krajah, s katerimi naj bi se okoriščali vodilni ljudje v Hmezadovi organizaciji Export-import, in jih med delavci širi bivši, tačas suspendirani računovodja Mitja Švigelj, se onemogočila kolikor toliko normalno poslovanje. Direktor Ivo Bračun se posvetuje s pravniki, kako naj se otrese spornega moža, s katerim so po njegovih besedah imeli težave tudi na njegovem prejšnjem delovnem mestu v Gorenju, odgovorni v občini na čelu z žalskim županom Milanom Dobnikom pa menijo, naj očitke preverijo na pristojnih inštancah, v Službi družbenega knjigovodstva in v Upravi za notranje zadeve, dokler pa domnevne nepravilnosti niso dokazane, nihče nima pravice dvomiti v korektnost vodstva podjetja.

Mitja Švigelj, ki trdi, da ima v podjetju na ustih ključavnico, je želel o »kriminalu« obvestiti javnost tako, da je na izredno sejo zbora delavcev, na kateri naj bi seznanili zaposlene, predstavnike poslovne skupnosti za hmeljarstvo, Kmečke zveze in drugih s hmeljarstvom povezane o poslovnih načrtih za letošnje leto povabil novinarje. Seja pa se je sprevrgla v sramotno predstavo s pretepom in miličniki na koncu.

Mitja Švigelj je takoj na začetku scenarij vzel v svoje roke. Vodilne je zmerjal z goljufi in tatovi, mahal z nekimi potrdili, gromoglasno zabrisal blok

na mizo predsedstva in se enega od sodelavcev lotil celo s pestmi. Oznanjal je gladovno stavko, grozil in zmerjal. Zbor delavcev se je končal še preden se je začel. Direktor je predstavnik zunanjih organizacij, občine in novinarje povabil v svojo pisarno, Švigelj pa je bil koj za njimi. Prerivanje se je nadaljevalo v tajnični pisarni in šele prihod miličnikov je položaj do neke mere umiril. Švigelj je napovedal pismo javnosti, v katerem bo razkril vse barabije.

»Švigelj vodstvu očita, da smo negospodarno uporabili 30 milijonov dinarjev, da smo

v šempetrski Duri, ki sedaj dobro posluje, vložili petnajst, dvajset milijonov dinarjev in Duri fizično stoji, ni odplaval po Savinji. Ali smo dobro poslovali ali ne bo odločil sklad in če so bile kakšne nepravilnosti, smo odgovorni tu,« pravi direktor Ivo Bračun.

»Drugi val očitkov gre na račun zalog v Inženiringu. Zaradi zalog smo v lanskem letu, ko je kurz miroval in so bile nizke obresti, res nekaj izgubili, vendar je s spremembo tečajja današnja nabavna cena spet enaka tisti v naših skladiščih. Sporen je nato še uvoz telefakssov za republiški komite za kmetijstvo. Nabavili smo okoli 170 aparatov. Komite za kmetijstvo jih je odkupil 80, ostale smo prodajali po tržni ceni. Zaradi sprostitve uvoza smo, kot številna druga podjetja, izgubili približno milijon dinarjev, vendar je to normalen poslovni dogodek,« meni direktor Bračun.

Vodstvo, ki je ohromljeno zaradi nenehnih očitkov, je poklicalo na pomoč Službo družbenega knjigovodstva in Upravo za notranje zadeve, več sod-

nih izvedencev, ki naj podajo svoja mnenja. Direktor trdi, da so vse obtožbe neutemeljene in da nima kaj skrivati. »Kakšen račun v Švici neki,« je odvrnil na neposredno vprašanje. »nobenega računa nimam in nanj tudi nisem, kot slišim po dolini, naložil denarja, ki naj bi ga osebno iztržil s prodajo Hmezadove hiše v Žalcu. Saj to je smešno. Kot je neumna trditve, da smo uvozili plevel namesto kvalitetnega hmelja. Nismo kupili niti plevel, to so lističi hmeljskih kobul in torej visoko kvalitetni pridelek, temveč hmelj, ker smo morali izpolniti sklenjene pogodbe.«

Notranje razprtije v Hmezadovem Export-Importu so boleče, saj gre za komisionarsko podjetje, od katerega je odvisna usoda slovenskega hmeljarstva, gre za ugled firme doma in na tujem, za dolgoročne pogodbe, ki v večini temeljijo na zaupanju in korektnem poslovnem odnosu. V občini se ograjujejo od obtožb in dokler in če sploh bodo dokazani sumi, naj ima direktor, pravijo, polno podporo in vsa pooblastila.

FOTOREPORTAŽA

Gladovni štrajk

HMEZAD ŽALEC: S STRADANJEM NAD KRIMINAL

Zoper sebe in proti vsem

»Gladovno bom stavkal vse do tedaj, ko bodo odpravili nepravilnosti! Med delovnim časom bom tu pred vhodom, popoldne bom najverjetneje pred hišo direktorja...«, ponavlja Mitja Švigelj redkim obiskovalcem, ko leži pred vhodom v Hmezadov Export-Import.

Kaj se je zgodilo Mitji Šviglju, zdaj suspendiranemu vodji finančno-računovodskega sektorja in do nedavnega pomočniku direktorja žalskega Export-Importa? »Od petka gladovno stavkam tako, kot je v skladu z deklaracijo OZN,« ponavlja.

Mitja Švigelj ni kdorsibodi. Gre za visoko izobraženega strokovnjaka, ki je več kot polovico svoje delovne dobe prebil na najvišjih in najodgovornejših delovnih mestih v Šaleški dolini in zdaj v žalskem Hmezadu. Nenazadnje gre tudi za moža, katerega žena opravlja sila občutljivo in odgovorno delo. Kaj je torej povzročilo ali doprineslo ali celo izsililo odločitev, ki je na meji razumnega. Na zboru delavcev, kjer bi naj zadeve z od njega obtoževanimi vodilnimi delavci ob prisotnosti župana in predstavnikov hmeljarjev razčistili na osnovi dokumentov, se je on fizično lotil svojega nekdanjega sodelavca. Obtoževani direktorji poudarjajo, da naj trditve in obtožbe raziščejo za to ustrezne službe; od finančnih strokovnjakov, do policije. In te zakonite institucije bi naj bile že na delu.

Za kaj torej gre? Mitja Švigelj je o svoji nameri obveščal večino uredništev slovenskih časopisov in obljubljal vso potrebno dokumentacijo. Namesto dokumentov in rezultatov ustreznih institucij se je iznenada odločil za – glad. Žrtev je neizmerna ali kot je v delno podobnem primeru izjavil inženir Janez Rozman, generalni direktor Avtoradgone, »eno človeško življenje je več vredno kot celo podjetje in jaz nočem imeti nikogar na vesti...«. Koliko je torej vreden primer obupanca v Žalcu?

IVO BRAČUN, DIREKTOR HMEZAD EXPORT-IMPORT

Švigljevo ravnanje me čudi

Mitja Švigelj, suspendirani vodja finančno-računovodske službe Hmezadovega Export-Importa, je vodilne v podjetju presenetil z gladovno stavko, s katero je sicer grozil že ves prejšnji teden, v petek pa je začel resnično gladovno štrajkati. V podjetju so sklicali kolegij, poklicali na pomoč pravnike in zdravnike, vrstijo se sestanki, saj direktor Ivo Bračun, katerega odstop skupaj s Pavletom Stojanom, direktorjem ljubljanskega Inženiringa, in Andrejem Natekom, vodjem pridelave in predelave hmelja, Švigelj nepreklicno zahteva, ne želi potegniti nobene napačne poteze.

»Šviglja in njegove gladovne stavke ne morem razumeti. Čudi me,« pravi Ivo Bračun. »Čudi zato, ker smo ugotavljanje utemeljenosti vseh njegovih sumov predali pristojnim organom, Službi družbenega knjigovodstva in Upravi za notranje zadeve. Razumel bi njegov revolt, če bi bile preiskave končane in se z njihovimi zaključki ne bi strinjaj,« razmišlja direktor Ivo Bračun.

Celje, eno samo grobišče (7.)

Slovenijales je ob gradnji kupil 12 krst (po izjavi sedanjega direktorja celjske pokopališke službe Kelharja). Le pet so jih prepeljali na celjsko pokopališče. Natančnejše podatke bi lahko dal takratni direktor Slovenijalesa, sedaj lastnik podjetja »Biopohištvo« na Teharski cesti.

Potrebno bi bilo raziskati tudi grobišče pri črpališču pitne vode v Levcu in tam, kjer stoji danes Lesnina, pa trgovina Nama Levec. Informacije bi lahko dali J. K., njegova žena in stara mati.

Nekoga dne dopoldan sta, junija ali julija 1945, v Strenčanovem vrtu sedela in zajtrkovala dva italijanska vojna ujetnika. Zajtrk so jima dali domačini. Vračala sta se domov. Mimo je skozi vas prišla dolga kolona zapornikov, ki so jo stražili vojaki na konjih. Vodili so jo od Celja proti Arji vasi oziroma Petrovčam. Partizani so Italijana ustrelili kar na Strenčanovem vrtu. Pokopana sta nekje pri Novem Celju.

V Arji vasi živi Ivan Kersnik, ki je dobil rojstni datum v celjski bolnišnici in sicer 1. 1. 1945. Najden je bil, ko je bil star 6 mesecev. Zatem je bil 5 mesecev v jaslih »Tončke Čečevce«. Ime in priimek so mu dali v celjski bolnišnici. Ker bi rad vedel, kdo je, bi bilo treba preiskati dokumentacijo o taborišču gostišča Petriček (sedaj Na gričku), kjer je bilo taborišče otrok beguncev. Nekaj otrok so dali kasneje na Dobrno.

20. Medlog – Lipkov travnik

400 žrtev iz junija 1945. Danes je travnik melioriran.

Tu počivajo v štirih grobovih velikosti 2x10 metrov po vsej verjetnosti hrvaški begunci, ki so bili zadržani v Fazarinčevi hiši iz Medloga (v svinjaki in kletih). Streljali so jih ponoči, h grobovom so jih vodili gole. Roke so imeli zvezane na hrbtuh. Iz napol pokritih grobov se je še naslednji dan slišalo stokanje. Prav tako so ob Črni mlaki, proti Ostrožnem, ležala gola trupla moških in žensk. Bila so že napihnjena. 24 golih trupel, med katerimi sta bili dve ženski, so odpeljali s konji na »platonarju«, last Vrtnarstva Celje, neznano kam. Žrtve so do golega slačili na Eazarinčevi kmetiji v Medlogu, kjer je v kletih ostalo na kupe osebnih stvari in so jih otroci še dolgo raznašali naokoli.

O teh dogodkih bi vedeli več povedati V. F., vdova po pokojnem, hčerka E. poročena L. Prav tako I. G. tajnik KS Babno, J., kmet iz Medloga, P. z Babnega, B., po domače Ožbič, iz Medloga, M. D. Čopova ulica in hčerka, poročena, živi v Celju.

Ob melioraciji Šefovega gozda in spreminjanju v travnik ter kopanju jarkov, so takratni izvajalci (Nivo Celje) našli posmrtno ostanke ter jih nekje pokopali.

V tej zvezi je treba raziskati tudi izginotje Gorjupovih s Ceste na Ostrožno, nasproti trgovine Solidarnost. O tem bi kaj vedela povedati S. in B. V., ki živita v Liscah (brat in sestra).

(se nadaljuje)

Pogled iz Medloga proti Levcu.

Dne 14. oktobra 1990 smo slovesno pokopali teharske žrtve. Sveti kraj še vedno skrunimo z odpadki. Pri vsem tem oblast mirno spi. Doklej?

MURSKA SOBOTA

Brezmesnost

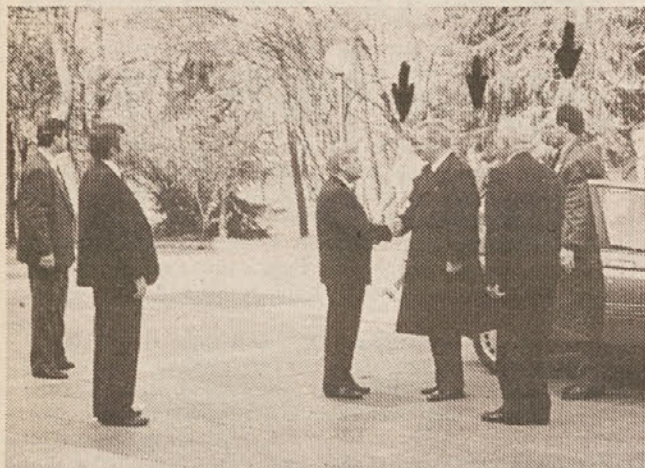
Po ukinitvi mesnice ob Tišinski ulici v Murski Soboti, je ostala za južni del mesta še edina mesnica pri samopostrežni trgovini v Cankarjevem naselju. Pred kratkim so se mesarji in trgovci dogovorili, da bodo tudi to mesnico ukinitili in jo prenesli v center mesta, se pravi v centru bodo obstoječo razširili na račun dosedanje trgovine, trgovino na obrobju mesta pa bodo razširili na račun dosedanje mesnice.

Pri tem se vsi skupaj ne ozirajo na potrebe in želje občanov, ki z nejevoljo spremljajo vesti o teh spremembah, saj bo na ta način ostala južna polovica mesta M. Soboti brez mesnice, v centru mesta bodo pa kar tri. Dve od treh mesnic nimata niti enega parkirnega prostora, kar ima sicer nekaj pozitivnega v sebi, glede pešhoje nakupovalcev, toda iz prakse vemo, da vsakdo nima časa nakupovati mesa kilometer daleč peš. Primoran bo iti povečevati prometno gnečo v center mesta, kjer je ob nakupovalnem času tak promet, da se je celo pešcu težko prebijati skozi. Ukinitelci mesnice se sklicujejo na nerentabilnost, v katero pa krajani ne verjamejo glede na promet, ki ga vsakodnevno videvajo. Kdo ima prav, bo dokazal mesar privatnik, ki se bo verjetno v kratkem pojavil s svojo mesnico v južni polovici mesta.

FOTOREPORTAŽA

Gorile

TIPIČNO: VARNOSTNIKOV VEČ KAKOR NOVINARJEV

Obed na Brdu

Prejšnji četrtek so se predsedniki jugoslovanskih mini-državic srečali na Brdu pri Kranju, da bi poskušali rešiti tisto, kar se v Jugoslaviji očitno rešiti več ne da. Predsedniki šestih suverenih republik so na letališče Brnik prileteli vsak s svojim posebnim letalom, od tam pa so se na Brdo pripeljali v posebnih službenih avtomobilih slovenskega protokola in s posebnim policijskim spremstvom. Le hrvaški predsednik Tudman se je peljal z lastnim avtom. Predsedniki so s seboj pripeljali tudi številne sodelavce in še več varnostnikov. Nekateri so se spraševali, pred kom naj bi jih pravzaprav varovali.

Slovenski gostitelj, predsednik predsedstva Milan Kučan jih je sprejel na gradu Brdo, kjer so potekali tudi pogovori. Glede na smehljanja in prisrčnost, s katero so se pozdravljali predsedniki, človek kar težko verjame, da so to predsedniki med seboj skoraj na smrt skreganih republik. Predno so se pričeli pogovori, je predsednik Kučan svoje goste ljubeznivo popeljal na teraso gradu, kjer so jih nestrpni in radovedni snemalci in fotografi lahko ovekovečili. Na žalost je Milan Kučan fotoreporterjem pretežni del časa, namenjenega za slikanje, obračal hrbet, zato niso bili najbolj zadovoljni.

... Pogovori jugoslovanskega političnega vrha so seveda potekali za zaprtimi vrati, novinarji, ki so posedali po hotelu Kokra, pa so se lahko med tem časom udeležili dveh tiskovnih konferenc. Na eni je predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar pojasnjeval, kako bo Slovenija izvedla odcepitev oziroma razdružitev, na drugi pa sta bila sogovornika podpredsednik slovenske vlade dr. Jože Mencinger in republiški sekretar za zakonodajo Lojze Janko. Pričakovali smo tudi Lojzeta Peterleta, ki se je v Beogradu udeležil sestanka z Antejem Markovićem. Ker pa na tem sestanku niso dosegli nobenih bistvenih sprememb, tudi Peterleta ni bilo na Brdo.

Pred začetkom drugega dela pogovorov, ki so se pričeli ob štirih popoldne, sta Kučanova sodelavca Marjan Šiftar in dr. Miha Ribarič novinarje seznanila s potekom dopoldanskega dela pogovorov. Obeti niso bili tudi za popoldan nič kaj rožnati, zato so na osnovi prvih informacij nekateri novinarji že sklenili, da se ne spleča čakati

mučnih in mukotrpnih razgovorov. Po kosilu so se sprehodili še po Brdu, si ogledali Račji otok in se nato polni energije vrnili v sobo za pogovore.

Tiskovna konferenca je bila sklicana za osemnajsto uro in napetost v hotelu Kokra in v press centru je vidno naraščala. Potem pa se je začelo odlaganje. Najprej za četrto ure, pa za pol pa še za nekaj minut. Vmes so napovedali, da predsedniki prihajajo, varnostniki

na večer. Še največje pozornosti je bil deležen minister za informiranje Stane Stanič, ki je

Jedilnik: jelenji pršut z melono, dimljena postrv, ričetova juha, sirovi in ajdovi štruklji, telečja pletenica na način Brdo, svinjska pisanica v omaki s prilogo, solata mimoza, lešnikov parfait v labodu in kava. Gostje so pili Movia Suvignon letnik '89 z Goriških Brd, refoško letnik '89 s koprškega vinorodnega okoliša in zlato radgonsko penino.

zbranim novinarjem prebral, kaj so visoki gostje použili za kosilo. Iz jedilnega lista je bilo razvidno, da so se kar izdatno podprli pred nadaljevanjem

so jadrno spraznili šank, press center in celotno preddverje in zastražili vstop v dvorano, kjer naj bi bila tiskovna konferenca. Kmalu se je izkazalo, da je bila

panika nepotrebna, saj so šli predsedniki le na krajši odmor. Zopet nas je minister Stanič oskrbel z informacijami o tem, kaj se dogaja v gradu, kjer so pogovori. Povedal je, da sta srbski predsednik Milošević in črnogorski predsednik Bulatović na terasi nekaj »ognjevito razpravljala«, ostali pa so si »ogledovali umetniške slike«. Potem se je razvedelo, da se nikakor ne morejo zediniti okrog skupnega sporočila, ki ga je pripravila slovenska stran. Menda je potem vsaka republika dopisala svoje želje in predloge, potem pa so vse skupaj nekako spravili v skupno obliko. Še največ težav so imeli kolegi z radia in televizije, ki so imeli napovedan direktni prenos, pa so ga vsake toliko časa napovedali in nato zopet odpovedali in tako podrli celotno večerno shemo.

Potem so predsedniki končno le prišli. V avli so jim televizijski tehniki pod budnim oče-

Vsakega — po pravilu zmedenega — novinarja na Brdu sta čuvala v povprečju dva varnostnika.

MIROTEKS

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA
Zidanshova 27, Celje

To je trgovina z najcenejšim ženskim in moškim spodnjim perilom, največjo izbiro body-ev, pižam, spalnih srajc, halj, svilenih nogavic in kopalk.

Pridite in se prepričajte!
HVALA ZA ZAUPANJE

som varnostnikov namestili mikrofone na suknjice in dolgo pričakovani dogodek se je lahko začel.

Tiskovna konferenca je potekala v mnogo bolj mirnem in kulturnem ozračju kot v Splitu in Beogradu. Minister za informiranje Stane Stanič je že popoldne pozval novinarje, ki želijo postaviti vprašanja, naj se prijavijo vnaprej. Na ta način je hotel biti demokratičen in dati možnost vsem redakcijam iz vseh republik. Vrstni red postavljanja vprašanj je kasneje določil sam in bil zaradi tega deležen številnih kritik tistih, ki niso prišli na vrsto in seveda odobravanja tistih, ki so lahko mirno, iz udobnega naslonjača, postavili vprašanje. Za vprašanje se je prijavilo preko štirideset novinarjev iz več kot tridesetih redakcij iz domovine in tujine. Kakšnih posebej izvirnih vprašanj tudi tokrat nismo

slišali, kot pa je že običaj, je bilo največ vprašanj namenjenih hrvaškemu predsedniku dr. Franju Tuđmanu in srbskemu predsedniku Slobodanu Miloševiću. Zbrani predsedniki – Alija Izetbegović se tiskovne konference ni udeležil, ker je zaradi težav doma prej odpotoval v Sarajevo – pa tudi niso povedali nič novega. Odsotnost Izetbegovića so nekateri sarkastično komentirali kot kruto jugoslovansko realnost. Predsedniki očitno ne bodo smeli več zapuščati svojih republik, saj se jim lahko zgodi, da se vanje ne bodo mogli več vrniti. Ker se bodo republike medtem odcepile, razdružile, osamosvojile, ali kako drugače spremenile. Nekaj pred polnočjo so luči za spektaklom na Brdu končno pogasile in državljanji so lahko mirno zaspali, saj so izvedeli, kaj mislijo njihovi voditelji.

Na enega lokalnega državnika je prišlo na Brdu najmanj 40 varnostnikov

Novinarja Baton Hadžiu in Muharem Nijeku iz prištinskega zasebnega časopisa Epoka sta v Slovenijo pripotovala že v sredo popoldan in nato do pričetka tiskovne konference oblegala dekleta in fante z Republiškega sekretariata za informiranje s prošnjo, naj jima pustijo postaviti vsaj eno vprašanje gospodu Miloševiću. Kot sta sama dejala, jima je Slovenija edino upanje, ker si drugje Albancem s Kosova ne bodo upali dati besede. Minister Stanič si je upal.

***

Varnostna služba na Brniku in Brdu je delovala brezhibno. Kakšnih 250 varnostnikov je varovalo jugoslovanske predsednike. Prvič se je tudi v Sloveniji zgodilo, da so na Brdu ob vstopu v hotel morali vsi brez izjeme skozi žarkovno kontrolo. Če je bilo piskanje premočno, so žrtev takoj obstopili strogi varnostniki in jo še dodatno pregledali. Za dame je poskrbela ljubka varnostnica.

***

Za tiste, ki ne veste, kakšna je solata mimoza, naj izdamo skrivnost, da je to motovilec z jajci.

***

Med čakanjem na tiskovno konferenco so iz bolnice v Splitu sporočili, da so dobili dve zdravi ledvici, na kateri čakata dva bolnika v Zagrebu. Zaradi teme helikopter ni mogel vzleteti, po cesti pa prevoz iz Splita v Zagreb ni varen, zato so prosili za pomoč hrvaškega predsednika Tuđmana. Ta je ukazal pilotu svojega letala, naj odleti v Split, prepelje ledvici v Zagreb in se vrne ponj na Brnik. V imenu splitskih zdravnikov se je na tiskovni konferenci dr. Tuđmanu zahvalil novinar Slobodne Dalmacije Davor Marić. Nekateri so bili ogorčeni, češ da si je predsednik Tuđman dovolil ceneno reklamno potezo.

***

Med akreditiranimi fotografi je bil tudi Tješimir Marić iz Zagreba, ki pripravlja knjigo fotografij dr. Tuđmana. Ob odhodu je potožil, da je na Brdu imel le malo možnosti, da bi hrvaškega predsednika posnel v kakšnem zanimivem položaju. Ob tem je tudi pripomnil, da se jugoslovanski politiki ne znajo obnašati pred kamerami in fotografskimi aparati. Še vedno niso doumeli, da je tudi fotografija informacija in da spada smehljaje (četudi prisiljeno) med službene dolžnosti.

Nekateri štajerski novinarji so protestirali, ker je bil štajerski vinorodni okoliš na Brdu zastopan samo z zlato radgonsko penino. »Napako« je skušal popraviti minister Stanič, ki je zbrane novinarje po končani tiskovni konferenci presenetil s kozarčkom buteljčnega laškega rizlinga iz ljutomersko-ormoškega vinorodnega okoliša.

***

Hrvatski predsednik Franjo Tuđman se vozi samo v svojem avtomobilu, ki je bil posebej zanj narejen v Nemčiji. Ker je predsednik na Brdo priletel s posebnim avionom, so njegov avto že v sredo zvečer pripeljali iz Zagreba na Brnik in ga v četrtek zvečer odpeljali nazaj v Zagreb. To je bil tudi edini avto na katerem je plapolala republiška zastava.

***

Z Brda je poročalo okrog 60 slovenskih in prav toliko jugoslovanskih novinarjev in fotoreporterjev in kakšnih 50 tujih novinarjev in fotografov. Posebej je bila opazna ameriška televizijska družba CNN, ki jo v Jugoslaviji predstavljata bivša delavca ljubljanske televizije Mjuša Sever in Joco Žnidaršič.

***

Po končani tiskovni konferenci, ki jo je vodil minister Stanič, se je nanj vsul pravi plaz očitkov, groženj in grdih besed naših beograjskih novinarskih kolegov, ker je dovolil dvema albanskima novinarjema, da sta na tiskovni konferenci postavila vprašanja.

Po (kmh...) domovini

Sevnica: Ivan Oman očita dr. Ostercu neučinkovitost republiškega sekretariata za kmetijstvo. Dr. Osterc zavrača neutemeljene očitke na račun nedela kmetijskega sekretariata, zahtevajo odstop kmetijskega ministra pa je že prej lebdel v zraku.

Prilep: Na kongresu vodilne makedonske stranke WMRC DPMNE so se zavzeli za samostojno makedonsko državo.

Beograd: zvezna vlada bo odpravila prometni davek na dizelsko gorivo, ki ga uporabljajo v kmetijstvu. To pomeni, da bodo kmetijski pridelovalci dizelsko gorivo namesto po 7,90 plačevali po 6,60 dinarja. ZIS bo predlagal tudi odpravo nadomestila za ceste, tako da bi kmetje za nafto plačevali le še 3,70 dinarja.

Skopje: V prvih treh mesecih so uvedli stečaj v 330 makedonskih podjetjih s 27 tisoč zaposlenimi.

Štjak: Slovenska kmečke zveza-ljudska stranka bo v kmetijski politiki prevzela pobudo. Če njene zahteve ne bodo izpolnjene bo stranka izstopila iz Demosa.

Skopje: Uvoz tobaka ogroža domačo proizvodnjo. Letos je Makedonija uvozila 11 tisoč ton fermentiranega tobaka in 140 ton cigaret.

Zagreb: Senat vojnega sodišča v Zagrebu je za nedoločen čas preložil pričetek glavne obravnave sojenja hrvaškemu obrambnemu ministru Martinu Špeglju in sedmim Virovitičanom, obtoženim oboroženega upora.

Beograd: Jugoslavija je v prvem letošnjem četrtletju izvozila 4.387 milijarde dolarjev blaga ali za 8,3 odstotka manj kot v tem času lani. Slovenija je edina v prvem četrtletju povečala izvoz.

Zagreb: Dr. Franjo Tuđman je zagotovil, da ni potrebe po vladi nacionalne rešitve. Armadni vrh zagotavlja, da se bo vmešal v odpravljanje državno-politične krize.

Ljubljana: Od začetka meseca so v bankah spremenjene nekatere obresti. V bankah ljubljanske banke se poslej vloge na vpogled obrestujejo z 20-odstotno letno obrestno mero, za količinsko so se odločiti tudi v Abanki.

Kragujevac: Crvena zastava iz Kragujevca bo pričela prodajati svoja vozila na kredit, v ta namen pa so oddelili 8000 avtomobilov. Pogoji so: 40-odstotni delež tovarniške cene z odplačilnim rokom 24 do 36 mesecev s 40- in 45-odstotnimi obrestmi.

Zagreb: Policija varuje vojsko. Izbruh jeze nad armado je bil tudi v Splitu, oklepna vozila hrvaškega notranjega ministrstva pa so zavarovala vojaške objekte v Zagrebu.

Ljubljana: Sekretariat za borce in vojaške invalide obvešča vse prizadete, ki pokojnin še niso dobili, da je do zamude prišlo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v zveznem proračunu. Osebnostne in družinske invalidnine vojaškim invalidom bodo izplačane ta teden.

Ljubljana: Bo zahteva po odstopu dr. Jožeta Osterca sprožila vladno krizo? Na naslednji seji skupščine se bo Lojze Peterle po vsem sodeč znašel v navzkrižnem ognju poslancev kmečke stranke in opozicije.

Ljubljana: Cene so marca rasle počasneje. Mesečni prirastek cen na drobno je bil v Sloveniji sorazmerno majhen – 4,1 odstotka. Dvig od lanskega do letošnjega marca pa 49 odstotkov.

Beograd: Svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije je ocenil, da je treba pričeti linearno sanacijo bank in sprejeti dopolnitve zakona o NBJ, ki naj bi preprečile nove vdore v monetarni sistem.

Beograd: Srbija naj bi ponovno vdrla v monetarni sistem Jugoslavije.

Gožde: Delavci ministrstva za notranje zadeve BiH so med rutinsko kontrolo ustavili tri tovornjake natovornjene z orožjem. V VP Visoko, ki so jim bile puške menda namenjene, o tej pošiljki niso imeli pojma.

Beograd: Obrazci za jugoslovanske potne liste in druge dokumente so dražji. Za obrazce za potne liste bo treba plačati 110 dinarjev, obrazec za skupni potni list bo stal 300, otroški potni list pa se bo podražil na 85 dinarjev.

Ljubljana: Skupščinska komisija je dala soglasje k razrešitvi Alenke Leskovic, vodje službe za informiranje.

Brdo pri Kranju: Tudi v tretje predsedniški vrh ni našel skupne rešitve.

Beograd: Nič več upanja za ZIS. Pogovora z Antejem Markovićem so se udeležili trije predsedniki republiških vlad, niso pa dosegli nobenega soglasja za program zvezne vlade.

Ljubljana: Adria Airways bodo vrnili sarajevsko predstavništvo.

Ljubljana: Poziv k čiščenju Slovenije. V naslednjih dneh bodo po vsej Sloveniji čistili naselja, gozdove in rečne bregove, zato pozivajo vse, da sodelujejo.

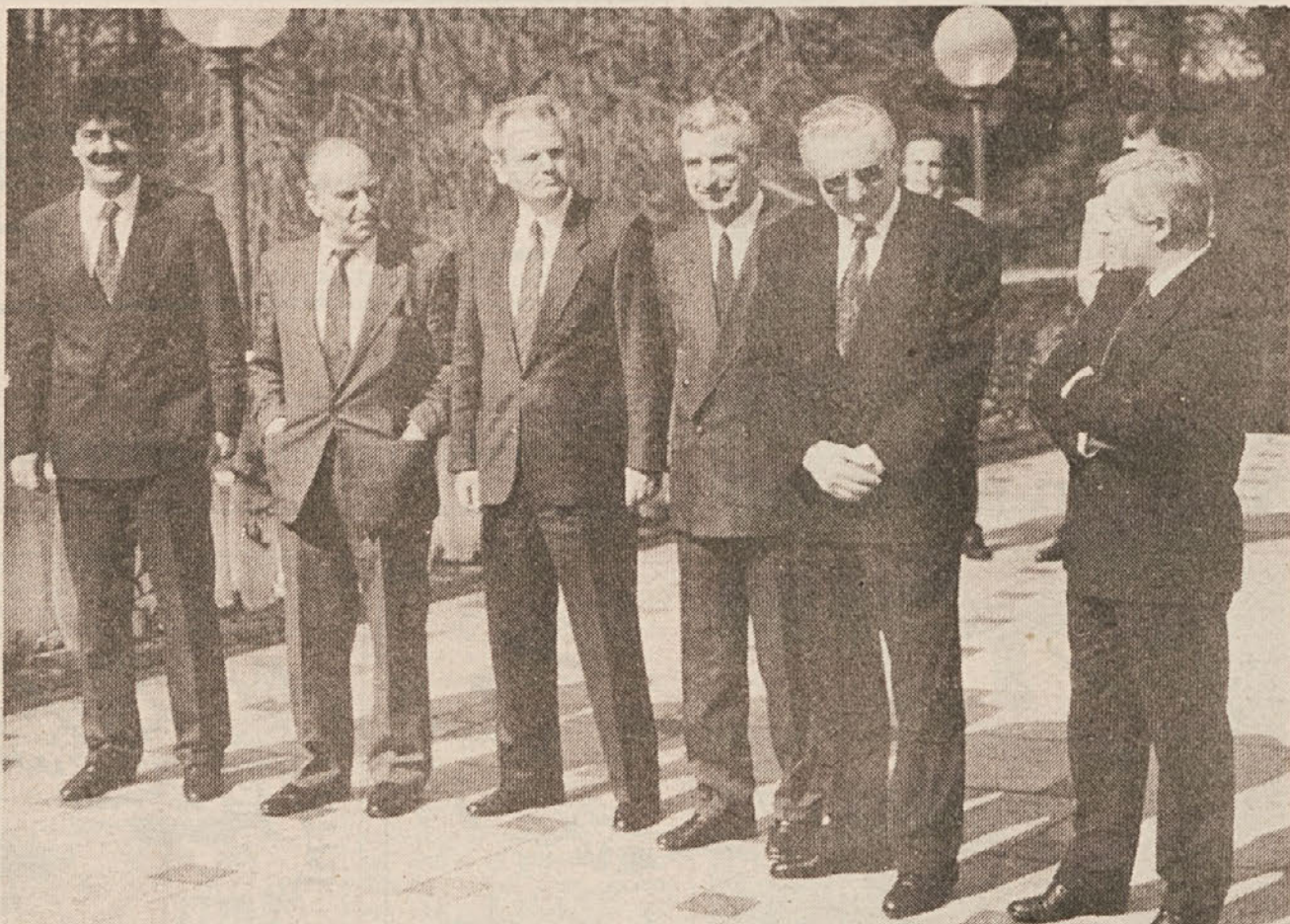
Beograd: Zvezna vlada si znižuje plače in sicer za 10 odstotkov.

Priština: Čistka na kosovskih šolah. Srbsko vodstvo je prek svojega sekretariata za prosveto in kulturo Kosova odstavilo več direktorjev šol albanske narodnosti.

Beograd: Srbska vlada trdi, da ima recept za razcvet. Močno bodo povečali izvoz in pridobili tuji kapital, Srbija pa bo v svoje roke vzela tudi obrambo.

Beograd: Poskusili so zlorabiti bankovce. Med uničevanjem bankovcev je prišlo do poskusa zlorabe, javnost pa bo o celotnem dogodku obveščena potem, ko se bo končal preiskovalni postopek.

Sarajevo: Bosanski Srbi hočejo imeti lastno Krajino.

Kadar so jugoslovanski republiški državniki dobro zastraženi (morda zato, da si kateri ne bi česa storil?), so med seboj zelo prisrčni in nasmejani.

ZVEZA DRUŠTEV ZA CEREBRALNO PARALIZO SLOVENIJE

CPEP

REVIZIJA

NOVA ŠTEVILKA ŽE V PRODAJI

RES JE...

— da je Jože Jarh v zadnjih šestih letih dal 31 pobud za mednarodni ekološki center. Po njegovi zamisli bi naj bil ta center v knežjem mestu Celju. Gospod Jarh pa bi bil direktor. Njegovo zeleno srce zdaj drugače bije. Na Brdu so namreč ob zadnjem predsedniškem sestanku prvič uvrstili v sporočilo — varstvo okolja.

— da je gospod minister za finance Marko Kranjec iz pravega testa. Iz sklada za privatizacijo bo pobiral 2-odstotno dividendo. Ob zalostni resnici, da prihodki podjetij neustavljivo padajo, bo torej zaslužil le državni proračun.

— da je Jure Sadar, celjski minister za prostorsko planiranje že prisilovčno razumevajoč. Nekemu občanu, ki se premore denar in voljo za gradnjo hiše na Lipi v Štorah, bo šel toliko na roke, da bo spremenil zazidalni načrt. Pomagal bi mu naj tudi pri ogrevanju: dovolijo naj uporabo lahkega kurilnega olja.

— da posnetki na kaseti o Triglavskem parku, ki so jo predstavili v hotelu Grad Hrib v Preddvoru, povedo vse. Tako je kaseto ponudil svetu gospod dr. Matjaž Kmecl. Skrb zbujale to, da vsi tega ne vidijo in menijo, da gre za ponesrečen prikaz edinega slovenskega narodnega parka.

— da je Unior iz Zreč dobil od kragujevske Crvene zastave namesto cvenka 120 avtomobilov. V Zrečah se čudijo, da jim dolžnik ni poslal omenjenih avtomobilov brez kinetičnih zglobov. Delavci pa pravijo, da je boljše vsaj to, kot pa nič.

— da smo Franca Šetince v zadnjem času že hudo pogrešali. Kočno je bil viden na sestanku republiške lovske organizacije. Čudno je namreč prav to, kajti od Brezovice na Kosovem tovariš Šetince ne strelja več kozlov.

— da vlada v Celju občutno pomanjkanje dobrih strokovnjakov. Ubogi in utrujeni Marjan Ašič je moral v imenu občine prevzeti uradni nadzor v celjski Komunalni. Eni menijo, da gre ubogemu upokojujencu za tozadevno socialno pomoč, drugi pa, da bo nadzoroval tisto, kar je med zaposlitvijo zašuštral. In spet dobil placano.

— da se gospa Spomenka Hribar dejansko in v celoti otrsala nekdanjega boljsevizmu. Kaže namreč, da se je sama, kot tajnica Svetovnega slovenskega kongresa, odločala in sprejemala odločitve o »slovenskem tolarju«.

— da je gospod Jože Gubensek, glavni direktor EMO, v tovarniškem glasilu zapisal, da »odločno obsoja vsa neresnična pisanja o EMO in njegovem vodstvu ter to početje razume kot nasilje posameznikov, ki ga je moč primerjati z nasilji najmračnejše zgodovine našega naroda...«. O sancta simplicitas, kdaj bo že plača?

— da vsaka obleka še ne naredi človeka. Zato bi gospoda ministra Janeza Janšo milostno prosili, naj se odpove preoblačanju gospoda Ivana Omara, člana predsedstva v uniformo. Tako kot vsak kmet ne pridela debelega krompirja, tudi vsaka uniforma še ne oblikuje generala.

— da so poslanci v Slovenski Bistrici jamrali nad porabo električnega toka za nočno osvetljevanje cerkva. Mi smo odločno proti ponovni zatemnitvi božjih hramov. Še bolj jih je treba osvetliti, da bodo verujoči naravnost prišli v njih in izmolili priprošnjo za boljši danes in jutri.

TEMATSKI VEČER ALI:

Zgodovinarji, pisec in vino

Osebe:

Željko Cigler, SDP moderater
dr. Tone Ferenc, zgodovinar
dr. Janko Pleterski, zgodovinar
dr. Milan Ževart, zgodovinar
Emil Lajh, zgodovinar
Dane Debič, pisatelj iz Žalca
glasovi izza mize

Prizorišče: posebna soba v hotelu Celeia

Prva slika:

Željko Cigler: Naš tematski večer je posvečen spominu na vkorakanje Nemcev v Celje 11. aprila 1941, ko se je začelo obdobje na Spodnjem Štajerskem, ko so bili ljudje obojeni na smrt... (predstavi zgodovinarje, ki bodo o tem govorili).

Dr. Tone Ferenc (vzame v roke liste): Govoril bom o temeljnih značilnostih fašistične okupacije Slovenije. Pet jih je. (Bere, ga prekine glas z drugega konca mize).

Dane Debič (vstane): Oprostite, tole ste menda kabinetni zgodovinarji... Saj ne poznate zgodovine Spodnje Štajerske...

Željko Cigler (ga prekine): Počakajte, prosim, po koncu bo razgovor.

Dane Debič (žalostno): Hotel sem povedati, da sem med vojno izgubil mamo in ata... ne vem, zakaj... vi ne poznate zgodovine... naj se predstavim, sem slovenski pisatelj D. D., ki sem tudi o tem napisal več knjig in sem v leksikonu. Našo hišo so požgali, mama je zgorela v njej...

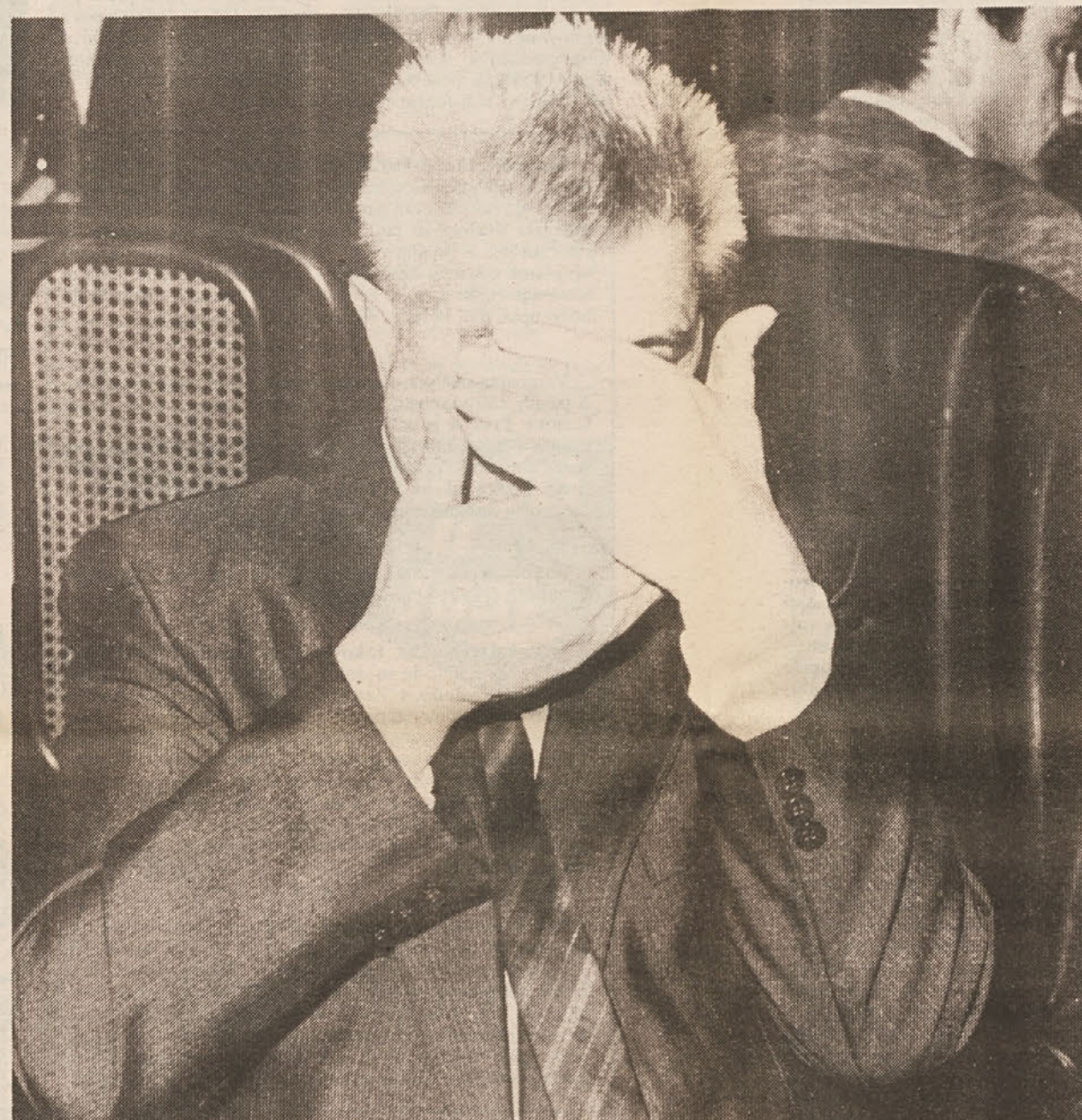
Glasovi izza mize: Ja, daj no mir in ne moti.

Dr. Tone Ferenc (malo v zadregi nadaljuje in sklene razmišljanje).

Dane Debič (se dvigne in počasi stopi proti Ferencu, obstane pred njim): Vi ne poznate zgodovine Štajerske... meni so med vojno ubili mamo in ata in bi rad vedel, zakaj... vi ste kabinetni zgodovinarji... Kdo pa ste vi? Jaz sem slovenski pisatelj, slovenski pisatelji tudi pišejo zgodovino.

Željko Cigler (zaprepačen): Prosim lepo, tako pa ne, saj smo jih na začetku predstavili.

Dr. Ferenc (razburjen vstane): Poslušajte... jaz sem tudi pisal o žrtvah... V petindesetih letih svojega dela nisem doživel takega očitka. Tega si pa ne dovolim... izza mize ga skušajo utišati: psst, zgodovina se ne more ukvarjati z vsakim posameznikom, kam bi pa prišli... daj no mir in poslušaj...

D. D., slovenski pisatelj, na uri zgodovine

Dane Debič se počasi obrne, odide in sede, tu in tam zagodrnja).

Željko Cigler (nelagodno): Opravičujem se našim gostom in vsem vam za neľub dogodek in prosim, oprostite.

DRUGA slika: Nastopijo Dr. Milan Ževart, Emil Lajh, dr. Janko Pleterski, D. D. jih tu in tam glasno dopolni ali zagodrnja, glasovi

Epilog

Dane Debič (odločno): Natakar, prosim dva deciliterja. (Jih popije in se čez čas, ko prebudi ossoso, dvigne, obrne proti celnemu delu mize, rekoč — nasvidenje).

(Namesto zastora — olajsanje).

Politiki so odprte glave. Kadar imajo odprta usta.

HUMORESKA

Zastava mora čimprej zaplapolati

Milo se mi stori pri srcu, ko poslušam in vidim, s koliko ljubezni se lotevamo naše nove, rekli bi, suverene zastave. Ne morem si kaj, da se ne bi spomnil najbolj realsocialističnih časov, ko so forumi tako rekoč za vsako figo ustanavljali komisije in odbore in podobore itd. in dajali pisecem humoresk neizčrpno bogastvo tem za smešenje njih samih. S tem seveda ne mislim, da bi bila tudi zastava — figa. Ne, to je sveta stvar. Ampak problem je, ker naša ni sveta, ker ima zvezdo.

Koliko naporov, koliko časa in denarja in energije in morda tudi zdravja bomo pravzaprav porabili za odstranitev ene same peterokrake zvezde! Ni izključeno, da bo podkomisija za simbole dobila komisije za vsak krak posebej. Pododbor za horizontalno lego bodoče zastave utegnejo razširiti s komisijami za barve, pri čemer se ve, iz kakšnih vrst naj bi bile sestavljene. Tu bi prišle v poštev podkomisije za barvne odenke. Pododbor bo potreben prav tako za vertikalno lego zastave. Lahko se zgodi, da bodo morali imenovati delovno skupino za velikost posameznih polj, ki jih bo treba koordinirati, da ne bi prišlo do neskladnosti in bi bilo, denimo, rdeče polje večje od belega polja ali narobe.

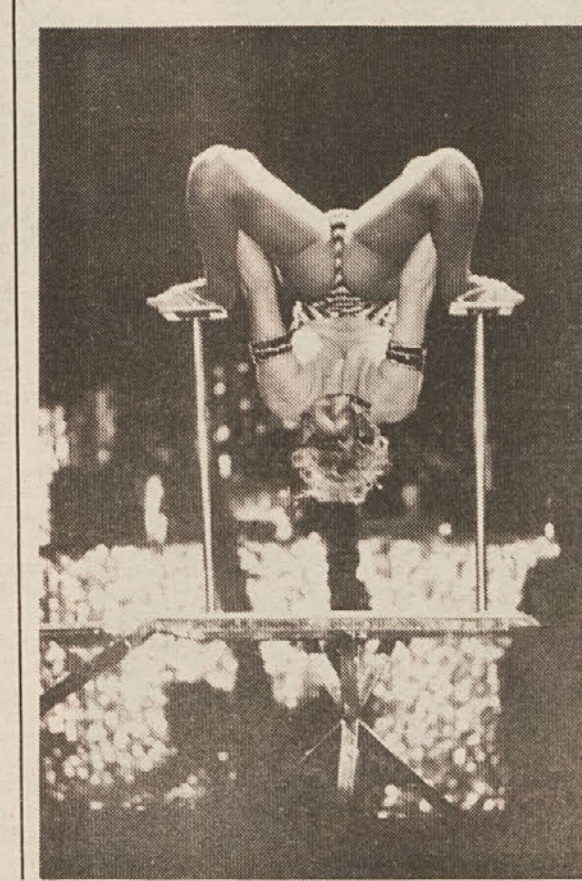
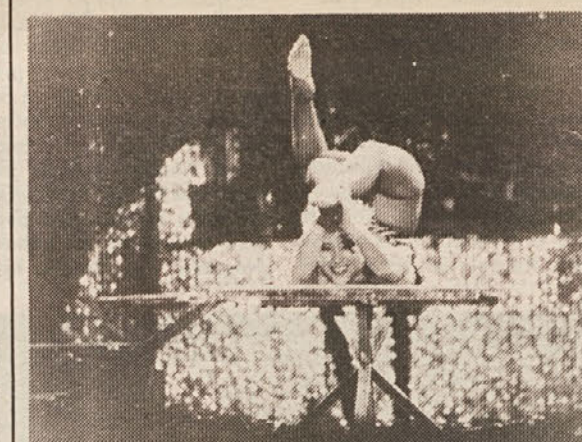
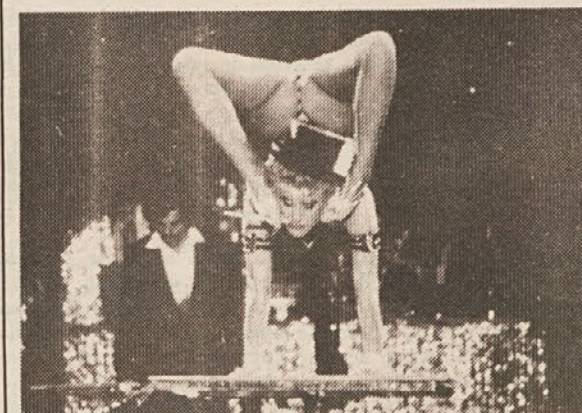
Sele ko bodo vsi ti opravili svoje delo, bo pljunil v roke nadodbor za odstranitev zvezde z nadkomisijo za sive. Bo pa pred težko nalogo. Zvezda je namreč izredno trdoživa. Če jo izrežejo po krakih, bo namreč nastala nova zvezda. To pomeni, da bi jo morali izrezati, da bi nastala na romunski zastavi podobna luknja, kar pa spet ne bi bilo dobro, ker bi nas takoj primerjali z Romuni in bi postmili, da nam marsikaj manjkata. Se pravi, da je edina rešitev, odstraniti zvezdo brez sledov, na njeno mesto pa našiti simbol podkomisije za simbole oziroma odbora za grb, ali če to ne bi šlo, sešiti novo zastavo. Po projektu, ki ga je pripravil projektni svet, bo zastava iz blaga. Barve bodo take, da jim ne sonce ne drugi vremenski vplivi ne bodo mogli do živega, kar se sicer dogaja s sedanjo zastavo.

Slišali smo, da časa za novo zastavo ni veliko, da bodo morali zelo pohiteti. Morda zato, ker so zdaj ugodni vremenski pogoji, se pravi, da je še vetrovno in bi se lepo videlo, kako se bo obnesla nova zastava. Ko že vse vilha in nekako plapola, mora čimprej zavihirati in zaplapolati torej tudi nova zastava. Da se bo vedelo in videlo, da so Slovenci dobili novo zastavo celo prej kot novo ustavo. To je nadvse pomembno in moramo verjeti, da je res.

FOTOREPORTAŽA

Kajenje škodi telesu

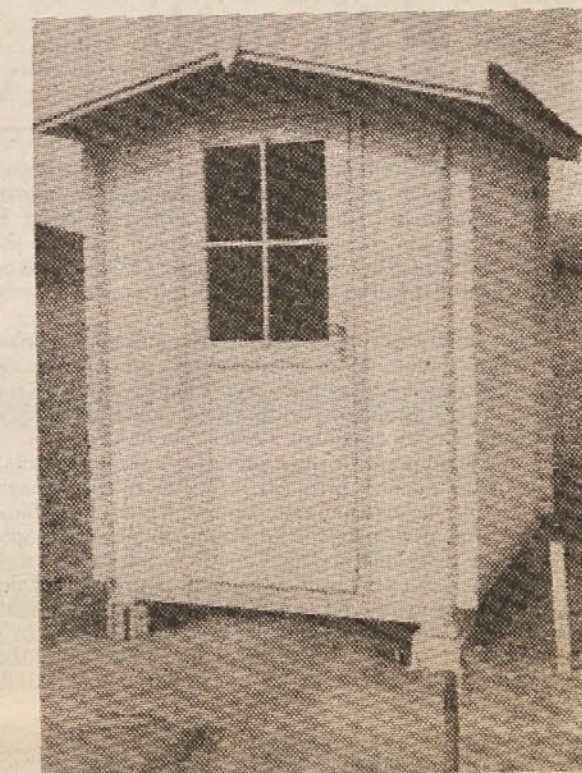
S predstave za otroke cirkusa Moire Orfei.

NI RES...

— da župani celjske regije ne želijo dobrega svojemu središču. Tako je gospod Franc Potočnik, župan fare pri Sv. Roku, gospodu Antonu Rojcu ob prazniku celjske občine poslal čestitko. Zaradi lažjega razumevanja kar zvočni telegram. Gospod Rojec in njegovi poslanci so prekinili svečano sejo, da bi v tišini doumeli za kaj gre.

— da bi se okrog celjske kabelske in lokalne TV kaj sušmarilo. V petek je bila skrivna seja, ki jo je sklical gospod občinski minister in najmlajši faran fare pri Sv. Duhu, Silvester Drevenshek. Skupaj s podjetnikom gospodom Jankom Šoprom in podjetnikom ter gospodom direktorjem Jožetom Cerovškom so ogibali, kdaj bodo Celjani končno videli svoj program. Trikrat lahko ugrabite, kdo bo direktor.

— da je na pričujoči fotografiji podoba vrtna ali vrtičkarjeve utice! Slovencem sovražnemu elementu je uspelo fotografirati prototip nove carinarnice, ki bi jih naj Bavčerjevi v teh dneh razsejali ob Kolpi in Sotli. Plečnikov potomec je velikokrat carinarnice prilagodil razmeram: po potrebi si jo carinik lahko zadega na hrbet in odnese do nove meje.

— da gospod Matija Malesič, podpredsednik slovenske vlade, na mednarodnem taborišču ne žanje uspehov. Po uspešnem lansiranju v svet znane mariborske slikarke, se je gospod podpredsednik v Tivoliju udinjal športu. Hokejstom je pripenjal — medalje. Razen Petru Salstenu. Ta je medaljo odklonil, ker je gospodu podpredsedniku padla s traku.

— da bi ljudje kar naprej radi brožali po grobiščih. Na razgovor in predavanje našega največjega strokovnjaka, vsaj po obsegu zaslužka in številu prodanih knjig, nekdanjega podnarednika Romana Lejlaka, je v celjski Narodni dom prišlo 5 (pet) ljudi. Če odštejemo enega novinarja in enega funkcionarja, nam ostanejo še trije. Ti trije pa so imeli pri sebi naprave za direktne kontakte v službi.

— da je Demos revanšističen. V Novem mestu kandidira za javnega tožilca gospod Fiše ki je še pred dobrimi osmimi leti preganjal komaj petnajstletnega fanta (člen 133), ker rekel, da SFRJ nima bodočnosti. V priporu navedeno, kaj gospod Fišer danes misli o dočnosti SFRJ.

— da namerava gospod Peter Orehar, podpredsednik kranjskega izvršnega sveta, po reorganizaciji slovenskih občin ustanoviti svoje svetovno podjetje. Javno namreč razglasa, »da neumni ne upoštevata svetovanja, pametni pa ga ne potrebuje!«

— da gospoda profesorja Milana Dobnika, žalskega župana, ne zasleduje prst božji. Na Hmezadovi veselici ob razčiščevanju hmeljarskih plev je malo manjkalo, da gospod župan ne bi spet staknil modrice okrog očesa. Tokrat levega.

BISTRE GLAVE

Najboljši matematiki

Celjska Srednja tehnična šola, ki si je v dobrih tridesetih letih pridobila ugledno mesto med slovenskimi strokovnimi šolami, se lahko pohvali tudi z najboljšimi matematiki. Svoje znanje so mladi talenti pokazali na nedavnem republiškem tekmovanju, kjer se je kar sedem od devetih učencev uvrstilo na prvih sedem mest in so prehiteli celo bežigrjsko gimnazijo. Mitja Mastnak iz 2. razreda naravoslovne usmeritve pa je postal prvak brez primere. Naloge, za katere je imel časa štiri ure, je rešil v uri in pol in prepričljivo zmagal. Prvi je bil tudi lani, tretje mesto pa je dosegel na državnem tekmovanju, katerega se bo udeležil tudi letos. Poleg njega bo na tem tekmovanju že tretjič sodelovala Dušana Kocič iz 4. razreda naravoslovne usmeritve, ki je bila na republiškem tekmovanju druga.

LUČE: KOROŠCI PRIPELJALI HIŠO

Kje si ti, mati Skivenija

Šest tovornjakov z avstrijske Koroške je Ivanu Robniku iz Krnice pri Lučah pripeljalo gradbeni material za novo hišo. Razine organizacije so podprle solidarnostne akcije Franca Kušca iz Spara in zbrale gradivo v vrednosti 380 tisoč šilingov. Največ so prispevali v pliberškem Lions Club in velikovškem Rotary Club. Izročili so tudi simbolični ček za nakup stavbenega pohištva.

Vsake toliko prodre v javnost vest o pomoči najbolj prizadetim Gornjesavinčanom, ki jih je novembrska ujma ogolila do gole kože. Med takšne sodi tudi družina Ivana Robnika iz Krnice pri Lučah. In prav Robnikova družina je bila minulo soboto deležna nezamenljive pomoči rojakov z one strani Olševe.

Čeprav je od nesrečne ujme preteklo že skoraj pol leta, si od katastrofalne poplave prizadeti le počasi znova pomagajo na noge. Resnici na ljubo tudi zato, ker rodna gruda, mati Slovenija, v tem ihtivem osvobajanju in korakanju do meje z Evropo hudo pozablja na svoj naglavni dolg. Če je še verjeti računstvu, država Slovenija v vodni ujmi prizadetim še ni poravnala niti desetine dolga. Kolikšna sreča, da se vsaj zmrzal umika in kakšna sreča, da so v tujini ljudje in organizacije, ki vedo, kaj je nesreča. In ker je temu tako, so pomoč iz Avstrije morali v Lučah razložiti in jo preložiti na traktorske prikolice, ker se še vedno le tako da priti v nekaj kilometrov oddaljeno Krnico.

NAMA

IMAZAD TP NAMA, p. o., Zalec
INF. TELEFON ZALEC (063) 711-231, LEVEC 26-313

**UGODEN
NAKUP
barvni TV
sprejemnik
GORENJE 66 cm
13.867,00 din
UGODNI
KREDITNI
POGOJI**

INTERVJU: MARJAN PUNGARTNIK

»Živim v okupirani

Ko zdaj Slovenci veliko govorimo o svoji suverenosti in samostojnosti, bi se morali večkrat spomniti znamenite misli nemškega filozofa Feuerbacha, da je namreč »tisti, ki misli, svoboden in samostojen«. Če je ta misel točna, potem je pesnik, publicist, novinar in kulturnik Marjan Pungartnik že dolgo »svoboden in samostojen«. Skratka suveren, saj se je naučil razmišljati s svojo glavo že v rodnem Legnu na koroškem Pohorju, kjer mu pač ni mogel nihče prišepetavati kako naj misli razen prostranih in šumečih pohorskih gozdov, ki so za ljudi na Koroškem in Štajerskem že stoletja sinonim za svobodo misli in duha. To lepo, a redko lastnost razmišljanja s svojo glavo je potem Pungartnik ohranil kot »študentski revolucionar« konec šestdesetih let v začetku sedemdesetih let, pa kot odgovorni in glavni urednik študentske Tribune, odgovorni urednik Radia študent, glavni urednik Dialogov, pa kot pesnik, predavatelj na univerzi v Mariboru, urednik mnogih časopisov in revij, pa tudi kot javni politični in kulturni delavec.

Kakor vsi, ki razmišljajo s svojo glavo in se ne priklanjajo večinskim javnomnenskim tokovom je marsikdaj naletel na težave in nerazumevanja – tako v časih starega režima kakor pod novimi oblastmi. Morda se lahko prav tej »srečni« okoliščini zahvalimo, da imamo že štiri Pungartnikove pesniške zbirke: »Zalostinka a galjotom«, »Večni krsnepar«, »Pesmi« in »Svetjelačen«. Z njim smo se pogovarjali o problemih našega časa in nove dobe.

Nisem sanjač

Poznamo vas kot »študentskega revolucionarja«, ki se je že tedaj bojeval za demokracijo, človekove pravice, svobodo javne besede, za socialno pravično družbo, reformo univerze. Bili ste kar malce neprijeten oblastem, čeprav ste družbo »reformirali« skozi institucije. Koliko so danes uresničene »sanje vaše mladosti«?

»V študentskih letih sem tako malo spal, da skoraj nisem sanjal. Niti o prihodnosti. Ljudje imajo radi sanjače, ki hodijo meter nad zemljo in se jih da kaj hitro prinesiti okoli. Če pa imaš odprte oči in ne sanjariš o nekakšni lepi prihodnosti, zagotovo postaneš neprijeten.

Ampak brez tistih, ki so imeli svoje oči, stari režim ni mogel, ker ni znal videti stvarnosti. Imeli so veliko učiteljev, teoretikov, govornikov, videli pa niso več kot do konca svojega nosu. Zato so vključevali vsakogar, pri tem pa so obdržali vse vajeti v rokah. To je bil zelo zvit način, kako zadušiti ljudi. Zato je tudi tisto »refor-

miranje« skozi institucije imelo kaj klaverno bilanco. Bil sem prej gverilec znotraj sovražnega terena.

Nimam občutka, da je kakšna institucija tudi moja. Plačujem za bolnišnično leta in leta, potem te pa uradnik vrže ven pet dni po operaciji slepiča. Kajpada, to so gotovo napravili tudi gospodu Peterletu. Pa policija. Koliko dela so si napravili s tem, ker je moja soproga Čehinja! Celotno mrežo obveščanja so si morali zgraditi okrog naju, da bi zvedeli, kaj misli, denimo, o Kosovu. Ker so Čehi vsi pač vojniki. Tako so mi pojasnjevali. Šel sem na Smoletovo stranko, ki je imela nekakšen svet za zaščito človekovih pravic in tam me je sprejel uradnik s tako z dolgočasnim obrazom, da sem takoj vedel, kako mu tisti organ prav pristočno dol visi za moje pravice. Glede institucij imam občutek, da živim v okupirani državi.

Ali obstaja kakšna zveza med nekdanjim študentskim gibanjem in sedanjimi političnimi strankami in njihovimi programi – če obstaja, kje jo

vidite? Ali pa obstaja kontinuiteta samo v ljudeh?

»Nekaj malega je zveze, ekologija, denimo. Ljudje so se pa zelo spremenili in če bi me kdo vprašal, ali se morda prištevam h kakšni generaciji, tega ne bi znal niti potrditi in niti zanikati. Ne vem, če sploh obstaja kaj takega kakor »moja generacija«, ki bi imela neko skupno čutenje. Niti muzika ne povezuje, ker sedi vsak doma in ima slušalke na ušesih. Nas nihče ni učil generacijske solidarnosti, nam so učitelji vcepili svoje prikritte nazore, kakor da so dahavski zdravniki. Nekdanje dogajanje h koncu šestdesetih let in z začetka sedemdesetih je zgodnja napoved tistega, kar se danes dogaja kot množičen pojav: razpad solidarnosti, sebičnost kot temeljna politična in moralna kategorija. Vse v stilu: od upornika do policijskega ministra.

Židje pravijo, da je človek rojen sam. Tako mu ni mogoče naprtiti tuje krivde in ne more nase vzeti tujih zaslug. Tega se držim. Slovenski daj-dam je hudo klavrn: malo hvaljenja, drobne koristi, pa ženske, ki te s spominom na nekaj spornih uslug (ah, pa nič ljubezni!) rinejo naprej, pa da drugi ja ne bi prišel do istega, kakor imaš ti. Globoko se mi je vtisnil v spomin naslov v Dolenjskem listu spred dvajsetih let: »Svoboda je ušiva in zamazana zadevica...« Tvegaš, če si rojen sam. Potem je že boljše tlačanstvo, kajpada.

»Berufsverbot« po slovensko

Boj za demokracijo »skozi institucije« ni bil lahek. Znano je, da ste doživeli prenekatero neprijetnost v boju za družbeno preobrazbo. Kako doživljate sedanje razmere v družbi in kako gledate na tiste borbe za demokracijo, ki so zdaj prišli »iz zapečka«?

»Ne vem, če je ravno znano,

da sem doživel kakšno neprijetnost, pa tudi sam mislim, da so bile tiste najhujše samo dobra šola. Kakor je zelo dobra šola berufsverbot, na katerega me je demokracija obsodila. Glede tega novi niso nič boljše kakor stari, včasih je interveniral v imenu čekaja kakšen Kežar, zdaj to ljudje počnejo iz pristnega sovraštva. Slovence je krepko motilo, ko jih je komunizem silil, da bi se delali boljše, kakor so v resnici. Pretvarjanje ja, to je značilno za nas, ampak da bi te kdo silil, da si boljši, ko pa se to da tako lepo urediti z licemerjem in svetohlinstvom, to pa bi bilo prehu do nasilje.

Veliko ljudi prej res ni dobilo možnosti in poskušajo kaj napraviti zdaj. Seveda štejejo dejanja in ne bobnanje po prsih, ki smo ga bili dotlej kar pošteno siti. Preden bo stekla politika po normalnih poteh, pa bo preteklo še nekaj časa, kajti strankarske delitve, kakršne poznamo zdaj, sploh niso dokončne. Za resnico smo ljudje pač odgovorni nebu, za slabo vladanje pa drug drugemu. Če ne bomo živeli v hermetično zaprti policijsko-vojaški državi, se slabe oblasti ne bo dalo večno prikrivati.

Slovenci nehoti veliko govorimo o preteklosti – tudi o tisti povojni. Mislite, da nas je vojni in medvojni čas hudo obremenil? Verjame, da bo prišlo do sprave? In kako bomo obrnili pogled tudi v prihodnost?

No, glede tega res nisem značilen Slovenec. Mene preteklost zanima kot zgodba, ker sem pač književnik. Na nek način se preteklost dogaja drugim, zame je vedno vse samo sedanost. Rodil sem se leta 1948 in vem v glavnem za vsako krivico, ki sem jo storil. Za to sem odgovoren jaz, tiste pa, ki so jih storili drugi, naj težijo druge. Glede sprave je pa tako, da se mora človek najprej spraviti s seboj, ker je potem spravljen z vsem svetom. Ko gledam historične spravljivce in spravljivke, ki pomanjkanje dobrote poskušajo nadomestiti z vsiljivim teologiziranjem, bi včasih rad uporabil kakšno metodo za »prosvetlitev iz zenovske zakladnice.«

Ne zamerite mi, če uporabljam izraz Slovenec bolj ironično. Stara cankarjanska bolezen, to razlikovanje med Slovenci in Slovenci. Jaz pravim: Kakšen hasek je pa, da si Slovenec, če pa nisi človek. Človek pa nisi, ko ravnajo s tabo kot z živino. Tako so Slovenci samo tisti, ki druge Slovence spravljajo na gnojišče zgodovine. Po Petanovo: Slovenec Slovencu Slovenka.

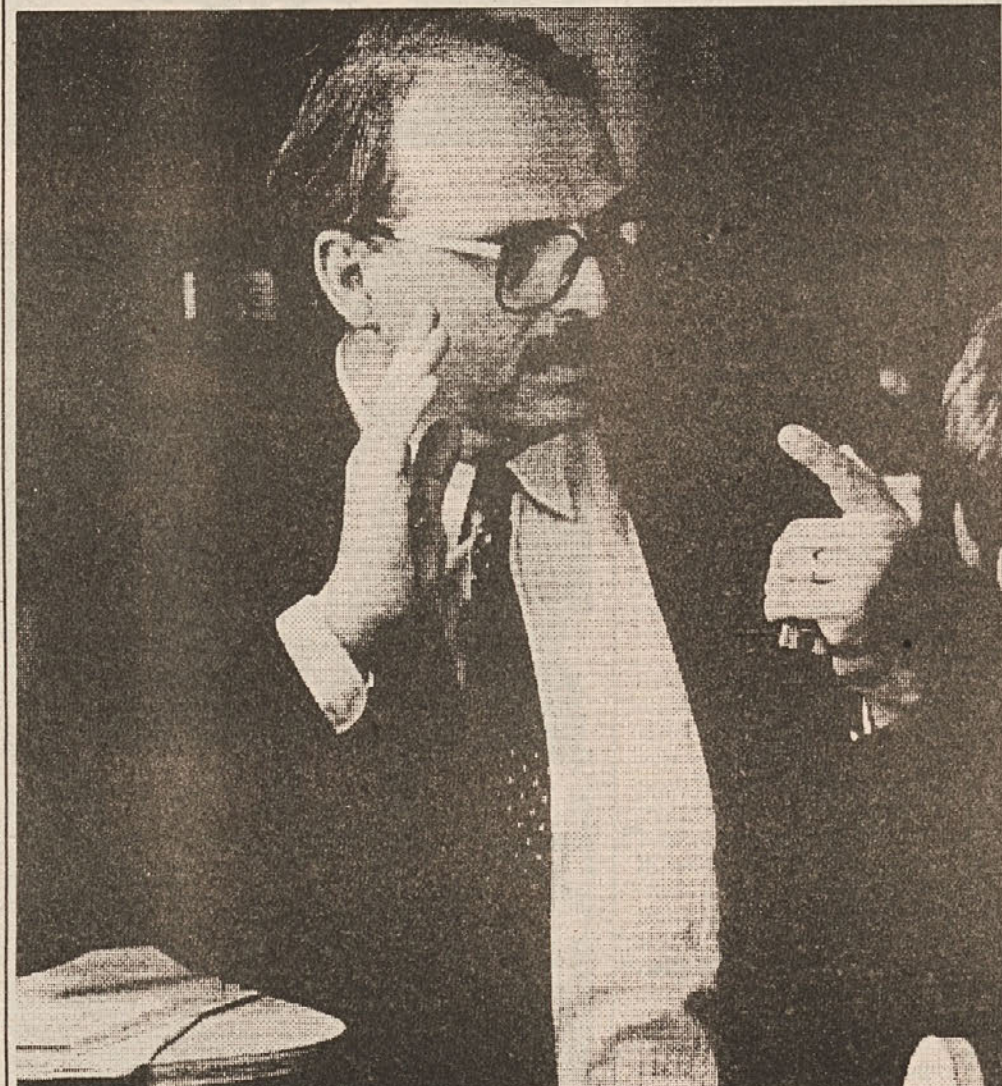
Ne delati krivic!

Kako in komu popraviti krivico – kaj sodite o tem?

Osnovna stvar ni popravljati krivico, ampak ne delati krivice. Vendar ne govorim o nekakšni fiktivni pravični družbi, ker so to sanjarije, ki opravičujejo vse mogoče krivice. Nočem več razmišljati v teh megljenih pojmih, kajti pomembnejše so veliko bolj stvarne reči. Svojtčas mi je francišanski teolog dr. Mile Babič rekel, da je prava stvar rešiti človeka, ne pa reševati ljudi nasploh.

Veliko ljudi živi na robu socialne stiske. Kot borec za družbo socialne pravičnosti verjetno vidite rešitev za izhod iz težav?

Namesto da govorijo o nekakšnih socialnih programih, naj uredijo nekatere reči. Po-

državi«

glejte si postopek za ustanavljanje podjetij, pa boste videli, kako nora je ta reč. Gnusno! Spodbuditi je treba ljudi za samostojno delo, vendar jih je treba oprostiti slehernega davka (razen davka na promet, ki ga plačajo kot potrošniki) do višine 650.000 dinarjev, tako kakor so napravili v Angliji. Spodbuditi je treba samoorganiziranje nezaposlenih? Vsako mesto naj da na voljo poslovne prostore z znižano najemnino vsakemu nezaposlenemu, ki pripravi projekt. (Ha, ha, kaj bo pa potem s podkupninami!). Slabo plačanim zdravnikom ponudite prazne planinske domove, da napravijo svoje klinike tako kakor je napravil dr. Asim Kurjak, ko so ga začeli preganjati tudjmanovci...

Kaj menite o denacionalizaciji, reprivatizaciji, tujem kapitalu? Ali je to pot, ki bo Slovene mobilizirala za gospodarski preporod?

Če je nekaj zvela država, potem je najbolj naravna pot, da za tisti del lastnine prevzame odgovornost. Če je država dala tovarne v upravljanje delavcem, naj napravi zdaj z nacionalizacijo povzetek vsega tega in kot gospodar poskrbi za dobre gospodarske rešitve. Sem odločen zagovornik ponovne nacionalizacije vsega, kar ima status družbene lastnine. To naj bi bil na prvem mestu ekonomski instrument in veliko manj »popravljanje krivic«. Časa se, bojim se, ne da obrachati kakor volana, naj sedijo v vladi in na vodstvih strank še taki filozofi. Zanima me, kaj bodo napravili s stvarmi, ki so zgrajene iz samoprispevkov.

Model reprivatizacije ima vzor v tem, kako so se privatizirale stare družbene politične organizacije. Nekaj ljudi si je enostavno prisvojilo organizacijo in imetje in »izgnalo« vse tiste, ki jim niso bili povšeči. Gospodje v nekdanji socialistični zvezi so si veliko predvolilnih stroškov plačali iz državne denarja, po temu ni nihče oporekal. Kaj mislite, koliko je članstvo bivše Zveze komuni-

stov odločalo o njenem imetju? Tako hočejo privatizirati tudi podjetja: zaposluje sorodnike in prijatelje, potem pa – hops! Pa kakšna podkupnina, ki je postala pri teh rečeh obvezna. Poženec ljudi na cesto, naj zanje poskrbi država, sam pa sedi v parlamentu, se greš igrice in biješ težek teniški boj za preživetje! To je Slovenija!

Stvari grejo prepočasi

Kako vidite druge evropske izkušnje, posebej na vzhodu, kjer prav tako iščejo nov gospodarski sistem »postsocialistične dobe«? Bo to kapitalizem?

Te razprave o kapitalizmu in socializmu so bile od nekdaj bedaste, saj je treba izhajati od dosti bolj pragmatičnih stvari.

Dobra tovarna, nizki davki, maloštevilni državni aparat, spodobna in ukrotljiva policija, možnost nadzora nad državnimi korporacijami, visoki zasluzki, pametna zakonodaja itd. ... Najprej to, potem se pa pogovarjamo, ali je to socializem ali kapitalizem, če je taka razprava sploh še smiselna. Bojim se, da so novi oblastniki vzeli iz obojega najslabše stvari in v tem primeru se bojo enkrat res spraševali kot tisti butalski kovač, kaj se jim je posrečilo napraviti, ko bodo potrebovali ime za svoj unikat.

Veliko govorimo o razdružitvi in o vstopu v Evropo. Kaj naj nas povezuje z narodi v sedanjih Jugoslaviji in kako vidite našo vlogo v razviti in Srednji Evropi?

S to kampanjo o razdružitvi se prikriva marsikaj drugega, predvsem pa počasna in šlampasta izgradnja novega pravnega in ekonomskega sistema. Namesto da bi se zdaj že poznali blagodejni vplivi osvoboditve od jugoslovanskega jarma, smo kot dežela vedno bolj zaprti in osamljeni. V imenu razdružitve in samostojnosti si država izstavlja račun za računom, ljudje pa še verjamejo, da gre samo za to.

Vidim še eno težavo. Dokler želijo imeti v povezovanju

z Evropo prednost država in strankarska vodstva, je to samo nadaljevanje stare politike, namreč da si država in najmočnejše politične skupine prigrabijo monopol stikov s tujino. To lahko počnejo tako dolgo, dokler ljudje ne dozoriijo, osvojijo komunikacije, se naučijo tudi česa drugega razen »lazenja po trgovinah«.

V Evropo nas »peljejo« tudi številni vaši književniški kolegi, od katerih so mnogi postali politiki. Je to dobro za slovensko politiko ali za slovensko kulturo, če malce šaljivo vprašamo?

Nič nimam proti političnemu profesionalizmu, tudi če gre za pisatelje. Samo da takih ljudi pri nas ne vidim. Kakšen štos pa je za pisatelja, da osvajaš oblast zato, ker hočeš spraviti nekaj svojih ljudi na prava mesta, da bi ugodil svojemu pohlepu po moči? Kakšen štos pa je, da se na oblasti napihneš in odletiš pod oblake? Drobnodobičkarstvo, kramarstvo, kakor vsa slovenska politika.

Štajerska avtonomija

Tudi sami ste se ukvarjali s kulturno politiko – vaša tema je bila demokracija in policentričnost. Kako ste danes zadovoljni s stanjem na teh področjih?

Kaj pa bi z zadovoljstvom!? Prisegam na liberalno državo, t. j. na tako, ki bo čim bolj pregledna in obvladljiva. Prej kot delavce iz tovarn bi poslal na zavode za zaposlovanje nepotreben administrativni aparat. A tu se vidi, kdo se je s kom zližal. Samoupravljanje je pripeljalo v vse državne službe in tudi v kulturne institucije toliko uradništva, da je prevladalo nad njihovo vsebino. Z novo oblastjo se je osulo malo tega, čeprav bi se s pametno organizacijo dalo znatno reducirati aparat. Kako? To so stare teme, ki so jih preslišali tako prejšnji kakor sedanji oblastniki, ker so zadele v njihovo paraziško bistvo. Najbrž bodo aktualne, ko bodo na obzoru nove volitve.

Kako se je mogoče danes upirati centralizmu? Kako vidite danes »duhovno stanje« Štajerske in celotne Slovenije?

Če bi bil politik in če bi bila to rešitev, bi se gotovo začel ukvarjati z gibanjem za štajersko avtonomijo. Mariboru ne bo ukazoval niti Beograd niti Dunaj in niti Ljubljana. Če Ljubljana ne posluša Beograda, ima Maribor vso pravico, da ne posluša Ljubljane. Seveda je vprašanje, zakaj je mariborska politika tako prestrašena, najbrž pa zato, ker se je za svoje stolčke morala vedno podrežati drugim, tudi Ljubljani. Moravci so dosegli znotraj Čkoslovaške priznanje nacionalnosti in države v nekaj dneh, in se svet ni podrč. Če je Kranjska Piemont, potem je za Štajersko možnost, da postane Furlanija. Samo izključiti se mora iz tega jalovega političnega mletja in »se najti«. **Kjer je vino, je imaginacija.** To pa je za dober začetek dovolj.

Pregovorno strupeno ozračje Maribora ni strupeno samo dobesedno, ampak tudi v duhovnem smislu. Tisoči sebičnih zasebnih kurišč, s katerih se dviguje žveplov dioksid, so metafora za tisoče duš, ki oddajajo v duhovno ozračje enak strup sebičnosti. Nerazumljivo je, kako lahko mesto, kjer živi velikanska večina dobrodušnih in dobromarnih ljudi, prenaša to gnilobno.

Lepo bi bilo, če bi pogovor s pesnikom sklenili z verzom za današnji čas...

Največji strup krščanstva je svetohlinstvo. Vseposvoda se pojavlja s sklenjenimi rokami in s pogledi proti nebu, potem pa z enim samim dekretom požene tisoče in tisoče ljudi na cesto. Protistrup je dobrota, naj jo svetohlinci še tako klevečajo. Zaradi tega navajam verz, ki ga je v davnih letih zanosa pel Victor Jara v ritmu polke, se pravi kakor nalašč za podalpsko rabo, in ki je kar dobra karakteristika naših svetohlincev: »Svetohlinka se je raje kot s svečo in s svečnikom budila s tisto kratko spovednikovo svečo.«

ŽUPAN Z OVRATNICO

Celjski srednji vek

Celjski župan Anton Rojec je na slovesni seji zborov občinske skupščine na 11. april, dan celjskih mestnih pravic, ki ga od letos Celjani praznujejo v spomin na svoj rojstni dan pred 540 leti, ko je velikodušni celjski knez Friderik II. svojemu mestu podelil posebne pravice, zablestel v vsem svojem sijaju. Okoli vratu si je nadel pozlačeno ovratnico in zbranim poslancom pokazal svoje poznavanje zgodovine do takšnih nadrobnosti, da je celo zgodovinarjem jemalo sapo, nato pa je svoje meščane popeljal v srednji vek.

Ko je izginil poslanec Borut Alujevič, ravnatelj celjskega gledališča in dramski igralec, so se dobro obveščeni pričeli muzati. Hip zatem je vehementno prihitel na oder, odet v srednjeveško oblačilo z zvikom v roki. Teatralno ga je razvil in v imenu visokega gospoda Friderika II. prebral Celjanom, kaj jim podarja njihov knez. Pozval je burgmeistra, naj prejme listino o celjskih mestnih pravicah.

Zvenketajoči gospod Anton Rojec je dar hvaležno sprejel, se njegovi knežji visokosti zahvalil za milost in v imenu Celjanov zagotovil neizmerno lojalnost in poslušnost svojemu vladarju. Kolena ni upognil – to se je menda tudi njemu zdelo preveč.

100 ŽENSK NA MORJU

Kmečko veselje

Ob koncu prejšnjega tedna se je na Obali mudila skupina stotih kmečkih žensk iz celjskega območja, kamor sta jih, tako kot vsako leto, pripeljala celjski Novi tednik in Radio Celje. Za marsikatero je bil to prvi turistični izlet in prvi stik z morjem v življenju, ki jim ob skrbi za kmetijo in živino ni dopuščalo takšnih osebnih zadovoljstev.

ZGODBE O PREŽIVETJU

Ozdravljeni nealkoholik

Trma, vztrajnost in doslednost svojim idealom so oblikovali stil življenja Vlada Stojnska.

Zaradi svoje neupogljivosti pod bremenom birokratizirane aparata je okusil marsikatero grenko. Njegov način življenja je bil in je ostal zvest svobodnim, neuniformiranim oblikam sožitja.

Vlado Stojnske je posebnost. In če si posebnost, nisi takšen kot drugi, torej odstopaš od povprečja, kar pa ni vedno družbeno pozitivno razumljeno.

Najteže se takšnim ljudem navadno godi v strogem hierarhično urejenem delovnem okolju, kjer način življenja in mišljenja določajo mrtvo napisana pravila in hladni delovno-človeški odnosi.

Dvanajst let je bil strojevodja pri Železniškem gospodarstvu, sekciji za vleko vlakov. Nikoli ni bil priljubljen pri svojih nadrejenih, bil je pač posebnost. Razmišljati je hotel vedno sam, s svojo glavo.

Vse skupaj se je pravzaprav pričelo s tem, ko je ob redni kontroli alkohota na Železnici odklonil pihanje. Kakšne druge oblike testa mu niso ponudili, čeprav bi ga z zadovoljstvom opravil. Zaradi tega »prekrška« je bil suspendiran za devet mesecev. Prestavili so ga na najnižje vrednoteno delovno mesto strojeopremnega delavca. Čeprav stanuje in živi v Celju, se je moral 4 mesece voziti na delo v Maribor.

Istočasno je bil poslan k »hišnemu zdravniku« v Železniški zdravstveni dom Maribor. Tam bi ga naj »spoznali« za alkoholika. Toda Vlado je poznal »sodelovanje« med šefi vleke vlakov in Železniškim zdravstvenim domom. Jasno, »spoznan« je bil za alkoholika, tudi jetrni testi so bili »porazni«. Napotili so ga v dispanzer za zdravljenje alkoholizma. Pričakovali so, da se bo oglasil v imenovanem dispanzerju v Mariboru. Toda zakaj bi šel v Maribor, če je Vlado Celjan in v Vojniku ima priznan dispanzer za zdrav-

ljenje alkoholizma? V Vojniku je dobil napisano potrdilo, diagnozo, da ni alkoholik, ampak da je v rahlo depresivnem stanju zaradi dogodkov v njegovem delovnem okolju. Pa tudi jetrni izvidi so bili v mejah normale.

Mariborski železniški zdravstveni dom in njihovi somišljeniki se niso dali kar tako, in niso verjeli Vojničanom. V dobrem letu so Vlada zato poslali kar sedemkrat na razne psihiatrične in psihološke preglede po Sloveniji. Dva izmed teh so opravili kar v Železniškem zdravstvenem domu Maribor. Žal se matematika ni izšla v prid naročnika, saj so bili izvidi »pozitivni« le dvakrat, začuda obkraj v istem dispanzerju.

Vladu je bilo vsega dovolj! Ob tem, da je opravljal najslabše plačano delo, da se je vozil v Maribor, da so ga razni psihiatri in psihologi doobra »izmozgali« – komisija za delovna razmerja in disciplinska pa je imela med vsako obravnavo

po tri mesece predaha – se je pritožil na Republiško inšpekcijo dela. Po nalogu le-teh je bil obravnavan na Zdravstvenem konziliju Železniškega gospodarstva v Ljubljani, kjer so ugotovili, da je zdravstveno in psihofizično sposoben opravljati delo strojevodje. In tako je ponovno pričel voziti vlake.

Toda normalni, običajni turnusi zanj niso veljali. Vozil je en mesec, dva, tri, toda glej četrti mesec so »ugotovili«, da je imel v prvem mesecu plavega. Pa ne samo enega. V februarju so »spoznali«, da je imel v prejšnjem letu in začetku tega kar tri plave. Takoj je dobil odpoved. Da bo storija še grozljivejša, napišimo, da je za enega izmed teh »plavih« dobil od svojega šefa Roberta Karla pismen in od njega podpisan potni nalog za pot v Ljubljano. Na srečo ali na žalost je bil ta potni nalog izdan za udeležbo na sestanku sindikalistov v Ljubljani. Kajti Vlado je bil ves čas tudi član centralnega sindikata strojne osebja ustanovljene

ga v »famoznem« štrajku leta 1988.

Vsega mu je bilo dovolj! Konec koncev pa tudi izgubiti ni imel kaj! Pritožil se je na sodišče.

V sporu z železniškim gospodarstvom je dobil podporo ter pravno in strokovno pomoč pri Svobodnem in neodvisnem sin-

dikatu delavcev v železniškem prometu in pri KNSS – Neodvisnost.

Na obravnavo še čaka, pa verjetno veliko mirneje kot marsikateri izmed nasprotnih udeležencev. V šali pa rad pove: »Imam pismeno potrdilo, da nisem alkoholik! Ali ga imate tudi vi?«

RAD JE NABADAL MLADENKE

Pikpik v zadnjico

Psihatri in psihologi si bodo morali vzeti čas za 31-letnega J. H., doma iz Celja. Po ločitvi od predrage družice, ki ga je dala na čevljev, se je ženskam maščeval tako, da jih je z ostrimi predmeti pikal v rit.

Že od lanskega novembra so mladenke, predvsem srednješolke s strahom hodile v večernih urah po ulicah. Neznani moški jih je namreč menil nič, tebi nič, s šilom ali drugim neznanim predmetom zbadal v zadnjico. Po svojem junaškem posegu jo je ucvrl.

Delavci milice so postali pozorni na prijave deklet in so skušali viteza s krivim rapirjem odkriti. Čeprav miličniki ne povedo točno, kako so zategnili mrežo okoli mušketirja s krivo sabljo, drži, da je prejšnji teden zbadel napačno rito. Ulovili so ga.

Miličniki so presenečeni ugotovili, da gre za 31-letnega J. H., doma iz Celja. Potem, ko so mu nastavili past in ga ujeli bi jim naj povedal, da mu je pikanje v ženske zadnjice izredno dobro delo. Počutil se je vznosenega, skoraj kot v nebesih, in se zato ni več mogel odreči tovrstnim užitek. O počutju mladenk, izbiral je zvečine srednješolke, si jih dodobra ogledal in nato zasledoval, ni razmišljal. Očitno je, da dekletom tovrstni čutni posegi niso povzročali enake seksualne mesenosti, kot ločenemu J. H., ki zdaj v zaporu lahko sebi zabada v zadnjico.

NA ZELENIM MEJAM

Novi Azijci

Samo v noči iz 10. na 11. april 1991 so policisti in graničarji na meji z Italijo od Predela do Opatjega sela prestregli več kot 100 Šrilančanov, nekaj prevoznikov in njihovih spremljevalcev.

Akcija se je začela kmalu po 23. uri v bližini Robidišča v Breginjskem kotu. Tam je policija ustavila kombi renault traffic z 22 Šrilančani. Kombi je vozil 20-letni Jakob Filipovski, spremljal pa ga je 28-letni Zvonko Pavlinič, oba doma iz Ljubljane. S kazensko ovadbo so oba izročili preiskovalnemu sodniku, tujce pa v spremstvu policije na prvi vlak na Mostu na Soči za Ljubljano. Šrilančani so prišli v Jugoslavijo z letali, ki sta pristali na dubrovniškem in splitskem letališču, nato pa se vkrcali na letalo za Brnik oziroma Ljubljano. Prevoznika sta Šrilančane pričakala na letališču, kombi pa sta dobila od doslej še neznanе osebe. Za uslugo naj bi dobila 6.000 dinarjev, plačilo pa naj bi ju po uspešno opravljenem poslu čakalo v Ljubljani.

Nekako ob istem času so graničarji v bližini prehoda za obmejni promet na Robidišču prijeli drugo skupino Šrilančanov. V skupini je bilo 22 ljudi, med njimi tudi ženske in otroci. Spremljevalci oziroma vodiči so pobegnili, pav tako tudi vozilo, s katerim so se pripeljali v Breginjski kot.

Okoli 23.30 je prometna patrulja ustavila v Idriji kombi ljubljanske registracije, ki ga je vozil 28-letni Jože Gruden iz Ljubljane. Vozilo je bilo prazno, bilo pa je last Ljubljana Janeza Veharja. Idrijski policisti so takoj za Grudnovim kombijem IMV ustavili še en kombi, ki ga je vozil 31-letni Boris Sitar iz Ljubljane. Tudi to vozilo je bilo izposojeno, bilo pa je last Ljubljana Gregorja Makovca. V kombiju, ki ga je vozil Sitar, se je drenjalo kar 23 Šrilančanov, starih med 17 in 46 leti. Gruden, ki je vozil prazen kombi, naj bi Sitarju plačal za prevoz 100 DEM, po opravljenem delu pa naj bi dobil še 200 DEM nagrade. Sitar naj bi Šrilančane prevzel ob 21. uri na ljubljanski železniški postaji, nato pa ves čas vozil za Grudnom. Računala sta namreč, da bo Sitar lahko neovirano vozil proti meji, seveda, če bi policaji zaustavili Grudnov kombi.

Prav tako v noči iz 10. na 11. april so graničarji v bližini Opatjega sela na Krasu v obmejnem pasu prijeli, potem ko so jih zaustavili z opozorilnimi streli v zrak, skupino 36 Šrilančanov. V skupini so bili tudi otroci in ženske, najmlajši je imel manj kot dve leti. V omenjeni skupini so graničarji prijeli tudi dva jugoslovanska državljana albanske narodnosti, doma s Kosova. Trdila sta, da sta se vračala iz Sežane in sta se po naključju znašla v skupini Šrilančanov.

GRENKO LETO ZA POVRATNIKA S ŠVEDSKE

Bombe nad

Ko se je 48-letni Radiša Kuzmanović pred desetimi leti odločil, da bo med Porečom in Novigradom zgradil luksuzno restavracijo, ni mogel sanjati, da se bo nekega dne streljalo na njo, najmanj pa je pričakoval grožnje, da mu jo bodo z eksplozijo uničili. Posamezniki današnje politične situacije izrabljajo in napadajo nedolžne poslovneže na področju Umaga in Poreča. Ali obstaja »Vukovarska veza«? V ekskluzivnem pogovoru za Novo dobo Radiša Kuzmanović, ki je v svoj objekt vložil milijon in pol nemških mark, povedal, da razmišlja o vrnitvi na Švedsko.

Bogataši nezaželeni

»Svoje prihranke sem želel vložiti v svojo državo Jugoslavijo, zato sem se znašel v tem delu Jugoslavije oziroma Hrvaške«, so bile prve besede našega sogovornika, še vedno vidno razburjenega, ko smo ga obiskali v njegovi restavraciji, ki stoji poleg glavne ceste na poti med Porečom in Novigradom. Kako se je Radiša znašel v Istri?

Po obisku svojega prijatelja, ki tukaj živi, to je bilo 1980. leta – se je odločil, da na tem področju kupi zemljo in vложи svoj prihranek.

»Takoj, ko sem zagledal prelepe predele Istre, sem se odločil za naselitev. Kupil sem 6.500 m² zemlje, katera je bila v grmih in kamnu. To sem očistil in zgradil luksuzno restavracijo, katero sem odprl 1984. leta, ko so se sem preselili žena Genoveva, ki je po nacionalnosti Poljakinja, in najina otroka. Tako smo po 22-letnem življenju na Švedskem nadaljevali tukaj v Istri. Imel sem veliko prijateljev, ki so me obkrožali in nudili usluge, seveda za plačilo... Sedaj od teh prijateljev ni ne sledu ne glasu, od 50 sta ostala samo dva... Še ko sem odprl restavracijo, sem opazil pri nekaterih ljubosumje na vse tisto, kar sem si prislužil. Pozabili so kakšna je bila zemlja prej, sedaj vidijo le pravo oazo, v katero sem vložil milijon in pol nemških mark. Tedaj sem opazil, da so tukaj bogati ljudje odveč... Bil sem tiho, ker sem mislil, da delam napako... Bal sem se nekega maščevanja, niti sam ne vem zaradi česa, toda to sem čutil v svoji duši... Na

žalost so bili moji sumi upravičeni«, pravi Radiša Kuzmanović, ki je rojen v okolici Požarveca in je po narodnosti Srb z državljanstvom Jugoslavije in Švedske.

Streli kot opozorilo

Lani decembra je nekdo z več kot 20 streli preluknjal njegovo restavracijo. To je spremenilo življenje Radiše Kuzmanovića in njegove družine. Neodkritje storilcev in njihovo nekaznovanje je še bolj ujezilo lastnika restavracije, ki je uspel izvedeti ime storilca tega gnusnega dejanja in ga ovaditi policiji.

»Kar se tiče teh strel, to se je zgodilo v večernih urah, ko je v mojo restavracijo streljano z glavne ceste. Naključje je hotelo, da nas streli niso zadeli. Samo nekaj centimetrov nad nami so letele krogle, ko sem z ženo in otroki sedel v tem prostoru. Dogodek sem prijavil policiji v Poreču in zahteval zaščito in vložil prošnjo za odobritev orožja – pištole, s katero bi zaščitil sebe, svojo družino in svoj kapital. Iz tega pa ni bilo nič. Dovoljenja za orožje nisem dobil. Prav tako nisem mogel dobiti niti zaščite. Poiskal sem pomoč v švedski ambasadi v Beogradu, kjer so mi obljubili, da bodo vzpostavili kontakt z oblastjo v Poreču in bodo insistirali, da se dogodek streljanja reši. Odgovorili so mi tudi, da me ne morejo vzeti v absolutno zaščito, ker nisem samo švedski državljan. Da je bilo streljanje opomba, da moram zapustiti ta kraj, govorijo najnovejši dogodki povezani z mano in mojo restavracijo.«

Daleč od demokracije smo

Radiša je živel v demokratični državi in užival kot vsak državljani Švedske. Ko se je vrnil v Jugoslavijo, ni pozabil na demokracijo, in se kot Srb lanko leto včlanil v Srbsko demokratsko stranko. To je bil tudi največji razlog, da je postal tarča posameznih nacionalistov, ki seveda spadajo k drugi stranki.

»Mislil sem, da se vsak lahko včlanil v stranko, katera mu odgovarja in v kateri želi delati, kar ne bi smelo nobenega motiti. Albanci so tukaj ustanovili svojo stranko, prav tako tudi drugi svojo, zakaj se potem ne bi tudi jaz kot Srb včlanil v svojo... Tako je tudi bilo. To je bil tudi povod, da me posamezniki z orožjem napadajo. Zakaj? Če bi vedel, kaj se mi bo zgodilo, se ne bi nikoli včlanil v omenjeno stranko, s katero sedaj nimam nikakršnih opravkov. Vseeno mislim, da smo tukaj v Jugoslaviji daleč od demokracije. Spoznal sem, da ne potrebujem nikakršne stranke, toda človek se uči dokler je živ. Predstavljajte si, da so mi po streljanju tudi porezali

gume na avtomobilu volvo švedske registracije. To se je zgodilo v Poreču v bližini hiše, v kateri živi eden od tistih za katerega sumim, da je vmešan v atentat na mene. Niti ta oseba še ni odkrita.«

Vukovarska zveza

»Kó sem spoznal, da poreške policije (mislim na njihovo vodilno skupino, ki je bila pred kratkim zamenjana) ne zanima moj primer, sem vzel preiskavo v svoje roke. Prišel sem do rezultata, da je oseba, katera je streljala v mojo restavracijo, iz

Deli metkov, ki jih Radiša hrani kot grd spomin.

»Gerovina«, ena najlepših restavracij v Istri.

Radiša Kuzmanović: »Nismo še počistili posledic streljanja, že grozijo z bombo.«

Porečem

Vukovarja in da je tesno povezana z dvema osebama s tega področja (eden od njih je z njim tudi v sorodstvu). Tega večera sta mu bili ti dve osebi vodiča v času streljanja iz brzostrelke, nakar so nadaljevali pot proti Novigradu. Vse te podatke sem posredoval poreški policiji. Upam, da bodo ljudje, ki so prišli na vodilna mesta v policiji v Poreču, ta primer rešili. Ne želim nikakršnega maščevanja, želim samo, da se to več ne zgodi in da se zaustavi posameznike, ki kršijo ugled svoje stranke in ugled Hrvaške. Prepričan sem, da se vse to dogaja zaradi tega, ker sem srbske narodnosti in ker sem bil včlanjen v SDS s katero, kot sem že rekel, nimam več nikakršnih opravkov. Z »Vukovarsko zvezo« je povezano tudi rezanje gum na mojem avtu. Da

obstaja, kaže tudi najnovejši primer.«

Grozijo, da bodo vrgli bombo

Burja okoli strelcev se ni pomenila Radiša Kuzmanović pa je iz Vukovarja dobil dopisnico, katere vsebina je v bistvu grožnja, da če se ne izseli iz Istre do začetka letošnje sezone, bo na njegovo restavracijo vržena bomba.

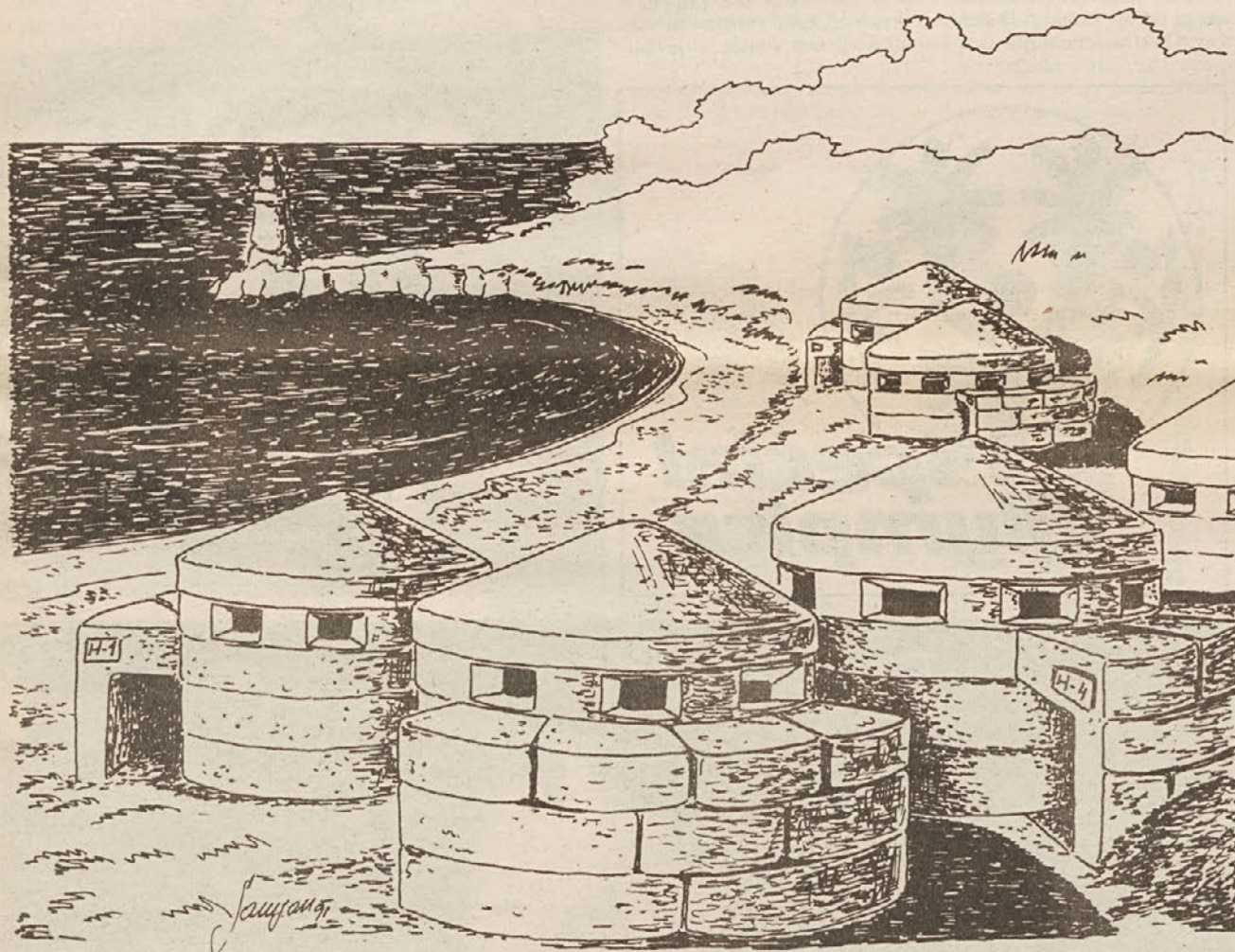
»Ta grožnja potrjuje, da me niso pustili na miru in da gre za isto osebo, ki je že streljala na mojo restavracijo. To pomeni, da so moje trditve točne. Sedaj je policija na vrsti, da to stvar obelodani tudi za javnost, ker take osebe, ki želijo nekomu ogroziti življenje, niso potrebne nobeni stranki. Kako bom

sedaj razložil svojim številnim prijateljem, kateri sem prihajajo vsako leto iz Švedske in preživljajo počitek v lepi Istri, da mi grozijo z bombo, ter da so streljali v mojo restavracijo? Ali naj jim povem resnico, ali naj se jim zlažem? Ali je to potrebno našemu turizmu, ki je v totalni krizi? Ali je to nagrada zame, ki sem na tisoče ljudi pripeljal, da preživljajo dopust na tem področju? O tem bi morali gospodje razmisliti in moj primer tudi rešiti. Seveda sem grožnjo z bombo prijavil policiji, kjer so mi obljubili, da bodo vse storili, da odkrijejo osebo, ki mi grozi in ki je streljala.

Jaz sem nemočen, nimam se s čim braniti. Moja družina je preplašena. Kaj se bo zgodilo, če napad opravijo v momentu, ko bo moja restavracija polna tujih gostov? To bi bila velika

sramota za Hrvaško, Istro in celo Jugoslavijo. O tem bo govorila tudi Evropa. Ali nam je to potrebno? Ali dovoljujemo, da se nekaj takega dogaja s človekom, ki je vložil milijon in pol nemških mark, da bi na nek način pospešil razvoj turizma tega kraja? To je, ljudje moji, nemogoče!« je rekel na koncu našega pogovora Radiša Kuzmanović.

Kaj vse se dogaja v turistični Istri, ki je trenutno največje upanje za domače in tuje turiste, ki bodo letos prišli na dopust. Ali posamezniki, obdani z nacionalizmom in geslom »Srbe ven iz Istre« zares lahko to svojo sramotno namero tudi uresničijo? S svojim nečastnim početjem lahko pokvarijo tudi tistega malo turističnega ugleda v svetu.

Turistični bunkerovi v hrvaškem primorju.

UBOJ V ČAČA VASI

Beg pred smrtjo ni uspel

Med popivanjem na Boču je prišlo do prepira. 35 letnemu Ivanu Živičnjaku iz Irja pobeg ni uspel. Pivska bratovščina je z avtom divjala za njim in ga v Čača vasi pretepla do smrti. Truplo je odkril miličnik.

Minulo nedeljo se je tragično končalo veseljačenje 35 letnega Ivana Živičnjaka iz Irja nad Rogaško Slatino. Med obiskom planinskega doma na Boču je trčil v razborito družino možakarjev iz Cerovca. Okrog pol četrte ure je moška beseda padla na trda tla, Ivan Živičnjak je ugotovil, da bi bilo najbolj zdravo, če bi vzel pot pod noge.

Vsedel se je v avtomobil in jo ucvril proti dolini. Začela se je dirka na življenje in smrt. Prav neverjetno, da do tragedije ni prišlo že prej kot v Čača vasi. Tu so namreč B. G. in E. P., oba doma iz Cerovca in J. B. iz Velikih rast Ivana Živičnjaka dohiteli in uspeli prehiteti. B. G. je nato planil iz avtomobila in zgrabil nesrečnega Ivana Živičnjaka ter ga potegnil iz avtomobila. Nato bi se naj na nesrečno žrtev v zgodnjih jutranjih urah junaško spravila vsa trojka.

Okrog petih zjutraj je v jarku ob gozdni cesti truplo nesrečnega Ivana Živičnjaka odkril miličnik. Jasna Podrgajs, preiskovalna sodnica, je odredila sodno obdukcijo, miličniki pa so se takoj podali na lov za storilci. Po skrbnem zbiranju podatkov so počasi sestavili poti in stranpoti žrtve in storilcev ter osumljene spravili za rešetke. Ob tem naj omenimo, da srbitost in grobost prebivalstva tega dela Haloz ne poenjuje in ne samo, da pogosto teče kri, po neumnem ugašajo mlada življenja.

PRAVDA ZOPERSTEČAJNIKELIK SAVINJE

Ceglar in Lebič sta kriva

Na Temeljnem sodišču v Celju se je več let vlekla pravda nadomestnega tožilca Draga Černiča, ki ga je stečajno vodstvo propadlega podjetja LIK Savinja nepravilno postavilo na cesto in kršilo njegove temeljne delavske pravice.

Predsednik stečajnega kolegijskega poslovodnega organa Robert Ceglar in Albert Lebič, ki je bil v vodstvu zadolžen za kadre, sta se pritožila na razsodbo prvostopenjskega sodišča, vendar je višje sodišče v Celju potrdilo sodbo sodišča prve stopnje. Spoznali so ju za kriva.

Kriva sta tega, da se zavestno nista ravnala po določenih Pravidnikih o delovnih razmerjih, obveznostih in odgovornostih delavcev DSSS delovne organizacije LIK Savinja Celje in ker sta v imenu začasnega KPO brez predhodnega postopka o ugotavljanju osebne odgovornosti 1. aprila 1987 izrekla delavcu Dragu Černiču sklep o prenehanju delovnega razmerja.

Roberta Ceglarja in Alberta Lebiča so pogojno kaznovali z enim mesecem zapora in s preizkusno dobo enega leta, v katerem ne smeta storiti nobenega kaznivega dejanja. Stran od stečajev torej.

UŽALJENI TROVBELJČAN

Z ročno bombo na randi

Prejšnji teden je pozno ponoči prebivalce Drapšinove ulice v Celju zbudila močna eksplozija. Treščilo je, kot bi udarila strela. V teh čudnih časih, ko so v časopisih in na TV zvečine samo še slike o Kninu, Daruvarju, Vinkovcih in zdaj Zagrebu, so ljudje najprej pomislili, da se je tudi pri nas že začelo.

Miličniki so po skrbni preiskavi ugotovili, da je prejšnjo soboto okrog 22. ure in trideset minut v Drapšinovi ulici v resnici eksplodirala bomba. Ko so našli prve delčke, jim je postalo jasno, da gre za bombo domače izdelave.

Tresk takšne domače bombe ni kar tako. Varnostni organi so upoštevali vse možnosti. Po skrbnem zbiranju podatkov so ugotovili, da je bil neznan bombometalec motoriziran. Nato so odkrili še eno bombo. Tako so spoznali, da gre v resnici za primitivno izdelano eksplozivno telo, za vodovodno cev napolnjeno s smodnikom, v katerega je na eni strani kot vžigalnik vstavljena petarda.

In glej ga junaka, ki na srečo s svojo bombo ni nikogar ranil. Bil je to v ljubezni narobe uslišan 19-letni A. Z., dijak Strojne šole iz Trbovelj. Kot je mladi bombaš pozneje povedal, je bombe metal iz jeze, ker se je predtem sprl s svojo izvoljenko. Ni pa znano, pri katerem predmetu se v omenjeni šoli učijo tovrstne proizvodnje.

LESNA INDUSTRIJA

bor laško p.a.

Tel: 063 731-131
Fax: 063 731-141

30% POPUST od 10.4.'91 do 10.5.'91

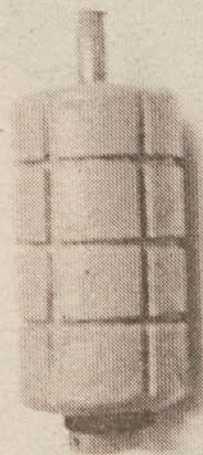
50% POPUST NUDIMO ZA PREDPLAČILO VSEH NAŠIH PROGRAMOV V TOVARNI ALI INDUSTRIJSKI PRODAJALNI NUDIMO MOŽNOST PLAČILA V TREH DELIH MONTAŽA IN DOSTAVA ZA NAKUP NAD 25.000,00 DIN
POSEBNO PRIPOROČAMO PROGRAM ALEA - PRVI NOSILEC KVALITETNE BLAGOVNE ZNAMKE
POD UGODNIMI POGOJI NUDIMO TUDI IZDELKE DRUGIH PROIZVAJALCEV

IET

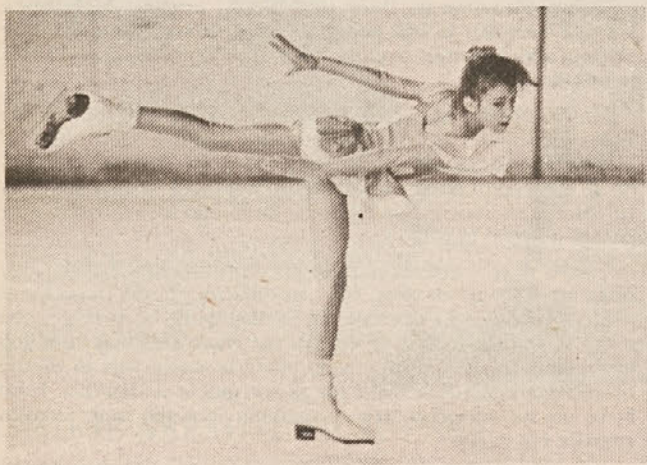
PREIZKUŠENO
IZDELANO

FOTOREPORTAŽA

Drsanje v pomlad

PODARIM-DOBIM

Hiša v Postojno

V 8. kolu nagradne akcije Podarim-dobim je imela med vsemi desetstotiči največ sreče Majda Biščak iz Postojne. Dobila je namreč Marlesovo vzorčno hišo MB 2000.

Bogve, če ni še srečnejši Marko Jurgan iz Trbovelj, kateremu je žreb odmeril nič manj in nič več kot – avtobus. Maša Mirtič iz Medvod pa se bo poslej lahko vozila s citroenom XM 2 L.

AKCIJA NOVE DOBE

Pomagajmo Janezu v Ameriko

NOVA DOBA želi z zbiranjem prostovoljnih prispevkov pomagati JANEZU MOČENIKU na Olimpijske igre duševno prizadetih otrok, ki bodo od 20. do 26. julija letos v ameriški državi Minnesoti v povirju reke Mississippi. 14-letni Janez Močnik, gojenec Zavoda za delovne usposabljanje Miha Pinter z Dobrne, naj bi tam v elementih košarke branil naše barve.

Dobrodušni, živahni, a tudi trmasti fant, okroglolični, simpatični deček, ki zna s svojim nevsiljivim in izvirnim obnašanjem iz vakogar zvabiti smeh, se zna izkazati tudi na športnem področju. Že nekaj mesecev, kmalu po selekciji za olimpijske igre, neutrudno trenira in krepi tekmovalni duh. Njegov trening nadzoruje strokovni tim, sestavljen iz medicinskega osebja in športnih delavcev. Ob strani mu stojijo doma-

či in tovarišice v Zavodu. Žari od ponosa in ne skriva navdušenja nad doživetjem, ki je pred njim. Naj to ne ostane le nuresničena želja!

Jani za svojo pot in športno udeležbo potrebuje denar. Pomagajte mu. Prva se je že odzvala gospa Katarina Zewe, turistična vodička, ki jo na Dobrni dobro poznajo, saj je lani v ta zdraviliški kraj pripeljala preko tri tisoč turistov in vselej, ko je tam, obišče svoje ljub-

ljenčke v Zavodu. Nikoli ne pride praznih rok. V začetku maja je za Janezovo pot v Ameriko obljubila prvo finančno pomoč, pri čemer račun na zdomce, stalne obiskovalce Dobrne.

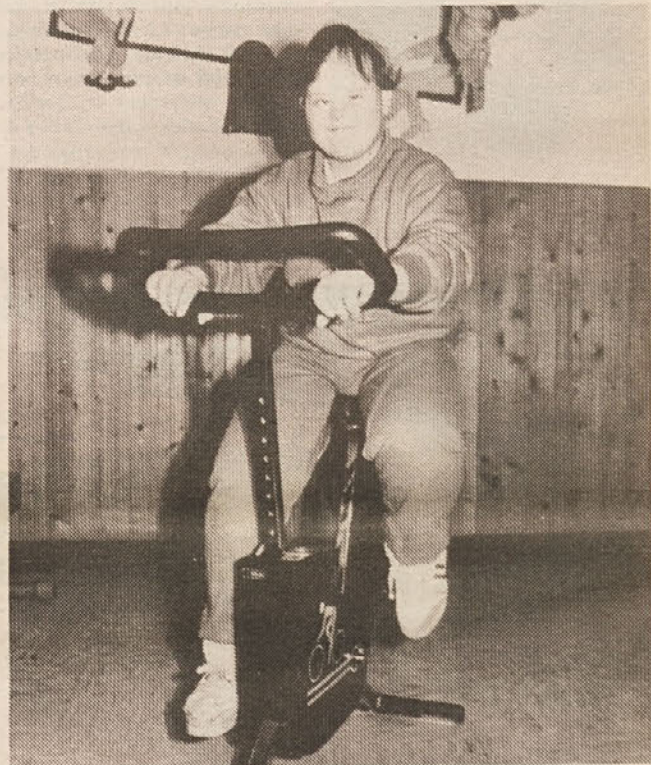
Ker gre za športnika in udeležbo na tako pomembni športni prireditvi, ob dobrih ljudeh

pozivamo tudi športne organizacije, ki bi morebiti lahko izkupiček tekme, dogodka, namenili Janezu za pot.

Vse darovalce bomo seveda z njihovim soglasjem objavljali v našem časopisu vsak teden do zaključka akcije, ki jo bomo sklenili 15. junija 1991. Vsak dinar bo dobrodošel.

V celjski podružnici Službe družbenega knjigovodstva smo odprli posebni žiro račun

50700-723/3-31455 z obveznim pripisom za Janezovo pot v Ameriko

INTERVJU: MARKO URANKAR

Pogoji težji od uteži

Jabolko ne pade daleč od drevesa, pravi stari pregovor. To velja tudi za dvigovalca uteži Marka Urankarja, ki je ljubezen do tega športa podedoval od starega očeta Jožeta, nekdanjega olimpijca iz Münchna 1972. leta.

Kljub temu, da sem bil obetaven atlet in judoist sem se na koncu, predvsem zaradi očeta, ki me je od majhnega »zastupljak« in navduševal za ta šport, odločil za dvigovanje uteži.

Pred štirimi leti ste zapustili Celje. Zakaj?

Predvsem zaradi pogojev. Zelo majhna štipendija ni zadovoljala niti za normalno prehrano, kaj šele za proteine in vitamine. V prostorih Cetisa, kjer smo trenirali, nismo imeli osnovnih higienskih pogojev, ne tuša, gretja in ostalih sanitarij. Čez kozarec je pljusnilo, ko so na ZTKO povedali, da ni denarja za trenerja, ki bi me spremljal na svetovno prvenstvo v Bolgarijo. Odločil sem se, da zamenjam klub. Odšel sem v Ljubljano, vendar sem bil kmalu razočaran. Pogoji so

bili le malenkost boljši, zato sem izbral zagrebški Metalac. V njem tekmujem že drugo sezono, treniram pa v Celju, na atletskem štadionu Boris Kidrič, kjer mi grede zelo na roko in mi dovolijo uporabo njihovih objektov in rekvizitov. Na Kladivarju imam res vse pogoje za normalno delo.

Ali to pomeni, da lahko pričakujemo vašo vrnitev v domači klub?

»Vesel bi bil. Vendar trenutno to ni mogoče. Na ZTKO nimajo denarja za štipendijo in hranarino, kar je prvi pogoj za mojo vrnitev, posebej sedaj, ko sem v firmi na čakanju. Ena možnost je, da ostanem v Metalcu, kjer so zelo korektni, druga pa je odhod čez mejo v sosednjo Avstrijo. Razmišljam, nisem se pa še odločil.

Letošnja sezona se bo zaradi

nesoglasij slovenskih in hrvaških klubov v zvezni ligi začela kasneje. Kaj od nje pričakujete?

Prvič bom nastopil konec meseca na hrvaškem prvenstvu. 11. maja je v Somborju državno prvenstvo, v maju je tudi turnir Alpe Jadran. Na tekmovalnih, posebej še na državnem prvenstvu, pričakujem šesti naslov državnega prvaka v kategoriji do 90 kg in seveda naskok na lastni absolutni državni rekord, ki tehta 347,5 kg. Sposoben sem za rezultat 350 kg, s čemer bi se uvrstil v reprezentanco za Sredozemske igre v Atenah in, če bi osvojil kolajno, bi skoraj zagotovo nastopil na Olimpijadi v Barceloni.

Ste dobili tudi sponzorja za Barcelono?

Da, z Avtom Gregorc sem sklenil pogodbo o sponzoriranju do Barcelone. Financirali bomo dodatno opremo, proteine, vitamine, priprave in potne stroške za več turnirjev.

Kateri so vaši najpomembnejši dosežki v mednarodni konkurenci?

Med najpomembnejše uspehe štejem šesto mesto na mladinskem prvenstvu Evrope in osmo mesto na svetovnem prvenstvu, šesto mesto na Svetovnem pokalu v Melburnu, kjer je, dobro se spominjam, zmagal znani svetovni prvak in rekorder Sulejmanogli, zanimiv po tem, da je zaradi asimilacije v Bolgariji pozneje emigriral v Turčijo in zamenjal tri imena. To so moji mednarodni uspehi.

V domači konkurenci sem kot mladinec dosegel petnajst državnih rekordov v kategoriji do 82 kg. V članski konkurenci sem absolutni državni rekorder v kategoriji do 90 kg. Za svoj največji uspeh pa bi štel, če bi nastopil na olimpijadi kot član celjske ekipe, kar pa je malo verjetno, kajti ne v Celju ne v republici nimajo pravega odnosa do dvigovanja uteži in perspektive za nas ni.

JURE KOŠIR JE FENOMEN

Beli obeti

Zlata kolajna Jureta Koširja v superveleslalomu v Hemsedalu je jubilejna – dvajseta. Toliko so jih naši mladi tekmovalci v alpskih disciplinah dosegli na svetovnih prvenstvih. Jure Košir je z njo zaključil zadnje leto v mladinski konkurenci in se s tem vpisal v knjigo velikanov našega smučanja. Stopil je ob Križaja, Strela, Franka, Petroviča in druge, ki so dosegali uspehe na velikih tekmovalnih.

Zlati podmladek

Urška Hrovat zlata, Barbara Brlec srebrna na svetovnem mladinskem prvenstvu mladih smučarjev v Hemsedalu. Z zlatim odličjem Urške Hrovat v slalomu in srebrnim odličjem v kombinaciji, so naši mladi smučarji in smučarke uspešno končali nastope na mladinskem svetovnem prvenstvu na Norveškem.

Za Bojanom Križajem in njegovimi nasledniki, za Matejo Svet in njenimi naslednicami, ki so na mladinskih svetovnih prvenstvih pobirali najvišja odličja in najzlahtnejša priznanja, je tudi generacija, ki smo jo letos poslali na Norveško iz enakega – testa. Če bo vse po sreči in čimmanj poškodb, bodo dekleta še nekaj časa steber slave slovenski smučarji.

»Bilo je izvrstno, nobene večje napake nisem napravil. V spodnjem, bolj strmem delu proge, ki je bil bolj mehak, mi je nekako zmanjkalo moči, vendar se je na koncu vse končalo dobro. Na Dobrni, kjer sem bil zaradi težav s hrbtenico, so me očitno dobro pozdravili. Ta zmaga mi pomeni veliko, saj sem z njo dokazal, da sem kljub slabšemu treningu še vedno v dobri formi, kar mi v prihodnosti zagotavlja še boljše rezultate. Vesel sem naslova svetovnega mladinskega prvaka,« pravi Jure Košir.

Njegovega uspeha je posebej vesel tudi trener in vodja reprezentance na Norveško Jaro Kallan, človek, ki je v škofjelo-

škem Alpetouru »naredil« Kuralta, Strela in Bokalovo.

»Vsa čast. Kljub težavam s hrbtenico in manj intenzivnemu treningu je Košir prismačal do naslova svetovnega prvaka, s čemer je potrdil, da jugoslovansko alpsko smučanje ni preteklost. Upam, da smo s kolajno demantirali vse tiste, ki so kritizirali našo organizacijo.«

Zadovoljen je tudi oče našega alpskega smučanja Tone Vogrinec. »Jure je fenomen. Ima vse predispozicije za vrhunske dosežke in upam, da je to šele začetek njegove izjemne kariere. Priden je, zavzet, delaven, to pa je tudi najboljše zagotovilo za uspehe v športu in za doseganje vrhunskih rezultatov.

S CELJSKIH ULIC

Tek pravic

Na drugem pouličnem celjskem teku, ki so ga pripravili tudi v počastitev Dneva celjskih mestnih pravic in ga je pod sponzorstvom NT RC organiziral atletski klub Kladivar, je nastopilo preko štiristo učencev, srednješolcev, rekreativcev in vrhunskih atletov. Najbolj zanimiv je bil glavni tek, tek članov na 5 km, kjer je nastopilo petnajst specialistov za ulične teke, od tega deset reprezentantov in med njimi gost iz Gvatemale Antonio Aviljar, kar je dalo tekmi mednarodno obeležje.

Po zanimivem boju je ciljno črto prvi pretekel Romeo Živko, bivši član Velenja in Kopra, sedaj tekmovalac Mladosti iz Zagreba, ki stalno živi z ženo Ano Babič-Živko, bivšo atletinjo Kladivarja, v Trbovljah. Za 4 sekunde je zaostal domačin Stane Rozman, tretji je bil Zagrebčan Nebojša Pešić, četrti Gvatemalčan Aviljar in peti Velenčan Izudin Hračić. Med osnovnimi in srednjimi šolami sta bili ekipno najuspešnejši osnovna šola Griže in Srednja tehnična šola Celje.

PETROL
z vami na poti

PO SVETU

New York: VS OZNje sprejel resolucijo o Iraku, zaradi preganjanja in zatiranja Kurdiv in drugih etničnih in verskih skupin. Prvič v zgodovini so članice razsodile, da notranje razmere v neki državi ogrožajo mednarodno varnost.

Rim: Kriza italijanske vlade se je končala s kompromisom o političnih reformah. Mandat za sestavo nove vlade je dobil spet Giulio Andreotti, v koalicijski vladi pa bo spet sodelovalo istih pet strank.

Moskva: Množično praznovanje Kristusovega vstajanja. Moskvska pravoslavna velika noč je spominjala na »rdeče praznike«.

Kairo: Kurdska vstaja je že vnaprej obsojena na popoln neuspeh. Čeprav so Iran, Sirija in Turčija takoj priskočili na pomoč upornikom, pa nobena od teh držav zaradi lastnih kurdskih manjšin ni za samostojen Kurdistan.

Praga: Sudetski Nemci zahtevajo od bonske vlade, da jih vrnejo Češki, iz katere so bili ob koncu druge svetovne vojne izgnani, ali pa da jim zagotovijo nadomestilo za odvzeto premoženje.

Varšava: Poljakom je odprta pot v Evropo. Odslej lahko brez viz potujejo v Nemčijo, Francijo, Italijo, Belgijo, Nizozemsko in Luksemburg, o ukinitvi viz pa se pogovarjajo še s skandinavskimi državami.

Brunswick: Triindvajset potnikov in članov posadke je izgubilo življenje v strmoglavljenem letalu nedaleč od Brunswicka v Georgiji.

Nairobi: So tudi režimu etiopskega voditelja Mengistuja že šteti dnevi? Tigrejski uporniki so po vrsti osupljivih zmag na bojišču od prestolnice oddaljeni le še 140 kilometrov in grozijo, da jo bodo odrezali od pristanišča Asab.

Zeneva: Pariz je naklonjen Walensi. Predsednika obeh držav sta podpisala dogovor o prijateljstvu in solidarnosti in sporazum o odpisu 60 odstotkov francoskih terjatev do Varšave.

New York: V 162 državah, ki pošiljajo podatke Svetovni zdravstveni organizaciji, je bilo marca 345.533 bolnikov z aidsom. Največ jih je v ZDA 167.803, sledijo pa Uganda, Brazilija, Francija, Zaire, Kenija in Italija.

Rim: Ali so Benetke ustanovili Rimljani? V blatu pri otoku Torcello so arheologi odkrili ostanke rimskega svetišča iz prvega stoletja, velika plima pa naj bi pokopala mesto, v katerem je nekoč živel kar 20 tisoč ljudi.

Minsk: Na ulicah beloruske prestolnice je več kot 150 tisoč ljudi protestiralo zoper povišanja cen. Beloruska vlada se s predstavniki stavkovnega odbora ni hotela pogovarjati.

Ankara: Turška vojska na iraških tleh ščiti begunce. Kilometer daleč na iraškem ozemlju ob meji s Turčijo so oblikovali varnostni pas, da bi preprečili katastrofo. Na meji je umrlo tisoč petsto beguncev, v taboriščih pa se širijo nalezljive bolezni.

New York: Varnostni svet je odložil formalno razglasitev premirja v zalivski vojni, ker še ni prejel resolucije, s katero je iraški parlament sprejel postavljene pogoje.

Moskva: Gorbačov šteje dneve? Najštevilnejša poslanska frakcija namerava sklicati izredni kongres ljudskih poslancev ZSSR, na katerem bi razpravljali o zamenjavi Gorbačova na položaju šefa zvezne države.

Rim: Zahod naj se znebi utvare o Markoviću. Ekonomski program jugoslovskega premiera je le otežil prehod v tržno gospodarstvo, piše Frankfurter Allgemeine Zeitung, italijanska Repubblica pa ugotavlja, da so pridige ES o enotnosti nesmiselne.

Rim: Po trčenju trajekta s tankerjem je 141 ljudi končalo v plamenih. V gosti megli pred Livornom je trajekt zapeljal v zasidran tanker, preživel pa je le en član posadke s trajekta.

Tirana: Izseljevanje Albancev se nadaljuje. V Izrael se je odselila tudi 300 članska skupina albanskih Židov, so sporočili v klubu albansko-izraelskega prijateljstva.

Berlin: Na ozemlju bivše NDR so se urili skoraj vsi člani terorističnih organizacij s skoraj vsega sveta, trdi bivši zunanji minister v prehodni vzhodnonemški vladi Peter Michael Djestel.

Ankara: Tisoči bežečih Kurdiv so pomrli pred ciljem. Že več kot 3000 ljudi je umrlo od lakote, bolezni in izčrpanosti, ob formalnem premirju v Zalivu pa mirovne sile zamenjujejo zavezniške vojake.

Moskva: Bo Gorbačov vendarle prodal Kurile Japoncem? Od približno 13.000 prebivalcev Kurilskih otokov jih je 2.520 glasovalo za priključitev k Japonski.

Tirana: Neodvisni sindikat Albanije je poslal oblastem ultimativno zahtevo – zvišanje plač ali splošna stavka.

Sidon: Izraelska vojaška letala so severovzhodno od mesta Sidon na jugu Libanona bombardirala palestinske cilje.

San Salvador: Devetindvajset voditelj uporniške narodnoosvobodilne fronte Farabundo Marti je soglasno podprlo mirovna pogajanja z vlado predsednika Alfreda Christianija.

Trst: Primorski Dnevnik je po dvanajstih dneh stavke spet izšel.

Buenos Aires: Bivši carinski funkcionar Ibrahim al Ibrahim je izjavil, da je tudi argentinski podpredsednik Eduardo Duhalde med tistimi visokimi funkcionarji, ki so ga prosili, naj jim priznane s carinskim postopkom. Če je tihotapil mamila, ne ve?

Jeruzalem: Približno milijon sovjetskih Židov, ki so že dobili vizume, so se odpovedali Izraelu, ker tam primanjkuje zaposlitev.

**ZLATAR – JUVELIR
TAJNŠEK EDI**

Kidričeva 21
Rogaška Slatina

- ročno izdelan nakit po želji
- nakit za posebne priložnosti
- nakit za mlade
- popravila
- Garancija kvalitete

Z VESELJEM BOM USTREGEL VAŠIM ŽELJAM

TO JE HUSEIN

Nakit Pahlavijev

Medtem ko brez milosti pobija svoje nasprotnike in ima ne vesti neštete žrtve na svetu in jugu svoje države, da o Kurdiv ne govorimo, iraškega diktatorja Sadama Huseina zanima samo, kako bo ohranil svojo absolutno moč.

Ko množice stradajo, trpijo in umirajo, dobiva po izjavi nekega njegovega nekdanjega ministra že leta ilegalno 5 odstotkov od prodane nafte za svoje potrebe. In ne samo to. Ko je bila 1989 končana vojna z Iranom in je iraško ljudstvo za obnovo žrtvovalo zadnji nakit, je Husein kupil cesarske dragotine iranskega šaha Pahlavija za milijardo DEM. Denar so v velikanskem kovčku prinesli v Zaliv, medtem ko se je diktator z evropskimi vladami pogovarjal o posojilih njegovi deželi!

Nakit, ki sta ga nekoč nosili cesarica Farah in njena pred-

hodnica Soraya, je Husein kupil za svojo ženo Sajido. Ali ob tem namerava ponovno uvesti monarhijo – kralja Fejsala so strmoglavili 1958. leta – se ne ve.

Znano pa je, da je diktator povezan z najožjimi pripadniki v vseh ilegalnih transakcijah, ki jih seveda tudi nadzira. Z milijardami od nafte, ki jih je dobesedno ukradel svojemu ljudstvu, hoče Husein po besedah omenjenega ministra svoji družini zagotoviti moč v Iraku za prihodnjih 300 let. (Na sliki: šah in cesarica Farah, ki sta v Perziji vladala do 1979 – tudi kroni sta postali last Huseina).

Toži ga hčerka Za en dolar

mesečno

Frank Sinatra (75) je zaprepaden: toži ga njegova hčerka Tina (43), ker ob njegovi smrti ne bi podedovala dovolj denarja. »Frankie Boy« je svojim trem otrokom v oporoki zapustil po 10 milijonov DEM, ostanek njegovega na 900 milijonov DEM ocenjenega premoženja namerava zapustiti cerkveni dobrodelni organizaciji. Tina se torej pred sodiščem bori za očetov denar.

Bolni princ

V monaški katedrali so prav poleg zadnjega bivališča princese Gracie začeli urejati prosti del marmornate grobnice. Pravijo, da je delo naročil 67-letni princ Rainer in se sprašujejo, če nemara misli na svojo smrt. Prebivalce kneževine skrbi njihov oče, ki je težak srčni bolnik in ga morajo večkrat zdraviti na klinikah. Pred časom ga je pri podelitvi odklikovanja v Parizu zastopal sin Albert (33).

Skoraj pasji plen

Namesto da bi doživela romantični konec tedna z bogatašem Tampalsmannom (64) na Karibih, bi se bil za Jackie Kennedy (61) skoraj tragično končal. Ko je z jahte skočila v vodo, se je v njeni bližini v trenutku pojavil morski pes. Jackie je panično zakričala in z vso močjo zaplavala proti ladji. Eden od članov posadke je k sreči slišal krike in morskoga psa pokončal s strelom. Po tem grozljivem doživetju Jackie seveda ni šla več v vodo.

Trgovina ZOYA
Vida Medved ŠKOFJA VAS

- pralni prašek OSKAR 3 kg 65,90 din
  - pralni prašek PERSIL 3 kg 129,90 din
  - olje ZVEZDA 1 l 16,90 din
  - krmilna pšenična moko 1 kg 3,35 din
- VIDIMO, DA NAM ZAUPATE, ZATO VAM NUDIMO POPUSTE:
- za nakup nad 1.000,00 din 10%
  - za nakup nad 500,00 din 5%
- POPUSTI NE VELJAJO ZA CIGARETE IN AKCIJSKO PRODAJO.

KOVINOTEHNA

PC Hudinja

**DNEVI
UGODNIH
NAKUPOV**
od 15. – 25.4.

ZADETEK V POLNO

NEMOGOČE JE MOGOČE

JURE ŠARLAH, CIGANSKA DUŠA IN VEČNI KLOVN

Krasne nove barve

Jureta Šarlaha danes pesti bolezen. Pravzaprav ga že dolga leta. Takrat, ko se počuti bolje, nastajajo njegova olja, aforizmi, v tistih dneh si – živeti v vlogo lastne ekstravagančnosti, ki jo je najprej gojil sam, nato pa mu je pripisala javnost – še vedno privoščiti kakšen »samonastop«. Pride recimo na otvoritev razstave plastik Metke Plevnik, spite kozarec soka, pretrpi otvoritvene nagovore, potem pa se »samopoklič« v sredo galerije in prebere prgišče aforizmov. Ko publika – delno navdušeno in delno vlnjeno – potem mlačno zaploska, pogleda po toaletah izpod širokih krajev in hudomušno oznani: »Hvala, ampak tile so bili Petanovi, ne moji...«. Ali pa zjutraj prisede v službeno vozilo občinskega izvršnika in naroči, naj ga odpeljejo v Ljubljano. Jure Šarlah. Z večnim klobukom.

Ali danes še slikate?
Včeraj sem delal sliko, moderno kompozicijo, paranoja...

Gre spet za kakšen ciklus?
Delam ciklus iz psihe neuroopsihiatrije, ker sem sam doživljal stvari, kot so depresija, opazoval halucinacije, videl kako so umirali alkoholiki v deliriju, kako so videli bele miši, podgane, kače, kričali celo noč in zjutraj umrli. Vse to sem doživljal v bolnici. Tudi v družbi s slavnim komponistom Kogojem in slikarjem Pavlovcem...

»Kadar sem potreboval denar, sem šel kar do kakšnega pomembnega partijskega sekretarja in sem mu rekel: 'Ti boš pa zdaj od mene eno sliko kupil!' Skoraj vedno mi je uspelo.«

Mislím, da ste vedno slikali v nekih ciklih...?

Imel sem ciganski ciklus, psihološki ciklus, preštudiral sem enajst Trstenjakovih knjig, najbolj pa njegovo psihologijo barv. Janez Bernik, genij, je dejal, da sem v Sloveniji med nadznejšimi, najmočnejšimi v barvah.

Kakšne barve prevladujejo v sedanjem ciklusu?

Srečne. Prevladujejo srečne barve, ker sem srečen. Spoznal sem umetnico, ki je čisto ciganskega karakterja, čisto po mojem okusu.

Lahko izvem, za koga gre?
Ne, tega ne ve nihče. Samo jaz. Igra pa tudi klavir.

Ta vaš ciganski ciklus je najbolj razpiti, najbolj znan. Koliko je teh del?

Kakšnih dvesto.
Je to v glavnem vse razprodano?

Vse.

Ampak zase ste verjetno držali kakšno sliko...?

Samo eno, pa še tisto bom podaril gospe Marlen Premšak. Pred nedavnim ste spet razstavljal v Celju.

Razstavljal sem z amaterji, čeprav sem član Društva likovnih umetnikov. V Muzeju revolucije. Z njimi sem razstavljal zato, ker so amaterji bolj iskreni, skromni, bolj prizadevni in nikdar med njimi ni nevoščljivosti.

Ali je to opaziti tudi v njihovem likovnem izrazu?

Pri amaterjih je glavna figurativnost ali barvni izraz neke kompozicije, ki ima različen smisel. Je sicer nekaj špekulacij, da se slika proda, da je ljudem všeč na oko, pretežno pa amaterji slikajo to, kar sami doživljajo, zelo iskreno.

V zgodnjih letih ste tudi nekaj preslikali in uporabljali različne tehnike.

Risati sem začel s petimi leti. Mati me je naučila igrati šah, smučal sem s petimi leti v kratkih hlačah, ker dolgih nisem imel. Risal sem pa z barvicami, vodenkami, svinčniki rože, drevje, vse kar je bilo. Že v stari Jugoslaviji, v drugi gimnaziji pri Salezijancih sem risal za vse fante, sošolce. V času okupacije sem risal v šoli in doma za dvajset vrstnikov s Ponikve, ki so hodili v Hauptschule. Za vse sem risal. In to ne za denar. Leta 1943 sem šolo končal, naslednje leto pa odšel na sredno slikarsko šolo v Gradec. Za sprejem sem v dveh dneh narisal starca, rože, prosto kompozicijo in razglednico Gradca. Ko sem stvari oddal, so se vsi začudili in me takoj dali kar v tretji letnik. Takrat smo že imeli zvezo z OF. V Gradcu smo naredili strašno neumno sabotažo: pet nas je stopilo na javno tehniko, da je počila

vzmet, potem pa smo jo pobrisali domov, v Slovenijo. Doma sva se s prijateljem dogovorila, rekla, da greva gobe nabirat, in v kratkih hlačah odšla. Iskali so naju dva dni, midva pa sva že bila v brigadi. O časih v brigadi pa ne maram govoriti.

Vseeno me zanima, če ste v brigadi kaj slikali?

Ne.
Niti skic si niste delali?

Nisem risal, ker ni bilo pravega papirja. Sem pa deklamiral po mitingih in pisal časopis.

Kaj je bilo z vami po osvoboditvi?

Šel sem na gimnazijo, kjer sem v enem mesecu naredil izpite za štiri razrede, za kar so drugi potrebovali vsaj tri mesece. V šesti gimnaziji pa so me izključili, ker sem bil baraba, ker se nisem hotel učiti. Z drugimi bivšimi partizani smo tudi v šoli nosili pištole, kadili na hodniku in v stranišču. Potem sem šel v Cinkarno, kjer sem risal in urejal stenski časopis. Potem je prišlo obdobje, ko dolgo nisem risal, okroglih deset let sem bolj pisal in čital. Potem sem bil bolan in sem se zdravil v Vojniku.

Kdaj ste prišli do svojega specifičnega likovnega izraza?

Na mene so vplivali Rembrandt, Van Gogh, Jakopič. Pred 35 leti sem prerisoval Kosa, Pissaroja, Jakopiča in Rembrandta. Prerisal sem kakšnih

»Gospa Moškonova je pred leti dala celjski Zlatarni eno sliko, na kateri je bila neka cesarica. Ta cesarica je imela okoli vratu verižico, na njej pa obesek, velik križ. Poklicali so restavratorja, da je križ prekril.«

dvajset slik. Nanje se nisem podpisoval, ker se to ne sme. Potem sem našel svoj konkreten izraz. Kos ima fantastične barve v slikah in jaz sem slikal v podobni tehniki. Takšne stvari kot je, recimo, reka Sava z Rožnikom v ozadju...

Kako vas je okolje priznalo?

Déjstvo je, da so bile dosedaj odkupljene vse slike, ki sem jih naredil, to pa zaradi tega, ker sem delal z določenim umetniškim izrazom, ki je ljudem imponiral. Dejali so mi, da so moji cigani z rdečim ozadjem moja

najboljša stvaritev. Cigane bom do smrti risal. Spoznal sem to cigansko dušo, ki ljubi svobodo, se potepa, ukrade kokoš kot direktor milijardo, nikdar ne dela in se strastno ljubi. To odgovarja moji skromni, klovnovski, malce nori duši.

»Velenje ima svojo likovno galerijo, Celje pa je še danes sem bil pri županu, da bi mu dal vse podatke. Celje ima zdaj okoli 120 slik, 25 do 30 kipov, pa jih nima kam dati.«

Prišla sva do vašega pisanja...

Da. Jeseni izide moja druga knjiga, ki ima dvesto strani. Rokopisi so že izbrani. Prva, ki sem jo izdal leta 1972 v samozaložbi, me je stala 700 tisoč dinarjev. Direktorji so imeli takrat po 500 tisoč plače. Potem sem dobil tudi Prešernovo nagrado. Zdaj pišem kratko humoresko...

Bi povedali kaj iz nje?

Česen je veliki himalajski junak, še boljši pa je česen Bana pri Merxu. To pa zato, ker je direktor Merxa Ban česen sadil na svojem vikendu, potem pa ga Merxu prodajal.

S čem ste te dni še preokupirani?

Pobiram denar za amaterje. Nekaj podjetij ga je že dalo, nekaj pa jih še omahuje. Pri Aeru bom zaposlil za barve, ker so zelo drage. Včasih tudi sam nimam denarja, da bi kupil drage barve, saj ena škatla stane 600 dinarjev. Jaz pa rabim za eno sliko eno škatlo barv. Platno stane 400 do 800 dinarjev, zato moram delati na lesenit. Včasih, ko so se platna napejala še z žeblički, mi jih je napejala kar žena. No, potem pa so tu še okvirji, 500 dinarjev je najcenejši...

Kje visijo vaše slike?

V Parizu, Nemčiji, na Holandskem, največ pa Avstriji, v Gradcu.

Kako je s tem – biti slikar, slikati?

Slikati ni težko. Če počneš to petdeset let kot jaz, si že pravi obrtnik. Seveda pa je kanček talenta še potreben.

In kako je z zdravjem?

Ne vprašaj.

FOTOREPORTAŽA

Zeleni vrečkarji

Medtem ko mnogi natolcujejo, da podpredsednik slovenske skupščine, gospod Vane Gošnik v Ljubljani snuje vse mogoče medijske čistke, je naš poslanec dokazal – in po njem bi se moral zgleovati marsikateri republiški funkcionar – da se zna lotiti tudi kakšnega povsem konkretnega čiščenja.

Pobrežje rečice Pake je še danes polno smeti, ki so ostale od novembrske poplave. Zato so šaleški krščanski demokrati 6. aprila pripravili akcijo čiščenja, na katero pa žal ni bilo prevelikega odziva. Svojo strankarsko in osebno čast so pravzaprav povsem rešili le Zeleni Velenja, saj sta se akcije udeležila tako omenjeni podpredsednik skupščine Vane Gošnik, sicer predsednik Zelenih v občini, kakor tudi podpredsednik stranke Peter Rezman. Pako so vsaj malo očistili, saj je bilo za slab kilometer pobrežja vse popoldne potrebnih kar petdeset parov rok, obenem pa od blizu ugotovili, kako strašno ta edina šaleška tekoča reka smrdi.

Obvezen posvet ob prihodu predsednika...

... ki se je dela lotil z vso resnostjo!

radio MARŠ

MARIBORSKI RADIO ŠTUDENT

95.9 MHz UKV stereo

oddajamo 24 ur dnevno
lasten program od 15. ure do 21. ure
ob vikendih od 15. ure do 24. ure
in satelitske programe

pripravljamo popoldanski glasbeno-informativni
program
ter večerne glasbene in govorne termine

oglašujte na našem radiu!

Gospodstvska cesta 87/b, 62000 Maribor
tel & fax (062) 221-442, 20-179

IZ SKICIRKE

BORI ZUPANČIČ

O francoskih fabijah in Jimu (I)

Nedavno tega sem na kratko skočil v Pariz. Pariz je veliko, lepo in bogato mesto, katerega duše pa ne moreš spoznati zgolj z ogledom njegovih številnih znamenitosti, ampak se »l'esprit« Pariza nahaja povsem drugje; med njegovimi prebivalci in njihovimi usodami. Parižani so precej zagonetni ljudje. Če vidijo v tebi turista, te bodo skušali takoj »nategniti« kar je pravzaprav razumljivo, kajti Pariz je le Pariz in to se plača, če pa spoznajo v tebi tujca, potem se naseli v njih neka zadržanost, ki ti kmalu razločno zašepeta:

»Hors d'ici, l'étranger!«

Bernard-Henri Levy, medijsko popularni francoski filozof, je v intervjuju za Spiegel izjavil, da obstajajo med francoskimi intelektualci dve veliki tradiciji: amerikanofobija in germanofobija. Za obe pa je po njegovem mnenju razlog v nekakšni narcisoidni prizadetosti, oziroma spačenem samospoštovanju Francozov.

Poudaril je, da to velja predvsem za francoske intelektualce.

Sicer pa je tudi za francosko ljudstvo že od nekdaj znano, da so bolj ali manj latentni ksenofobi: ob že navedenih dveh narodih imajo že kar fabulativno neradi Angleže in verjetno jim tudi prišleki iz naše majajoče se državne tvorbe niso kaj prida pri srcu.

Gotovo je v njih tudi košček balkanofobov in verjetno tudi potencialnih slovenofobov – ki pa lahko zaenkrat še samo čakajo na formalno-pravno potrditev njihove fobije.

Takšni so pač Francozi. Polni fobij in zato ni nič čudnega, da so ob vhodih mnogih stavb pariške intelektualne četrti Saint-Germain-des-Prés pritrjene tablice z napisom: *dr. ta in ta, le psychiatre.*

Tistega sobotnega večera sem z Mišmaš in Rokom zabredel v nek glasen lokal v Latinski četrti, kjer so vrteli univerzalni rock: Brucea, Iggyja, Davida, Stonse, Straitse, Tino in ostale. Še danes ne vem kako se je »spočel« pogovor z dvema »sobotno razpoloženima« Francozoma v bližini naše mize. Prvi izmed njiju nam je skušal nekaj dopovedati, drugi pa nam je pričel čez čas mahati pred nosovi s svojo čekovno kartico.

»C'est le capitalisme!« se je pobahal.

Ko je Rok izvlekel svojo in dejal: »C'est le capitalisme, aussi!«, se je Francoz zagrizel v prazno slamico svojega koktejla in naš pogovor ni in ni hotel več steči naprej. Vanj se je namreč naselil vakuum sestavljen iz jugoslavo oziroma slovenofobije in priznam – tudi frankofobije.

Pariz je zares mesto kjer se kaj hitro nalezesh kakšne fobije. Končno pa ni to nič zelo čudnega, saj živi na tem kraju strnjeno več milijonov ljudi.

In to predvsem ponoči, ko je čas za sanje. In za podzavest.

TEATER

NIKA RAMPRE

SNG MARIBOR: VERDIJEV NABUCCO

Spet dogodek leta

Ni dolgo tega, ko smo imeli priložnost v CD v Ljubljani ogledati si dogodek leta – AIDO. Seveda smo »dogodek leta« pričakovali v vzdušju, primernem napovedanemu dogodku – in temu primerno bili tudi razočarani. Med pavzami je bilo slišati iz vseh strani: ... »no, dogodek leta tole nikakor ni ...« Dirigenti, pevci, glasbeniki, kulturni ataše iz sosednje Avstrije ... nihče ni v predstavi videl dogodka leta. In kdo ga je? Sodelujoči prav gotovo in kot smo videli, tudi naši poznani kritiki – Mihelečič, Učakar ... No, razumemo lahko šodelujoče, ne pa kritikov!

Kaže, da si tudi ti ne upajo svobodno izražati mnenj, saj ne verjamem, da bi imeli slaba ušesa in tudi ozko razgledani verjetno niso. Najlažje je skritizirati in raztrgati »malo ribico«, umetnika, ki še nima imena, ali tistega, ki se nekako ni mogel prebiti v sam »mafijški vrh« kulturno-mafijskega dogajanja pri nas. Pravilo je: mali si ne sme privoščiti napakice, veliki jih lahko delajo. Torej je dostikrat v resnici ravno mali tisti, ki je in mora biti kvalitetnejši, da lahko preživi. Umetniki se bojijo kritikov, koga se bojijo kritiki? Nedolgo po Aidi – spet dogodek leta!

Tokrat »dogodek leta v Jugoslaviji« iz Mafiborske opere. Tudi ta »senzacija« je narejena po že znanem vzorcu: sami gostje iz tujine, reklamirani z visokozvenečimi napovedmi, saj njihova imena sama niso dovolj zgovorna – spice si namreč le ne moremo privoščiti; o naših pevcih niti besedice, saj ti »penzli« niso drugega kot šahovske figurice in nujno zlo, brez katerega pa predstave le ne bi bilo; in najbolj pomembno poleg tujcev – reklama ... visokozveneča, sami: dogodki leta, dunajski vzorci itd. Pa spet – razočaranje.

In gledalec, ki je videl že veliko predstav, marsikatero v tujini ali vsaj resnično spico po televiziji, se sprašuje, kakšno obzorje imajo organizatorji »dogodkov leta« pri nas!? Razmišljajo po vzorcu: saj naš »folk« tako nima pojma, za nas je to več kot dobro? Ali je važno samo to, da sebe postavljajo med nesmrtnike z nerealnimi reklamami ...? Skratka – so neumni oni ali imajo za neumne nas!? Verjetno pa so samo diletanti ... »otroci«, ki se gredo gledališče – saj se nam lahko zasmilijo. In morda se smilijo tudi kritikom!? V tujini je malce drugače – če že hočemo v Evropo. Vsakdanost je Domingo, dogodek leta so Domingo, Carreras in Pavarotti hkrati ... pa to niso le imena, to je kvaliteta. In ker so veliki, si ne smejo privoščiti niti napakice, saj so preveč na očeh kritikom, ki bi se jih kako upali skritizirati. Torej »dogodek leta v Jugoslaviji« spet za koga – mag. Jurgca at company?

KONCERT

Mozart v Žalcu

Glasbena šola Rista Savina Žalec je v petek 12. 4. 91 v mali dvoranci v glasbeni šoli organizirala koncert v počastitev velikega skladatelja W. A. Mozarta. Ideja je pohvale vredna in tudi z obiskom se lahko pohvalijo. Mala, skorajda premala dvoranca je bila nabito polna. Prostor za nastopajoče so morali skriti na minimum, zadaj pa so se gnetli ljudje, ki niso dobili sedeža. Tako so si tisti v prvi vrsti lahko nastopajočega do potankosti ogledali – čisto od blizu – prijeten občutek predvsem za opazovanega. Zaradi nepopisno suhega in slabega zraka je ena od poslušalk celo omedlela – ostali so se kar držali ... tudi nastopajoči.

Kljub izredno slabim pogojem so se trudili in Mozartu niso bili v sramoto. Nastopali so žalske gore listi – glasbeniki, ki jih je nekoč vzgajala žalska glasbena šola in si zdaj že leta z glasbo služijo vsakdanji kruh. Lepa ideja, lepo srečanje ... zakaj ne še lepše? V primernejši dvorani in ne tako ponižno skromno ... Korajža velja – pravita Jurgec in Arnič!

DOGODKI

Koncert v Narodnem domu

Nocoj, v sredo, 17. aprila, ob 19.30, bo v Narodnem domu v Celju vokalni koncert. Nastopila bo sopranistka Nika Vipotnik iz Žalca. Spremljal jo bo pianist Andrej Jarc.

DOGODKI

Likovni svet otrok

Prireditev, imenovana Likovni svet otrok, je ena najstarejših in najkvalitetnejših razstav otroškega slovenskega likovnega ustvarjanja, ogledalo pedagoških prizadevanj po šolah in mladostne likovne domišljije. Zavzeti pedagogi jo snujejo na osnovni šoli Karla Destovnika-Kajuha v Šoštanju, kjer vsako leto pripravijo zelo odzivni natečaj. Tako je že trindvajset let.

Prispele likovne izdelke pregleda strokovna komisija, sestavljena iz strokovnjakov Zavoda za šolstvo, Pedagoških akademij iz Maribora in Ljubljane in ljubljanske Akademije za likovno umetnost. Napravi jo izbor, oblikujejo zasnovano razstavo in izberejo najboljše.

Del najboljših likovnih izdelkov otrok slovenskih osnovnih šol bodo pokazali tudi v razstavnem salonu Zdravilišča v Rogški Slatini, kjer bodo razstavo odprli v petek, 19. aprila ob 20. uri, dela pa bodo na ogled do 10. maja. Ob otvoritvi bodo s priložnostnim koncertom nastopili učenci glasbene šole.

Kraja umetnin

Francoska policija je sporočila, da so v Parizu ukradli kamion, natovorjen z dragocenimi umetninami, ki so bile vredne 5,6 milijona dolarjev. Med ukradenimi umetninskimi deli so bile tudi Rubensove slike. Umetnine so bile razstavljene v nekem razkošnem pariškem hotelu in po končani razstavi naj bi jih vrnil v Strasbourg na javno prodajo.

PESNIŠKA KRAMLJANJA

BINA ŠTAMPE ŽMAVC

Kravja basen

(Za goveje čase)

Gospa krava Noroglava je noro prepričana, da je mojstrica vsega prava. Da se z rogovi premaga vsaka, še tako kravja težava.

Če jo muha na repu zbada, če stoji na robu prepada, če ji pijeta kri dva obada – krava zmeraj z rogovi napada?

Od riganja vsa topoglava, trdi, da je nevarna tudi trava. In nikomur ne verjame, da ji je od rogov zavrela glava!

VEČER INDIJSKE DUHOVNE GLASBE IN VIDEO SREČANJE S SWAMI OMKARANANDO

v ponedeljek, 22. 4. 1991 ob 18. uri v Celju v KINU UNION – mala dvorana I. nadstropje

Program:

- DUHOVNA GLASBA INDIJE OB SPREMLJAVI KITARE izvaja RANGANATHA – Rajko
- KRATKO PREDAVANJE – Predstavitve nekaterih duhovnih učiteljev oziroma Gurujev, ki so povežali vzhod z zahodom
- Osebna izkušnja s Sat-Gurujem Swami Omkarando in Njegovim Ašramom v Švici in Avstriji
- Predava Ranganatha – Rajko Konec
- VIDEO PROJEKCIJA O DUHOVNEM UČENJU SWAMI OMKARANANDE
- ODPRT POGOVOR
- Vljudno vabljeni vsi, ki želite obogatiti svoje življenje z novimi spoznanji!

NOVO PRI JELŠI NOVO PRI JELŠI NOVO PRI

SP
MEXX

Trgovsko podjetje v družbeni lastni

JELŠA

Šmarje pri Jelšah

OBVEŠČAMO SVOJE POTROŠNIKE, DA JE OD 9. 4. 1991 DALJE ODPRT NOVI

RAZSTAVNI SALON POHIŠTVA

V PROSTORIH BIVŠEGA DISKONTA v ROGAŠKI SLATINI, Strma ulica 1. Salon je odprt vsak dan od 14. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure. V NJEM SI LAHKO OGLEDATE POHIŠTVO VSEH VRST, KI GA LAHKO TUDI KUPITE PO NAROČILU IN Z MOŽNOSTJO NAKUPA NA 6 OBROKOV.

NOVO PRI JELŠI NOVO PRI JELŠI NOVO PRI

19. 4. 1991 ODPIRA MEXX – JELŠA SVOJO NOVO POSLOVNO ENOTO

MARKET TOPLICE PODČETRTEK

KJER BO POTROŠNIKOM NA VOLJO ŠIROK ASORTIMAN BLAGA VIŠOKE KVALITETE, KI GA BOMO LAHKO KUPILI PO IZREDNO KONKURENČNIH CENAH NA ODDELKIH ŽIVIL, TEKSTILA IN TEHNIKE. Ob obisku se boste lahko tudi okrepcali v BIFEJU, ki bo posloval v sklopu NOVEGA MARKETJA.

OBIŠČITE NAS, ČAKA VAS PRESENEČENJE!

NOVO PRI JELŠI NOVO PRI JELŠI NOVO PRI

MUZIKA JE BIZNIS

V prejšnji številki je bilo v tej rubriki govora o začetkih in dokončni uveljavitvi **RAP**-a, ne samo kot glasbene smeri v popu, temveč kot celoten način miselnosti, oz. način življenja. Kljub temu da se je **RAP** razvil direktno iz funka, je že v letu 1986 prišlo do originalne in predvsem zelo impresivne fuzije med njim in čistim R'n'R-om. Čeprav je za **RUN DMC** bila priredba pesmi »Walk This Way« (**Aerosmith**) le bežen izlet na to področje (in če smo pošteni, tudi razlog za meteorski preboj) in so **Beastie Boys** pravzaprav na prvi plošči imeli le tri »prave rokčine«, se je v filozofijo pop biznisa kot v kamen vrezalo dejstvo, da je moč na **RAP** finto obdelati praktično vsako pesem, ki je bila kdajkoli napisana, če pa obstaja le količjak ohranjen posnetek pa tudi posemplat.

Potem pa so prišli na sceno **Public Enemy**. Če so raperji drugega vala morda še iskali identiteto, ki bi pomenila več kot le image pop zvezde (najbolj je to uspevalo že omenjenim bendom), so **Public Enemy** zastopali povsem izoblikovana stališča do glasbe in kar je še bolj pomembno, imeli so izdelan odnos do političnih vprašanj, njihovi koncerti in plošče pa so bila politično dejanje. Seveda, P. E. so spregovorili o rasizmu.

P. E. se te, nedvomno zelo delikatne teme, niso lotili s srmežljivo pasivnostjo, temveč s povsem artikuliranim protudarcom občutku večvrednosti belih. Njihova glasba nima v sebi prav nič značilno »črno-mehkega«. Je agresivna in večkrat tudi moteča. Če teksti obravnavajo temo ljubezni, potem govorijo o odnosu med črnim moškim in belo žensko, med belim moškim in črno žensko. In če že govorijo o tem, potem seveda ne pozabijo opisati reakcij družbe na mešane zveze. So bridki in direktni. Njihov znak prikazuje silhueto policajca kot se ga vidi skozi daljnogled ostrorelna puške.

P. E. so vrgli rokavico ne le belim rasistom, temveč tudi vsem, ki se pretvarjajo, da rasizma ni več, da gre le še za anahronizem. Nastavili so ogledalo družbi, v kateri je zanašati se na pomoč policije absurdno (»911 Is A Joke« z zadnjega albuma »Fear Of A Black Planet«). Odrgnili so smrdeč zastor in pokazali, kakšne možnosti ima črn najstnik v getu, da ne postane narkoman, kriminalc ali pa kar oboje.

Najbolj pomembno dejstvo, ki so ga P. E. svetu pljunili v obraz pa je, da ne bodo več čakali na miloščino. Njihov najboljši album (drugi po vrsti) nosi precej nedvoumen naslov »It Takes A Nation Of Millions To Hold Us Back«.

Približno v času, ko je ta album (njihov drugi) izšel, so se pojavili **Niggers With Attitude**.

NWA za razliko od P. E. govori o kriminalu, prostituciji, o drogah in strojnicah. Ves njihov svet sega le do konca geta, prav tako kot obzorje mnogih stanovalcev v teh getih. Ne le, da ne verjamejo policajem, temveč jih odkrito sovražijo (»Fuck The Police«). »FBI služi belmu establishmentu kot orodje za nadzor vseh, ki mislijo drugače«. S takšnimi in podobnimi izjavami so si nakopali na glavo srd državnih ustanov, pa tudi dvomilijonsko naklado prvega albuma »Straight Outta Compton«. Vsi, ki sta NWA že poslušali se verjetno spominjate, da je vsaka druga beseda v verzih »motherfucker« ali kaj podobnega. Le kako jim ne bi uspelo?

Še eno ime, ki veliko pomeni v **RAP** sceni: **ICE-T**. Njegov zadnji album »Iceberg« je poleg že omenjenih albumov P. E. in NWA vrhunec progresivnega **RAP**-a. Nič manj agresiven od predhodnih, a vendar drugačen. Morda gre za prvi »Hard-Boiled Rap« album, ki je zelo, zelo »cool«. Osnovna tema albuma je svoboda govora. Intro v album pa je crossover Jella Biafre z **Black Sabbath**. Glasbeno je »Iceberg« zelo raznolika plošča z izrednimi teksti.

Prav teksti in ideološki pristop so tisto, kar lahko ustvari nepremostljiv prepad med dvema, sicer zelo sorodnima in različnima iste glasbene zvrsti. Če namreč kakšen ljuti raper nosi okrog vrata dvajset kilogramov raznih simbolov pripadnosti tej ali oni bratovščini, se ne pomeni da ima kaj za povedati. Še posebej če ne vidi dlje kot do vrha svojega kurca. In če **MC Hammer** še vsaj sempla Jamesa Browna, Princa in Falca če že res nič drugega pa je prav gnusno gledati, kako se **Vanilla Ice** trudi biti črn – vsaj toliko kot si Michael Jackson želi biti bel. Kakšna ironija – osnovna ideja **RAP**-a je namreč bila, da si, kar pač si, ne glede na barvo kože, ne glede od kod izhajaš. In da te ni sram priznati svojega porekla. Pa še marsikaj drugega, česar pri današnjem mainstream **RAP**-u ni zaslediti drugače kot v obliki obrabljenih public ali prastarih stovov.

LOKALISTI

SEXA, »No Slepp 'till Pussy«, Video cass, Maydi Film & Video

Sexa so bend, ki je na naši underground sceni bolj ali manj navzoč že več kot desetletje. Od začetkov, lahko rečemo nekakšnega »ART-TRASH« rocka pa do danes, se je pod tem imenom zamenjalo kar nekaj postav. Danes so Sexa zrel bend z natančno določeno orientacijo. Njihovi glasbeno-kreativni interesi gravitirajo k nam relativno nepoznanemu White Noise Soundu ali kakorkoli se pač čikaški zvok imenuje. Seveda ne gre za posnemanje določenega zvoka, prej lahko rečem, da je Sexa z leti evoluirala povsem neod-

visno – njihov današnji zvok ima trdne korenine v njihovih začetkih.

Video kaseti, ki so jo izdali v sodelovanju s firmo Maydi v nakladi 500 izvodov, je režijsko dovršena realizacija ideje, s katero dobimo dejansko audio-vizualno podobo o tem bendu. Hkrati je to morda tudi, ob nekaterih izdajah video sekcije SKUC-FV, ena prvih relevantnih glasbenih video kaset pri nas, ki se jih resnično izplača pogledati.

Na njej se nahajajo, verjetno po presoji benda samega, najpomembnejši komadi iz njihovega ustvarjalnega opusa. Večina posnetkov je bila napravljena v živo na koncertu v galeriji »ESCE« v Zagrebu, nekaj pa je tudi studijskih, oz. retro-montaž. Edina zamera, ki bi jo lahko pripisal tej kaseti, so popolnoma neumestni komentarji v angleščini, ki to komajda je. Vse ostalo si zasluži petico.

SEXA: »No Sleep 'till Pussy!«

Naročite jo lahko na naslov: **MAYDI FILM & VIDEO** Čolagovičeva 14 41000 ZAGREB

LESTVE

Velika Britanija – singli

1. HALE & PACÉ AND THE STONKERS – The Stonk/Smile Song
2. THE CLASH – Should I Stay Or Should I Go
3. ROXETTE – Joyride
4. STEVIE B – Because I Love You (The Postman Song)
5. QUARTZ ft. DINA CARROLL – It's Too Late

Velika Britanija – albumi

1. THE FARM – Spartacus
2. CHRIS REA – Auberger
3. REM – Out Of Time
4. KLF – The White Room
5. 808 STATE – Ex: EI

Velika Britanija – neodvisni singli

1. RIDE – Today Forever
2. HAPPY MONDAYS – Loose Fit
3. THE CHARLATANS – Over Rising EP
4. CURVE – Blindfold EP
5. SLOWDIVE – Morning Rise

Velika Britanija – neodvisni albumi

1. THE FARM – Spartacus
2. BUTTHOLE SURFERS – Piouhgd
3. THROWING MUSES – The Real Ramona
4. CARTER USM – 30 Something
5. KLF – The White Room

ZDA – singli

1. MARIAH CAREY – so-meday
2. TIMMY T – One More Try
3. STYX – Show Me The Way
4. GLORIA ESTEFAN – Coming Out Of The Dark
5. STING – All This Time

RAP obeti

1. CL SMOOTH & PETE ROCK – Good Life
2. 3rd BASS – Derelicts Of Dialect
3. YZ – Crocodile Dundee
4. EPMD – Rampage (remix)

BUTTHOLE SURFERS: ne jemljite drog od njih.

5. CRAIG G-Rip You to Shreds

RAP obeti

1. FEEL SMOOTH & PETE ROCK – Good Life
2. TYCIE & DJ WOODY – What's The Reason For Drama
3. BLACK SHEEP – Black Sheep
4. RIF – The Doo-Hop Legacy
5. KMD – Hum Rush

8. Gde domov moj
9. Volga, Volga, mat rodna
10. Od Urala do Triglava

NOVICE

Gary Clail je izdal nov singl, kateremu kritiki napovedujejo hiter vzpon na lestvice. Imenuje se »Human Nature«.

BB King-a si lahko za okoli trideset mark omislite na video kaseti. Išcite pod »Live in Africa«.

Island Pictures se dogovarja s trenutno popularnimi raperji okoli snemanja filma »Go Beverly«. V igri so: **Ice Cube** (ex NWA), **LL COOL J**, **HEAVY D** in drugi. Bojda ne gre le za glasbo, ampak tudi za igro. Bomo videli...

Dinosaur Jr. so izdali album z naslovom »Green Mind«, na katerem se nahaja tudi single »The Wagon«.

Fanzini:

Fanzine **The League Of HM** (Annihilator, Psychotic Waltz, Entombed, Media In Morte...) lahko naročite na naslov **DELIC MUSTA** s. d. 9, 61420 Trbovlje.

Fanzine **No Name** lahko naročite na naslov **KELHAR JURE**, Greenwiška 10 a, 62000 Maribor. **Metal na radiu:**

Radio Slovenija, nedelja 19.45
Koroški radio, četrtek 18.25

Butthole Surfers so izdali nov album za **Rough Trade**. Imenuje se »Piouhgd«. Njihova britanska turneja, ki bi morala biti nekje spomladi je zaradi vojne v Zalivu odpadla.

Bad Brains so remiksali in ponovno izdali album **Rock For Light**. Na CD formatu seveda.

Boharnja skupine **Napalm Death** so zaprli pod sumom, da je sodeloval v ropu draguljarne iz katere je bilo ukradeno za 100.000 funtov nakita. Njegov obraz se je namreč ujema z opisom ene od prič. Ko so ugotovili, da gre za pomoto, so se mu vladno opravičili in ga zaposlili za sodelovanje. Privolil je in njegova prva večja igralska vloga bo v filmski rekonstrukciji ropa. Od tu do Hollywooda je le še korak.

KONCERTI

16. 4. v **SKUC PAUK** v Zagrebu nastopajo **NOVA MOB** s predskupino **RUN WES'Y**

TOP 10 DISCO CIBBY

1. ROXETTE – Joyride
  2. FLOOR – Unchained Melody
  3. MILLI VANILLI – Keep on Running
  4. 2U – Take my Breath Away
  5. GRAF HADIK – Zorba's Dance
  6. BELINDA CARLISLE – The Same Thing
  7. SECCHI – Keep on Jammin'
  8. ROBERT PALMER & Ub 40 – I'll be your Baby Tonight
  9. SABINA – Yeah, Yeah
  10. DINO DVORNIK – Jače manijače
- DISCOTEKA CIBBY** JE ODPRTA VSAK PETEK IN SOBOTO OD 21. DO 03. URE ZJUTRAJ. V SOBOTO GOST VEČERA ALEKSANDER JEŽ.

MAJKE, POKVARENA MAŠTA in **GHOST RIDERS** bodo 18. 4. gostovali v Ljubljani, v dvorani na Gerbičevi. 26. 4. v **KLJUBU-u** v Celju: **MESSERSCHMITT** in **SPOONS**.

V **KUD F. Prešeren** v Ljubljani bodo 25. 4. nastopili **BULIMIA BANQUET** iz Los Angelesa.

Če ste zadnje čase vsaj malo buljili MTV, se boste spomnili črno-belega videa z naslovom »The Beatles And The Stones«. **HOUSE OF LOVE**, kakor se bend imenuje, bodo 18. 4. nastopili v Ljubljani, v **Mali dvorani Hale Tivoli**. Drugi datum: 19. 4. – Zagreb, **Dom Sportova**, 20. 4. – Beograd, **Hala Sportova**.

CARTER USM, znanci z neodvisnih lestvic, bodo nastopili tudi v Jugoslaviji, in to: 21. 4. v **Banja Luki**, 22. 4. v **Zagrebu (Jabuka)** in 23. 4. v **Mariboru (MKC)**.

REKLI SO

Everet True, Melody Maker: »Obstajata dve osnovni pravili kako napraviti intervju z **Butthole Surfers**. Prvo: slabega intervjuja z **Butthole Surfers** ni. Drugo: nikoli ne jemlji nobenih nepoznanih drog od kateregakoli člana skupine **Butthole Surfers**.«

Geoff Travis, Rough Trade: »Manj kot imaš pojma, za kaj gre, več šans imaš, da boš uspel.«

Bivši cimer od Vanilla Ice-a: »Rekel je, da je tisto brazgotino pokasiral v nekem uličnem obračunu band. Veste kje jo je dobil? Ugriznil ga je moj pes Sam, ko mi je hotel ukrasti denar iz žepa, medtem ko sem spal.«

CARTER THE UNSTOPPABLE SEX MACHINE: 23. 4. v Mariboru

TV

»IN:«
– Šest komedijantov na tiskovnih konferencah.

»OUT:«
– »Seznam« v Sivi.

TREND

Imeti redno rubriko o svojem bendu v pismih bralcev.

VIDEO

1. DIE HARD 2
2. TOTAL RECAL
3. DICK TRACY
4. WINGS OF THE APACHE
5. DAYS OF THUNDER

NWA: »Fuck The Police!«

KALKULATOR

Anarho-dinar

Finančna anarhija, ki je zavlada v širšem jugoslovanskem prostoru, v veliki meri pa tudi v Sloveniji, je res enkratni primer, znan predvsem v državah brezvladja, ko je denar docela brezpredmeten, necenjen, tuje valute pa križarijo po trgu kot za šalo. Za nas je značilno, da je monetarni sistem še edini faktor (poleg nogometne reprezentance seveda), ki je skupen in nas drži skupaj. Zato bi tisti, ki se zavzemajo za enotno Jugoslavijo, morali veliko več pozornosti posvetiti tem stvarim. Kajti nitka je zelo tanka, nekateri pa se obnašajo, kot da bi bil denar imun na vse dogodke okoli nas. Rušenje enotnega trga, vdori v finančni sistem in podobno so sicer dovolj rušilni, toda vladna finančna politika je tako neustrezna, da naredi več škode kot vsi bojkoti in blokade skupaj.

Z vezanjem valute se mora vlada obvezati, da ne bo natisnila niti dinarja brez pokritja v devizah ali zlatu. Pri nas seveda temu ne gre verjeti, saj primarna emisija pospešeno deluje, kar je po svoje razumljivo, saj republike ne vplačujejo več v zvezni proračun, iz njega pa se hrani celotna JLA (preko 50%), državne ustanove in podjetja, borci, ... denar pa je potrebno od nekod vzeti. Preboj se je že zdavnaj zgodil in se razpasel do te mere, da je dinar najmanj dvakrat precenjen.

Druga stvar je družbeni bruto proizvod. Mesečno ga ugotavljajo v Zveznem zavodu za statistiko. Denarna masa v obtoku in DBP morata biti v nekakšnem sorazmerju (večji DBP, več denarja v obtoku in obratno). Ob znatnem padcu industrijske proizvodnje v Jugoslaviji pa je povsem nelogično imeti vedno več denarja »zunaj« in pri tem ne pomišljati na inflacijo niti na odvzem določenega procenta denarne mase iz obtoka. Pojavi se takoimenovani mrtev denar, posledica pa je padec obrestnih mer v bankah, zmanjšanje donosnosti investicij in s tem manjša investicijska vlaganja, varnost naložb pa je vprašljiva.

DBP že od začetka osemdesetih let pada (v letih 1987, 1988 in 1989 smo potolkli vse rekorde, saj nam je letni DBP rasel zaporedoma 95, 220% in 2500% nominalno gledano, seveda pa je realno padel za indeksom približno 90). Deloma smo to reševali z inflacijo oziroma devalvacijo, deloma z najemanjem posojil, ki so danes docela nedostopna, trdovratnost vlade glede programa pa smao povečuje prej našete slabosti, saj se je vsak prisiljen znajti sam. Sklep: anarhistična oblast – anarhistično ljudstvo.

URADNIK MOJ MI OSLE KAŽE...

Vip

Mladinski servisi

Končno so nehali skrbeti za nezaposlene; ker pa tamkaj zaposleni nočejo biti ob lahko zaslužen denar in službe, bi nenadoma radi skrbeli za dijake in študente. Zanje sicer skrbijo študentski servisi, ki jim resnično najdejo delo in jih ne ropajo za plačevanje kopice uradnikov in lepih pisarn... Kaj se bo torej zgodilo s tistimi, ki so bili zaposleni preko mladinskega servisa – bodo delali dalje ali bodo podaljšali vrsto na skupnosti za zaposlovanje? V drugem primeru se jim bo najverjetneje godilo nekako takole:

Skupnost za zaposlovanje

Najprej prosilec naleti na njemu nerazumljivo aroganten in neprijazen sprejem pri tistih, ki so plačani in zadolženi za to, da naj bi človeku vsaj poskusili pomagati pri iskanju zaposlitve. Gospa uradnica, s katero prihajajo iskanci v stik, komajda pogleda prišleka in mirno pije kavico, kadi svojo cigareto, ter se po možnosti in po telefonu ukvarja z iskanjem zaposlitve kakšnemu svojemu znancu preko drugih znancev.

Medtem se vrsta čakajočih pred vrati veča. Ljudje, ki upajo na pomoč pa še ne vedo kaj jih čaka na drugi strani vrat. Ne vedo, da bodo ozmerjeni, ker jo motijo med delovnim časom, ne vedo, da bodo nahlujeni, kako si sploh upajo priti spraševati za zaposlitev, ko vedo, da je ne bodo dobili, da jih ni...

Ker nekaterim takšno obnašanje ni prav všeč, in so med njimi tudi taki, ki jih takšno obnašanje celo zelo jezi, so, iz varnostnih razlogov, gospe uradnici dali ključ od vrat, ki ga mirno uporabljata med uradnimi urami za stranke, spet drugje pa so ji postavili visoko stekleno pregrado.

Eni in drugi in zgodba o kameleonstvu

Mladinski servisi (ki v glavnem niso imeli nikakršne pravne podlage za svoje delovanje) so se nenadoma in na hitro povezali s skupnostmi za zaposlovanje; tako so si nekateri rešili službe in tako že predsednik (ex)mladine, dela selekcijo, kdo bo šel kam delat. Zanesljivo je poskrbljeno za znance in sorodnike – od tod čudež, da se ista imena, pri začasnih zaposlitvah, ki so na voljo, pojavljajo znova in znova. Z nelojalno konkurenco kradejo ideje in hodijo v zelje podružnici Mariborskega študentskega servisa, ki se vsaj na pošten način trudi svojim strankam ustreči in pomagati. S takšnim početjem na mladinskem servisu bržčas dobro zaslužijo, odžirajo pa kruh študentskemu servisu, ki je skrčil sredstva za svoje delovanje.

KO SE PREŠTEVAMO 2

»Novokomponovana« Slovenija

Prognoza prebivalstva Slovenije za leto 1991 je 1.978.391 prebivalcev. Predvidel jo je Statistični zavod Republike Slovenije po podatkih iz preteklih let. Kmalu pa bomo (rezultati popisa) lahko ocenili točnost napovedi.

Podatki kažejo, da se je naravni prirast (razlika med rojenimi in umrlimi) v zadnjem obdobju drastično znižal. Vendar ne zaradi zmanjšane umrlivosti (daljša življenjska doba), marveč zaradi manj rojstev. V Sloveniji se namreč hitro približujemo meji normalne reprodukcije prebivalstva. Po ocenah OZN naj bi bila svetovna rast prebivalstva v obdobju 1975–2000 18,4 na 1000 prebivalcev letno, v Evropi 5,3, v Afriki celo 28,7. Slovenci pa smo v letu 1989 pridelali le skromnih 2,4 naravnega prirasta na 1000 prebivalcev.

Reprodukcija Slovencev

Če je bilo število rojstev kritično nizko v letu 1989, ni razloga, da bi se ta trend v letošnjem letu ustavil ali izboljšal. Je vzrok temu spreminjanje vrednot naroda, ki je prepričan, da je na pragu postindustrijske družbe? Poudarek na individualnosti posameznika, emancipacija žensk, »mozaičnost«, hitra spremenljivost pa tudi vedno večje količine odnosov med ljudmi zmanjšujejo možnosti in želje po trajnejših in globljih odnosih.

Verjetno pa pri nas danes ne moremo govoriti o takšnih, za vprašanje rodnosti usodnih, posledicah blagostanja. Vedno bolj pa lahko govorimo o ekonomskih razlogih, če je res, da smo narod, ki se ga polasča strah pred revščino.

Vendar je ravno v revnih družbah povečana rodnost, tudi zaradi ekonomskih razlogov (otroci kot delovna sila, zagotovitev existencije za obdobje starosti, družinska akumulacija kapitala). Pogoj za takšno ekonomijo pa je trdnost družinskih vezi, večgeneracijske družine, tradicionalni odnosi v družini.

Povojna industrializacija Slovenije je zelo hitro spremenila takšne odnose, vprašanje pa je, če jih prebujajoči se tradicionalizem Slovencev in drugačni pogledi na bonitate industrializacije ne bodo začeli ponovno vzpostavljati.

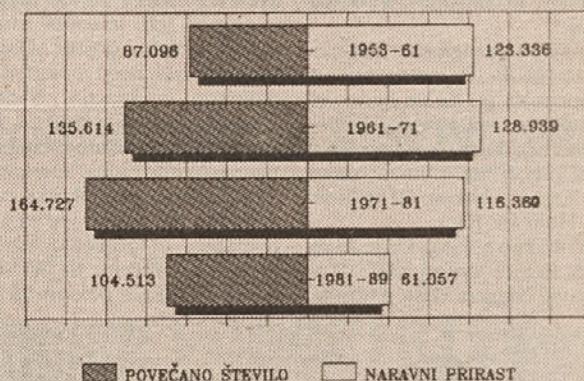
Privlačna Slovenija

Povečevanje prebivalstva Slovenije je v zadnjih dvajsetih letih šlo pretežno na račun preselitev (večinoma iz drugih predelov Jugoslavije), saj rodnost iz leta v leto upada. Vendar pa Slovenija zaradi radikalnih družbenih sprememb postaja migracijsko odbojna predvsem v klasičnem ekonomskem smislu, za industrijske delavce in druge ljudi vajene dela.

Privlačna pa bo vedno bolj zaradi konfliktov med narodi v Jugoslaviji, saj dajemo videz oaze miru. Zavzemanje za pravice ogroženih, toleranten in human odnos pa je zaradi našega prikritega nacionalizma možen samo na daljavo. Za tovrstno privlačnostjo so vedno tudi pričakovanja v zvezi z zagotovitvijo ekonomske in bivalne existencije. Marsikateri pribežnik bo kmalu ugotovil, da je v objavljeni deželi še večji revež.

Privlačna je tudi za ljudi, ki ekonomsko liberalizacijo razumejo kot poligon za kriminalna in polkriminalna dejanja. Visoki zneski gotovine za nakup nepremičnin in ponudnikov iz drugih delov Jugoslavije še ne pomenijo ugodne kupčije, saj se za njimi pogosto skriva delo na črno, izkoriščanje, prostitucija in brezplačno koriščenje uslug socialno naprednejše republike. Na zdravstveno izkaznico Redepa Redepija lahko koristi usluge našete soimenjakov naroda, ki zaradi svojih posebnosti nima razvitih tovrstnih načinov identificiranja.

POVEČANJE PREBIVALSTVA SLOVENIJE V PRIMERJAVI Z NARAVNIM PRIRASTOM PO OBDOBJIH

NARAVNI PRIRAST = RAZLIKA MED ROJENIMI IN UMRLIMI PREBIVALCI SLOVENIJE

tkanine in konfekcija Celje, p.o.

VELIKA IZBIRA

V INDUSTRIJSKI TRGOVINI
NA IPAVČEVI UL. V CELJU

- MODNE TKANINE
- POSTELJNINA IN PRTI
- BOMBAŽNA IN VISKOZNA PREJA
- SKANDINAVSKA KONFEKCIJA ZA MLADE

FRIENDS OF THE FUTURE

OBIŠČITE NAS od 9. do 19. ure
IN-OB SOBOTAH od 9. do 13. ure

KONFEKCIJA
MONT
KOZJE

- 63260 KOZJE / TELEFON (063)
- 781-031, 781-042, 781-046 / FAKS
- (063) 781-128 / ŽIRO RAČUN
- SDK ŠMARJE PRI JELŠAH
- 50730-601-18299
- KONFEKCIJA MONT
- KOZJE
- SKOZI VSE LETNE ČASE
- Z VAMI
- puhovke – MONT
- kombinezoni – MONT
- spalne vreče – MONT
- vetrovke – MONT
- joggingi – MONT
- elastična posteljina jogi
- oblačila za prosti čas
- Lastna trgovina na avtobusni postaji Izletnik v Celju
- Trgovina v Kozjem
- Ugodne cene

ZVEZDE
NA JUTRANJEM
★ NEBU ★

TRGOVINA
FRIZERSTVO

ul. Frankolovskih 2rtev 34, CELJE – HUDINJA, tel.: (063) 33-266

ZA TOPLE IN SONČNE POMLADANSKE DNI VAM V NAŠI TRGOVINI NUDIMO KOLESNA MOUNTAIN-BIKE
ZNAMKE PARTIZAN IN ROG PO ZELO UGODNIH CENAH IN S PLAČILOM NA TRI OBROKE!
POLEG TEGA PA TUDI AKUSTIKO, KOZMETIKO,
TER KARTICE LOTERJE 3x3 IN
POMLADANSKI 3x3

VABLJENI V TRGOVINO

IDEJA '91

Inovatorji

V okviru 5. sejma inovativnega podjetništva IDEJA so v Celju podelili priznanja za inovativne dosežke. Zveza obrtnih združenj Slovenije se je odločila, da nagradi 5 inovatorjev. Prvo nagrado je dobil **Igor Vidmar** za sistem računalniško vodenega nadzora nad tehnološkimi procesi in odpadnimi vodami v industriji. Drugonagrajenec je Matjaž ZALAR za akustooptični merilnik razdalj, tretjenagrajenec pa je **Franc Klemen** za vodne turbine za mikro in hidrocentrale. Četrto nagrado družno dobivata **Drago Lisac** in **Bogdan Vuk** za mikroprocesorsko krmiljeno napravo za navijanje rotorjev zaganjalnikov z žičnim navitjem, peto nagrado pa je dobil **Stanko Starec** za prenapetostni zaščitni sklop.

Gospodarska zbornica Slovenije je letos na Ideji prvič podeljevala priznanja. Med 27 razstavljalci – inovatorji so bili nagrajeni štirje: **Agromehanika Kranj** za pretočni regulator PR-3C in Agrotroinik, **ESO Velenje** za zaprti transportni trak, **ISKRA Avtoelektrika d. d.** Nova Gorica, Tovarna tehnološke opreme za mikroprocesorsko krmiljen stroj za navijanje rotorjev zaganjalnikov z žičnim navitjem in **TAM Tronic d. o. o.** Maribor podjetje za razvoj in proizvodnjo sistemov za avtomatizacijo, in sicer za napravo za avtomatsko merjenje okroglin različnih ojníc.

Pet priznanj inovatorjem je podelila tudi Zveza inivatorjev Slovenije. Priznanja za prikazane dosežke na Ideji '91 so dobili: **Anton Janžekovič** za termokopirni aparat, **Franc Klemen** za mokromini hidrocentrale Palček, **Milan Sokolovič** za design osebnega vozila, **Marjan Heričko** za pesto z navojnim obročem in **dr. Franc Černec** za dodatke za absorbcijo tekočih goriv.

Kot običajno je bilo na sejmju Ideja največ nagrajencev z znaki CELEIA, ki jih podeljuje organizator. Za vsako posamezno vsebinsko področje sejma podeljuje zlati, srebrni in bronasti znak:

Področje računalništva

ZLATI ZNAK – **IBIS SYS**, Beograd, za izdelavo celovitega informacijskega sistema za obvladovanje dejavnosti pošt in hranilnic.

SREBRNI ZNAK – **MONITORING d. o. o.** Radeče, za izdelavo celovitega informacijskega sistema za spremljanje tehnoloških procesov.

BRONASTI ZNAK – **PARTNER – EKO d. o. o.** Ljubljana, za izdelavo računalniško podprtega informacijskega sistema nevarnih snovi.

Področje inovacij

ZLATI ZNAK – **RAZVOJNI TEAM TSS** Sevnica in i. H. S. Krško ter **Vojko Čebular** in **Jože Strojanišek**, za avtomatsko elektronsko napravo za spajanje naramnic.

SREBRNI ZNAK – **Rudi Pečovnik**, dipl. ing. elektrotehnike iz firme TAM – Tronic, Maribor, za napravo in tehnologijo za avtomatski preizkus motorja.

BRONASTI ZNAK – **Stanko Starec**, dipl. ing. iz železniškega gospodarstva Ljubljana, za sistem prednapetostne zaščite železniških signalno varnostnih naprav.

Področje poslovnih daril in kontaktnih sredstev

ZLATI ZNAK – **DESIGN STUDIO GRV**, Kozje, za inovativni in izvorni design kolekcije poslovnih daril, primernih za dostojno promocijo na domačem in tujem tržišču.

SREBRNI ZNAK – **Mojca Robinik-Božič**, Koper, za umetniško oblikovano unikatno keramiko, pri kateri je moč zaznati izjemen čut za estetiko.

BRONASTI ZNAK – **Ivo Brglez**, Celje, za estetsko in enostavno oblikovano čefovito kolekcijo »Špica« izrazite uporabne vrednosti.

POSEBNO PRIZNANJE je dobila tudi **Čipkarska šola Idrija** za inventivno kreacijo vrhunskih umetniških izdelkov, ki so jih ustvarili ljudje šolani v tej ustanovi tako, da so vanje vtkali veliko domiselnosti, estetike, srčnosti ter jih obogatili z etnološko vrednostjo.

NAGRADNA IGRA »HOKEJ '91«

Nagrajenci

Glavne nagrade:

1. nagrada – **motorno kolo Jawa (Avtoimpex Ljubljana, Celovška 150)**; Iztok Znidarič, Dalmatinska 38, 620000 Maribor;

2. nagrada – **sedežna garnitura (salon pohištva MAROS Ljubljana, Javna skladišča, hala 8)**; Anita Skubic, Neubergerjeva 21, 61109 Ljubljana;

3. nagrada – **električni pisalni stroj (Trgovina in servis KOTAR Ljubljana, Ziherlova 6)**; Primož Berden, C. revolucije 2/a, 64248 Lesce;

4. nagrada – **kolo Esperia (GAMA d. o. o. Brežice – Gama center Ljubljana, Titova 64)**; Emil Benedik, Hraše 37, 6448 Lesce;

5. nagrada – **kolo Esperia (GAMA d. o. o. Brežice – Gama center Ljubljana, Titova 64)**; Marija Hozjan, Hudovernikova 8, 61000 Ljubljana;

6. nagrada – **otroško plovilo SKAT**; Martin Leban, Cankarjeva 78, 68000 Nova Gorica.

Tolazilne nagrade:

Priročnik založbe Mladinska knjiga – »ABC Fotografije«:

- Slavko Kokalj, Pot na stavbah 5, 61270 Litija
- Lovro Blažič, Cesta v Vintgar 4, 64260 Bled
- Marta Jerman, Pobeška 33, 66000 Koper
- Aleš Skofič, Brezje 68, 64243 Brezje
- Tomaž Slana, Betnavska 30, 62000 Maribor
- Robert Kavčič, M. Krpana 2, 61000 Ljubljana
- Martin Leban, Cankarjeva 78, 65000 Nova Gorica

Žensko krilo Modne konfekcije MIK Prebold:

- Darja Novak, Ul. D. Kvedra 26, 63230 Šentjur pri Celju
- Manuela Krajcar, Bistrica 51/j, 62341 Limbuš
- Duilij Grižon, Ul. borcev NOB 2, Lucija, 66320 Portorož

Majice KOLINSKA:

- Tone Lazar, Štrekljeva 64, 62000 Maribor
- Marko Dolencec, Tomšičeva 49, 64270 Jesenice
- Matjaž Sedlar, Kotnikova 13, 61000 Ljubljana
- Silvo Urdih, Kostanjevica na Krasu 102, 65296 Kostanjevica na Krasu

Krasu

- Rafael Plut, Pojčeva 5, 61000 Ljubljana
- Matjaž Klemenc, Triglavška 17, 64240 Radovljica.
- Ivan Tomše, V Zalar 3, 61260 Ljubljana Polje
- Mitja Rajterič, Trboje 2/a, 64000 Kranj
- Milena Sedlar, Dom starejših občanov Šmihel, 68000 Novo mesto

- Mojca Skebe-Malič, Vrsta ul. 18, 61357 Notranje gorice
- Zofka Frančeškin, Bilje 123/c, 65292 Renče
- Janez Frelih, Log 12, 64228 Železniki
- Brane Petric, C. talecv 7/a, 64270 Jesenice
- Franc Turk, Ješetova 24, 64000 Kranj
- Darko Čeferin, Krašnova 15, 64000 Kranj
- Mihaela Jamar, Bokalova 15, 64270 Jesenice
- Boris Šuber, Dolga reber 2/c, Koper
- Nada Hranjec, Albrehtova 18, 61291 66000 Škofljica

70

Pravi naslov
za denarne zadeve

Ljubljanska banka

Splošna banka Celje d.d.
Celje

NOVE OBRESTNE MERE

veljavne od 10. aprila '91 dalje

vpogledna sredstva

– za hranilne vloge	20%
– za tekoče račune	18%
– za žiro račune	18%

dovoljeni negativni saldo na tekočem računu 60%

depoziti nad 1 mesec 40%

depoziti nad 3 mesece

– zneski do vključno 10.000,00 din	43%
– zneski nad 10.000,00 din do vključno 50.000,00 din	45%
– zneski nad 50.000,00 din	48%

depoziti nad 6 mesecev

– zneski do vključno 10.000,00 din	50%
– zneski nad 10.000,00 din do vključno 50.000,00 din	52%
– zneski nad 50.000,00 din	55%

depoziti nad 12 mesecev 55%

depoziti nad 24 mesecev 60%

depoziti nad 36 mesecev 65%

TRGOVINA
Šlandrov trg 6
ŽALEC

OBIŠČITE NAS V NAŠI TRGOVINI, KJER VAM PONUJAMO ŠIROK IZBOR NABOŽNIH STVARI OBLAČILA ZA SVETI KRST (S SVEČO IN PLATNOM), OBLAČILA ZA SVETO OBHAJILO IN SVETO BIRMO Z RAZNIMI MODNIMI DODATKI, KOT SO ŠLAJERJI, VENČKI, ROKAVICE IN TORBIC.

PRI NAS DOBITE TUDI SVETA PISMA STARE IN NOVE ZAVEZE, UNIKAT PREDMETE DOMAČE OBRTI LEŠENIH IN GLINASTIH IZDELKOV TER RAZNA DARILA IZ BLIŽNJEGA VZHODA.

POSEBNO PONUDBO PA SMO PRIPRAVILI ZA VSE LJUBITELJE Plišastih medvedkov. VSE, KI IMATE ALI ŽELITE IMETI STAREJŠE Plišaste medvedke vabimo v našo trgovino, kjer jih lahko date v prodajo, ali pa jih tudi kupite.

MALI OGLASI

AVTOMOBILI

OPEL KADET 1,6 D, letnik 11/85, kamion TAM 125T 12, prodam. Tel.: (063) 713-145

YUGO KORAL 55, letnik 1988, s plinsko napeljavo in Lado Samaro, letnik 1989, prodam. Tel.: (063) 33-882

ZASTAVO 101, letnik 1980, registrirano do konca leta, prevoženih 80.000 km, garažirano, prvi lastnik, prodam. Jože Foršner, Gorica 16 a, Šmartno v Rožni dolini

GOLF XJ, letnik 1990, ugodno prodam. Tel.: (0601) 41-726

P 126, letnik 1979, registriran do 28. 8. 1991, prodam za 1.200 DEM. Tel.: (063) 26-640

LADO karavan 1300, svetlo rdeče barve, letnik 10/85, prevoženih 50.000 km, registriran do 20. 10. 1991, prodam. Cena po dogovoru (v DEM). Ivan Veber, Trnovlje 125, Celje

FIAT 128, nov motor, registriran do junija, atraktiven, prodam za 22.000,00 din. Tel.: (063) 831-349

LADO 1300, karavan, letnik 1989, prodam. Tel.: (063) 776-492

ZASTAVO 101, Skala 55, letnik 6/89, sinje modre barve, garažirano, prodam. Tel.: (063) 25-004 (popoldne)

RENAULT 8, vozen, registriran in rezervne dele za R 8, prodam. Tel.: (063) 712-221 int. 69 ali (063) 711-278 (dopolodne)

R 5 GTS, francoski, letnik 8/87, prevoženih 24.000 km, garažirano, prodam. Tel.: (063) 857-070

OPEL KADETT, letnik 1977, prvi lastnik, v odličnem stanju, ugodno prodam ali menjam za traktor. Tel.: (063) 821-274 (od 18. do 21. ure)

OPEL KADETT, letnik 1974, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (0602) 31-778

LADO RIVO 1300, letnik 1989, registriran do 28. 3. 1992., prodam ali menjam za manjši avto. Tel.: (0602) 20-032.

GOLF JGL, diesel, letnik 1985, prevoženih 62.000 km, garažirano, lepo ohranjen, prvi lastnik, prodam. Tel.: (063) 855-108

PEŽO 504 TI, letnik 1978, prodam. Tel.: (063) 853-949

FIAT 126 P, letnik 1981, prodam za 1.100 DEM. Tel.: (063) 831-486

FIAT 126 P, letnik 1986, prodam za 2.500 DEM. Tel.: (063) 831-486

R 5 GTL, letnik 1985, prevoženih 63.000 km, lahka platišča, registriran do 1992, prodam za 9.800 DEM. Tel.: (063) 31-359

VW JETTA 1,6 B, letnik 1986, prodam za 14.500 DEM. Prodajni zastavo 128, letnik 1987 za 6.800 DEM. Tel.: (0602) 31-759 (popoldne)

ZASTAVO KOMBI 850 AK, letnik 1982, prevoženih 60.000 km, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (0602) 55-100 (zjutraj od 7. do 8. ure)

ZASTAVO 750 LC letnik 1979, registrirano do decembra, prevoženih 82.000 km, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 888-125

YUGO 45 E, letnik 1986/12, prodam. Cena je 4.200 DEM. Tel.: (063) 711-365 (četrtak, od 15. ure dalje)

PZ 125, prodam. Čuček, Koroška 56, Maribor

BMW 316, letnik 1980, odlično ohranjen, prodam za 10.000 DEM. Mlakar, Breg 20, Celje

FIAT 126 P, letnik 1978, prodam. Mojca Planinšek, Bukovžlak 37, Teharje

Z 750 LE, letnik 1977, registriran do konca novembra, prodam. Tel.: (062) 23-009 (popoldan)

YUGO Skalo 55, letnik 3/1990, prodam. Tel.: (063) 611-269

LADO Karavan, kupim – do 60.000,00 din. Tel.: (062) 37-316

VECTRO 1,7, diesel, GLS, z električnim reguliranjem ogledal, soferski sedež se lahko dvigne, radio z električno anteno, barva »gnile višnje«, metalizirano steklo, prodam za 35.000 DEM. Tel.: (049) 71-465

LADO SAMARO 1300, letnik 1988/6, prodam za 10.000 DEM. Tel.: (062) 510-009

YUGO 55, star 17 mesecev, z opremo, prodam za 85.000,00 din. Prodajni zastavo 45, star 18 mesecev za 82.000,00 din. Tel.: (063) 763-218 ali (063) 763-111

FORD SIERA diesel, 1800 Turbo, prodam. Tel.: (049) 71-035

YUGO koral 45, letnik 1988/12, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 36-383

FORD SIERRO, 1,8, turbo, novo in Mercedes 300 D, letnik 12/1979, prodam. Tel.: (049) 72-077

YUGO Koral 60, letnik 1990 in Zastavo 1,1 GX, letnik 1988, prodam. Tel.: (062) 663-126 ali (062) 662-169

DINO

PROIZVODNJA otroške opreme in TRGOVINA
CELJE, CESTA NA OSTROŽNO 83
PROIZVAJAMO:

- OTROŠKE GLOBOKE IN ŠPORTNE VOZIČKE
  - STAJJICE
  - POSTELJICE
  - IGRAČE – VOZIČKE ZA LUTKICE
- OSREČITE SVOJEGA OTROKA Z IZDELKI »DINO«
Tel.: 34-649 ali 36-845

OPEL 1,4 LS, 70 KS, letnik 1990/III, modre metalik barve, prodam. Tel.: (049) 71-434

NISSAN Micro 1,2, super, s katalizatorjem, kovinsko črne barve, letnik 1991, prodam. Tel.: (049) 71-717 (vsak dan razen nedelje od 7. do 22. ure)

YUGO 45, Korla, prevoženih 16.000 km, letnik 5/1989, prodam za 5.500 DEM. Tel.: (061) 29-686

ZASTAVO 101, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Tel.: (062) 39-728

BMW 525, letnik 1980, zamenjam za manjši avto. Tel.: (062) 691-664

R 4 GTLJ, registriran do marca 1992, z dodatno opremo, prevoženih 65.300 km, letnik 1985, prodam za 4.800 DEM. Tel.: (062) 819-737 Adi

ZASTAVO 128, 1100 CL, letnik VI/87, ugodno prodam. Tel.: (062) 658-781

GOLF JGL, letnik 1981, prevoženih 62.000 km, registriran do junija 1991, rumene barve, prvi lastnik, original, barva, zelo dobro ohranjen, prodam. Tel.: (063) 814-480 (od 17. do 20. ure)

OPEL CORSO 1,3 i, letnik izdelave 1988, prodam. Tel.: (063) 25-598

GOLF JX, bistro metalik, letnik 10/1988, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (069) 23-873

ZASTAVO 101, letnik 1989, prodam za 7.300 DEM. Tel.: (063) 744-207

YUGO Koral 45, letnik 1990, prodam za 7.000 DEM. Tel.: (062) 662-332

MERCEDES 190 D, nov, električna pomična streha, centralno zaklepanje, temna stekla, ... ugodno prodam za 64.000 DEM. Tel.: (062) 412-982

YUGO 45, letnik 1986/12, registriran do 4. 1992, prodam za 4.500 DEM. Boštjan Križanec, Savinska 33, Makole

OPEL KADETT, C-tip, letnik 1975, zamenjana karoserija, garažirano in solidno ohranjen, ugodno prodam. Tel.: (063) 29-738

BX 16 TRS, letnik 1983/12, zelo dobro ohranjen, prodam za 10.000 DEM. Tel.: (063) 713-959 – ogled popoldne, Pavel Lešnik, Šempeter 184 D, Šempeter

R 4, GTL, letnik 1988, prodam za 6.000 DEM. Tel.: (063) 37-747

R 5, campus, letnik 1990, 5 vrat, rdeče barve, kot nov, prodam. Tel.: (063) 850-087

YUGO skala 55, rdeče barve, letnik 3/1989, prevoženih 18.000 km, prodam za 7.600 DEM (v dinarski protivrednosti) ali nov golf diesel, prevoženih 1.500 km, kasko zavarovan, prodam za 25.000 DEM (v dinarski protivrednosti). Dušan Kaplan, Cerklje ob Krki 73, Cerklje ob Krki

ZASTAVO 128 letnik 1985, prodam za 4.000 DEM. Tel.: (063) 32-195

DAIHATSU charade, GTTI, letnik 1988/6, prodam za 16.000 DEM. Tel.: (063) 25-735

RENAULT 18 TLJ, letnik 1986, prodam. Tel.: (063) 31-436

125 P, letnik 1978, prodam za 1.000 DEM. Tel.: (061) 872-106

FORD GRANADO, avtomatik, 2.290 ccm³, v odličnem stanju, registrirano do 13. 2. 1992, letnik 1973, prodam za 3.800 DEM. Rajko Bruič, Muzejski trg 5, Celje

126 P, letnik 1981, registrirano do 13. 6. 1991, prodam za 1.700 DEM. Betka Novak, Solčava 52, Solčava

LADO RIVO 1500, letnik 1989, registrirano do maja 1991, ugodno prodam z radiom, preklpom, prvi lastnik, dobro ohranjen. Cena je 8.100 DEM. Tel.: (063) 831-655

PASSAT turbo diesel CL, letnik september 1987, 78.000 prevoženih kilometrov, original rdeče barve, garažirano, dobro ohranjen, registriran do 2. 7. 1991, prodam. Tel.: (061) 481-819

MAZDO 121, 1,3 I, 16 V, prodam za 15.000 DEM (carina in davek na 11.000 DEM). Posredujemo pri individualnem uvozu avtomobilov preko Hrvaške. Tel.: (042) 46-540

PASSAT GL, star dve leti, srebrne barve, prodam. Tel.: (062) 305-312

126 P, letnik 1988, registrirano do septembra, prodam. Tel.: (063) 773-139 Aleš. Prodajni zastavo 101, letnik 1977, registrirano do decembra.

ZASTAVO 126, letnik 1988, prodam. Tel.: (063) 783-282

MAKARENKO, p.o.
CELJE sporoča:

Po Didaktah Stuttgart 85, Basel 90 in Düsseldorf 91, potujejo slovenski prosvetni delavci tudi na II. Potujoči seminar GENOVA 91 – AMERI – EURO FLORA.

Na prvem potujočem seminarju /Bavarska – Tirolska 1990/ so prosvetni delavci spoznali, kako se knjiga SLOVENIJA, TE POZNAM? uporablja pri pouku.

Na seminarju GENOVA 91 pa bodo spoznali, kako se v šoli uporabljata mapi za naravoslovne in kulturne dejavnosti. Prav tako bodo spoznali, kako se spominška knjižica MOJI SPOMINI NA OSNOVNO ŠOLO dajo uporabiti pri začetnem pisanju in branju.

Udeležence smo zaupali Turistični agenciji IZLETNIK. Odhod udeležencev je v petek, 19. 4. 91 ob 13. uri izpred hotela CELEIA.
Srečno!

GOLF JGL, diesel, letnik 1983, modre barve, prevoženih 110.000 km, prodam za 7.500 DEM. Bil je garažirano. Tel.: (063) 816-645

ZASTAVO 128, letnik 1988/12, registrirano do decembra, prodam. Tel.: (063) 37-606

WARTBURG, letnik 1982, registriran do 4. 4. 1992, prodam. Tel.: (063) 35-029

GOLF diesel, letnik 1984, registriran do 19. 2. 1992, prodam ali menjam za Golf JX z doplačilom (letnik 1986). Renata Kolar, Irišičeva 6, Celje (ogled popoldne)

OSTALO

CIPRESE za živo mejo, ugodno prodam. Tel.: (063) 32-652 (po 20. uri)

AVTOMATIK (motor), skoraj nov, ugodno prodam. Tel.: (063) 33-293

BRAKO PRIKOLICO (skif), motor APN 7, akvarij z ribami ali brez ali posamezno, moško kolo na 5 prestav, prodam. Milan Destovnik, Stanetova 20, Velenje

MASKO za uno in yugo, sprednjo, prodam. Vrtna ulica 8, Store

VESPO PX 200 E, prodam. Bojan Cvelfer, Pucova 4, Celje

PRIKOLICO skif – brako, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Tel.: (063) 34-509

CISTILKO za čiščenje lokala, iščem. Tel.: (063) 776-394

ŽENSKO za vodenje računovodskih in knjigovodskih del, iščem. Tel.: (063) 776-394

SEDEŽNO GARNITURO, dobro ohranjeno (trosed, postelja in dvosed), ugodno prodam za 10.000,00 din. Tel.: (063) 21-768

KOTNO SEDEŽNO GARNITURO s foteljem, dobro ohranjeno, ugodno prodam za 10.000,00 din. Tel.: (063) 21-768

PORAVNALNI STROJ Mio Osijek z več operacijami, skoraj nov, prodam. Tel.: (063) 828-132

DIRKALNO KOLO, moško, s pet prestavami, prodam za 300 DEM. Prodajni zastavo žensko kolo za 200 DEM. Tel.: (062) 514-737

HARMONIKO, prostotonsko, domače izdelave, prodam. Čuček, Koroška 56, Maribor

MOTORNO KOLO puch 250, z vso opremo, prodam. Tel.: (062) 813-093

JAWO 350, letnik 1989, prodam za 11.000,00 din – možno tudi na obroke. Tel.: (062) 35-268

PRIKOLICO za avtoveleko, prodam. Bučar, Wilsonova 14, Melje, Maribor

JAWO 350, športno preurejeno, prodam za 8.000,00 din. Tel.: (063) 512-946

PRIKLOP za zastavo 101, kladinet, bojler (električni), 80 l, vse rabljeno, po polovični ceni prodam. Edi Fidler, Ivenca 12, Vojnik

GARAŽO na Otoku, (vhod iz Trubarjeve), ugodno prodam. Tel.: (063) 25-866 (popoldne)

PEČ, novo, feroterm, 32 kW, 30% ceneje, prodam. Konrad Fazarinc, Trnovlje 45 a, Celje

TRGOVINA »ANJA«, Šentjur, Nova vas, tranzitna cesta proti Slivniškemu jezeru, išče partnerja s kapitalom za bistro. Tel.: (063) 741-089 vsak dan od 8. do 10.30 in od 18. do 22. ure (sobota od 13. do 20. ure)

CVETLIČNA KORITA, lešena, za okno oziroma balkone, dimenzij 17/60, 17/30 in humus, prodam; pripeljem tudi na dom. Tel.: (063) 770-114

ČRNO JAKNO, usnjeno, motoristično, prodam za 4.000,00 din. Prodajni zastavo popolnoma nove boksarske rokavice Alex 10 OZ, za 1.500,00 din. Jože Ogris, Brestovška cesta 32, Rogaška Slatina

Savinjski magazin Žalec

Leopold Pecko

Petrovčice 100, 63301 Petrovčice, tel. (063) 776-394

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, DA SMO PRESELILI SVOJO PRODAJALNO IZ ŽALCA V PETROVČE, KJER BOMO ŠE NAPREJ SKRBELE, DA BO VAŠA MIZA POCENI, A BOGATO ZALOŽENA

NUDIMO VAM

– SVEŽE MESO IN MESNE IZDELKE PO ZELO UGODNIH CENAH

– SVINJSKE POLOVICE ZA SINDIKATE IN KOLEKTIVE PO SAMO 39,80 DIN ZA KG

NOVO

NOVO

Savinjski magazin
Žalec

NOVO NA POLZELI – NOVO NA

OD ČETRTEKA, 18. APRILA DALJE, BOSTE V PRODAJALNI PRESKRBA ŽALEC, PRODAJNO MESTO POLZELA (bivši diskont, poleg SP Polzela), LAHKO KUPOVALI PO NIŽJIH CENAH. KUPOVALI BOSTE LAHKO OD 2.000,00 DIN DALJE, ZAGOTAVLJAJO PA VAM, DA BOSTE S CENAMI ZELO ZADOVOLJNI.

OBIŠČITE JIH, NE BO VAM ŽAL!

NOVO NA POLZELI – NOVO NA

**VSE VRSTE PEČI,
RADIATORJE IN
SMETIŠČNE
KONTEJNERJE**

PROIZVAJALCA EMO IZ
CELJA PRODAJAMO PO
TOVARNIŠKIH CENAH
S 5% POPUSTOM NA
3 ČEKE.

INFORMACIJE PO
TELEFONU (063) 711-254
od 7. do 14. ure.

MOTORNO KOLO MZ, 150
cm³, leto 1980, registrirano do
10. 10. 1991, jadrarno desko
– surf, dva para smuči (komplet
opremo), drsalke, prodam. Cena
po dogovoru. Slavko Gregorin-
čič, Rifnik 41 a, Šentjur.

POROČNO OBLEKO, žen-
sko, belo, za nosečnico, št. 40,
ugodno prodam. Možen ogled.
Jadranka Žolger, Cesta na kme-
tijsko šolo 10, Šentjur

PRIKOLICO za prevoz živi-
ne, novo, prodam. Cena po do-
govoru. Ogled vsak dan od 9. do
20. ure. Marko Korpnik, Loke
56 a. Mozirje

NOVEJŠO STANOVANJSKO
HIŠO, nad 150 m² stanovanjske
površine in do 1 ha zemlje v bliž-
nji okolici Celja ali Žalca, kupim.
Plačam takoj. Tel. (063) 25-994

DVOSEDEŽNO POSTELJO,
zložljivo, z dvema dodatnima fo-
teljema, prodam. Cena je
4.500,00 din. Tel. (063) 25-557
(Gregor Uranič) (torek, sredo,
četrtak od 15. do 19. ure in pone-
deljek, petek od 9. do 13. ure)

PLINSKI REŠO z električno
pečico Sloboda, zelo ugodno
prodam. Tel. (063) 21-816

BARVNO TELEVIZIJO pro-
dam za 1.500,00 din. Lidija No-
vak, Frankolovo n.h., Frankolo-
vo (15. 4. 1991 do 19. 4. 1991
– dopoldne)

ČEVLJARSKISTROJ za šivanje
(celindrica) ali orodje, čevljar-
sko kupim. Darko Novak, Bado-
vinčeva 18, Laško

AKVIZITERJI POZOR! Nov
artikel na našem tržišču. Tel.
(063) 850-552

VINOGRAD oddam v najem,
brezplačno. Vera Petrak, Tru-
barjeva 2, Celje

OTROŠKO KOLO za pred-
šolskega otroka, zelene barve,
ugodno prodam. Tel. (063) 21-
816

PARCELE za vikend, 20 km
iz Celja, prodam. Tel. (063) 25-
675 (zvečer)

AVTOMATIK 3, silver bul-
let, izvoznik model z litimi platišči
in smerokazi, odlično ohranjen,
prodam za 6.000,00 din. Tel.
(063) 39-595

RAČUNALNIK Sinclair ZX
81 + spomin MEMOPAK 16
K RAM na senzorje, v dobrem
stanju, prodam. Dodam še
usmernik, nekaj literature in dve
kaseti. Cena po dogovoru. Bošt-
jan Božič, Poženelova 7, Laško

PLETILNI STROJ Brother,
nov, dvoredni, za debelo volno,
moherje in debele garne, pro-
dam. Zraven prodam tudi nekaj
materiala za pletenje. Cena je
3.200 DEM. Tel. (063) 24-616
(popoldne)

VOZIČEK (kombiniran), av-
strijski, rabljen 6 mesecev in hoji-
co »CAM« – italijansko, ugodno
prodam. Lahko tudi na več obro-
kov. Tel. (063) 28-374

NOVOFUNDLANDCE, mla-
diče z rodovnikom, cepljene,
prodam za 700 DEM. Alenka
Trogar, Letuš 15 a, Šmartno ob
Paki

KITARO uspešno poučujem.
Tel. (063) 33-820

**SALON NAKITA IN
SONČNIH OČAL**

KLIPSA

ROGAŠKA SLATINA
HOTEL »SAVA«
Tel.: (063) 814-824

ŽVICE (grobance), Šmartnico,
Izabelo in Kvinton – še na zalogi
pri Adolf Lipuš, Zvodno 63, Ce-
lje. Tel. (063) 21-481

MEŠALEC za beton, ugodno
prodam. Tel.: (063) 32-262

BMW (motorno kolo) 100 RS,
letnik 1978, dobro ohranjen, pro-
dam. Cena po dogovoru. Janko
Mihevc, Vrhe 56, Teharje

MOPED tomos, 4 brzine, pro-
dam za 500 DEM. Vid, Brinov-
čar, Dolarjeva 18, Celje

ŠOTOR za štiri osebe (mož-
nost bivanja tudi več oseb.), pro-
dam. Tel. (063) 31-887 ali (063)
33-112 int. 4655 Roman Paulin

TROSED – bambus, kombi-
niran s črnim usnjem, okroglo
bambus mizo in francosko poste-
ljo (210 x 160 cm) sestavljeno iz
naravnega lesa, ugodno prodam.
Tel. (063) 858-480

**ORODJA IN TEHNOLOGI-
JO** za izdelavo nabožnih pred-
metov, prodam. Možnost pro-
daje v četrtke in petek. Karl Jesenek, Nizka 12,
Rečica ob Savinji

GLISER Kvarnerplastika 370,
oranžno-beli, Tomos 18 elektro-
nik cca 100 del. ur, volan, ko-
mande, skupaj s cerado in eno-
no prikolico, prodam za 4.800,
DEM. Tel. (063) 36-443

MEX BANKA

**NOVE, VIŠJE
OBRESTNE MERE**

VELJAVNE OD 15. 4. 1991

Vrsta vloge

letna obrestna mera

VLOGE NA VPOGLEJ

VEZANE VLOGE

nad 1 mesec

nad 3 mesece

nad 6 mesecev

nad 12 mesecev

40%

47%

50%

55%

60%

Če pa imate na vpogledni vlogi vsaj 30.000,00 din več kot 6 mesecev, vam za celotno vlogo pripadajo 55% letne obresti.

Obresti vam bomo obračunali in pripisali ob koncu meseca, v katerem je poteklo 6 mesecev.

KDOR VARČUJE, SI SREČO KUJE!

**MALI OGLASI
ZASTONJ**

KUPON 7

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

TROFAZNI MOTOR, 7,5
kW (10 KS), 1450 obratov/minu-
to Δ 380 V (elektrokovina), eno-
fazni motor, 0,75 kW (1 KS),
2860 obratov/minuto Δ 220
V (elektrokovina) z DME stika-
lom, prodam. Jože Forštnar, Go-
rica 16 a, Šmartno v Rožni dolini

ŠPORTNO KOLO, otroško
(Junior) in 2 pony kolesa, pro-
dam. Tel. (063) 713-145

POROČNO OBLEKO, št.
38–42 (tudi za nosečnice), bele
barve, prodam po zelo ugodni
ceni. Tel. (063) 745-287 (od 18.
do 21. ure)

CIRKULAR, 3 faze, Stan-
dard Osijek, večjo tovorno pri-
kolico za osebni avto, električni
izvijač (šravbar) Bosch, vlečno
kljuko za kombi, prodam.
Tel. (063) 27-852

IZDELAMO načrte za vse vr-
ste orodij in priprav, hitro in po-
ceni. Tel. (063) 29-586

**DVOBODNO STANOVA-
NJE** v Velenju, v tretjem nad-
stropju, zamenjam za dvobodno
v pritličju. Plačam stanarino za
šest mesecev. Tel. (063) 854-090
ali (063) 853-321 int. 656

KUHINJSKE ELEMENTE,
električni štedilnik, hladilnik,
pralni stroj »Gorenje«, termo-
akumulacijsko peč, mizo, stole,
kavč, ugodno prodam. Tel. (063)
21-872

TOMOS Avtomatik A3, rdeče
barve, z mnogo dodatne opreme,
odlično ohranjen, star 4 leta,
ugodno prodam. Tel. (063) 35-
214 (zvečer)

STRIŽEM KODRE. Tel.
(063) 36-606 (po 17. uri)

HIŠO z malim vrtom in braj-
dami, na lepi sončni legi, pod
Donačko goro pri Rogatcu, po
zelo ugodni ceni prodam. Tel.
(063) 816-612

INŠTRUIRAM matematiko,
fiziko, angleščino. Prevajam
strokovno angleško literaturo.
Tel. (063) 37-315

KOLE za fižol, nove, pet me-
trske, kupim. Franc Fidler, Milo-
ša Zidanška 10, Šentjur

HARMONIKO, kromatično,
100 basno, novo, prodam za
4.000,00 din. Tel. (063) 701-636

**OPREMLJENO STANOVA-
NJE** za daljšo dobo oddam zane-
sljivi osebi ali zakonskemu paru.
Cena 100 DEM + tekoči stroški.
Tel. (063) 35-889

TOVORNO PRIKOLICO,
z naletnimi zavorami, nosilnost
je 700 kg, mere 260 cm x 122 cm
x 30 cm, prodam za 20.000,00
din. Tel. (064) 49-303

DELAVEC s prakso v klju-
čavničarstvu, strugarstvu in na
drugih delih, iščem delo (nkv).
Nastop takoj. Tel. (063) 856-535

ŠIVALNI STROJ Bagat Da-
nica in šivalni stroj Junger Ruh,
ki šiva usnje, ugodno prodam.
Prodam tudi trosed in dva fote-
lja, termoakumulacijsko peč, ter
dnevni regal (3,60 m) in franco-
sko posteljo. Košec, Vrunčeva 9,
Celje

**ZA POMOČ V GOSPODIN-
STVU** vzamem k sebi upoko-
jenko. Lep honorar, stanovanje
in hrana zagotovljeno. Tel. (063)
781-036

LESNO OBDELOVALNI
stroj Mio Standard, 6 operacij,
prodam za 10.000,00 din (ceneje
kot je nov). Tel. (063) 856-103

HOROSKOP

Oven 21. 3.–20. 4.

Če se boste ta teden odločili za priložnostni nakup, bo lahko marsikaj odločilnega pomena. Sicer imejte pred očmi le najpomembnejše naloge, vse nepomembne reči pa odložite na poznejši čas. Srečne številke 4, 34, 38, 47.

Bik 21. 4.–20. 5.

Pred vami bo delovno zelo trd teden in v njem ne bo kaj prida priložnosti za počitek. Nekoliko živčno razbremenili se boste ob koncu tedna. O predvidenem potovanju raje temeljito premislite in ga odložite. Srečne številke 1, 11, 18, 36.

Dvojčka 21. 5.–21. 6.

Trenutno boste zelo upoštevani in to bo povečalo vašo samozavest. V prijetnem vzdušju, v katerem se zanjete občasnemu, pa boste doživeli tudi nepredvidene reči. Bodite previdni v zaupnih pogovorih. Srečne številke 10, 15, 30, 49.

Rak 22. 6.–22. 7.

Ni izključeno, da vas bo minila pretirana potrpežljivost z okoljem, ki vas očitno zlorablja. Naj vam ne bo žal odličnih korakov, da razčistite star nespornost. Ugotovili boste, da niste pomembni, kot se vam zdi. Srečne številke 2, 4, 8, 19.

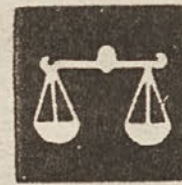
Lev 23. 7.–23. 8.

Trenutno vas mika, da bi vzpostavili nov odnos z neko osebo in vse drugo zavrgli. Pazite, da ne boste naredili računa brez krčmarja in doživeli razočaranja. Ugotovili boste, da niste pomembni, kot se vam zdi. Srečne številke 5, 6, 9, 11.

Devica 24. 8.–23. 9.

Ta teden pri svojem delu ne bodite pretirano natlačni, ker sicer ne boste kos najvažnejši nalogi. V ljubezni lahko zelo lahko miselno zagrešite napako, če boste preveč drzni. Razmislite o predlogu partnerja. Srečne številke 9, 19, 21, 42.

Tehtnica 24. 9.–23. 10.

Ne pustite, da bi vas partner preveč denarno podpiral in plačeval račune, ampak raje premislite o posledicah. Srečanje s stariim znancom vam bo prineslo veliko spremembo in tudi zelo vabljivo ponudbo. Srečne številke 8, 27, 45, 48.

Škorpion 24. 10.–22. 11.

Spremembe, ki jih boste doživljali prihodnje dni, vam ne bodo prinesle kakega večjega zadovoljstva, bodo pa poučne. Izogibajte se vsakršnim sumljivim poslom. V družinskem krogu raje ne izzivajte preprirov. Srečne številke 7, 22, 23, 44.

Strelec 23. 11.–21. 12.

Vedite, da ni nikoli prepozno poravnati starih računov. To ste dolžni storiti tudi za svoje dobro ime. V prihodnjih dneh boste imeli nekaj težav, ki pa jih rešite sami. Vzemite si nekaj časa za počitek. Srečne številke 7, 11, 42, 48.

Kozorog 22. 12.–20. 1.

Ta teden bo najvažnejše, da boste ostali zvesti sebi in svojim nameram. V nekem pogovoru ne bo škodovalo, če boste pokazali vso svojo samozavest, pretiravanje pa kljub temu ne bi bilo dobro in brez posledic. Srečne številke 5, 13, 26, 48.

Vodnar 21. 1.–19. 2.

Z mešanimi občutki boste sprejeli neko povabilo, vendar ga ne boste mogli odkloniti, kar bo dobro. Tudi pisno sporočilo vas bo spravilo v zadrego. Pazite na svoje zdravstveno počutje in gibanje v prometu. Srečne številke 5, 25, 34, 40.

Ribi 20. 2.–20. 3.

Verjetno boste pri uresnitvi svojega načrta naleteli na oviro, vendar jo skušajte preskočiti sami. Možnost denarnega dobitka. Nepričakovan obisk utegne biti neprijeten, a to bo odvisno izključno od vas. Srečne številke 2, 30, 35, 47.

FOTOREPORTAŽA

Gledališki kruh

Z otvoritvijo razstave fotografij, pred premiero Galinovih Zvezd na jutranjem nebu in skromno zakusko so v celjskem gledališču v četrtek proslavili svojih 40 profesionalnih let. Prišlo je tudi mnogo nekdanjih igralcev in drugih sodelavcev Slovenskega ljudskega gledališča Celje.

Slovensko ljudsko Gledališče Celje

Sreda, 17. april ob 17. uri: Lewis Carroll – Vito Taufer ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI, režiser Vito Taufer, gostovanje Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane, abonma 4. ŠOLSKI in IZVEN ob 19.30: Alexandre Dumas père: POKVARJENEC ali Lepota in moč, režiser Vito Taufer, gostovanje v Kranju

Četrtek, 18. april ob 15. uri: ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI, abon-

ma 1. ŠOLSKI ob 17.30: ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI, abonma 3. ŠOLSKI in IZVEN ob 19.30: POKVARJENEC ali lepota in moč
Petek, 19. april ob 11. uri: ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI, abonma 2. ŠOLSKI ob 19.30: POKVARJENEC ali lepota in moč ob 9.30: Svetlana Makarovič: KABARET 91, režiser Vinko Mō-

derndorfer, gostovanje v Hrastniku
sobota, 20. april ob 19.30: POKVARJENEC ali lepota in moč

Nedelja, 21. april ob 11. uri: H. Ch. Andersen – B. Veras: DALEČ OD DVORCA, režiser Miran Herzog, gostovanje v Kazalištu mladih v Zagrebu

Ponedeljek, 22. april ob 19.30: POKVARJENEC ali lepota in moč

Torek, 23. april ob 12. uri: Alexander Galin: ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU, režiser Franci Kržaj, za IV. MLADINSKI ob 19.30: ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU

zavarovalnica triglav

NIČ NI TAKO VARNO,
DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA